

**Mateřská škola, základní škola, praktická škola
a dětský domov Kyjov, příspěvková organizace**

**Školní vzdělávací program
pro základní vzdělávání**

PUTOVÁNÍ ZA POZNÁNÍM

Zpracovaný podle RVP ZV platného od 1. 9. 2016

Projednáno školskou radou dne 29. 08. 2022, č.j. ZŠK 1028/2022

Obsah

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1 Z HISTORIE ŠKOLY	5
2.2 ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY	6
2.3 VYBAVENÍ ŠKOLY	7
2.4 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	8
2.5 CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ	9
2.6 SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI A DALŠÍMI SUBJEKTY	9
3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	11
3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	11
3.2 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE ŠKOLY	12
3.3 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	17
3.4 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	18
4.UČEBNÍ PLÁN.....	19
4.1 UČEBNÍ PLÁN PRO 1. STUPEŇ	19
4.2 UČEBNÍ PLÁN PRO 2.STUPEŇ	20
5. AKCE, KTERÉ JSOU SOUČÁSTÍ ŠVP „PUTOVÁNÍ ZA POZNÁNÍM“	21
6. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT (DÁLE JEN PT).....	22
6.1 TABULKY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	22
7. UČEBNÍ OSNOVY	33
7. 1 VZDĚLÁVACÍ OBLAST JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	33
7. 1. 1 Charakteristika předmětu Český jazyk a literatura	33
7.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura	35
7. 1. 3 Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk.....	72
7. 1. 3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu anglický jazyk.....	74
7. 1. 5 Charakteristika předmětu Další cizí jazyk - Německý jazyk	83
7. 2 VZDĚLÁVACÍ OBLAST MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	86
7. 2. 1 Charakteristika předmětu Matematika	86
7. 2. 2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu matematika	88
7. 3 VZDĚLÁVACÍ OBLAST INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE (IKT)	108
7. 3. 1 Charakteristika vyučovacího předmětu Informatika	108
7. 3. 2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu informatika	109
7. 4 VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A JEHO SVĚT	112
7. 4. 1 Charakteristika vyučovacího předmětu Prvouka.....	112
7. 4. 2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka	114
7. 4. 3 Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodověda	125
7. 4. 4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu přírodověda.....	127
7. 4. 5 Charakteristika vyučovacího předmětu Vlastivěda	132
7. 4. 6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda	134
7. 5 Vzdělávací oblast člověk a příroda	141
7. 5. 1 Charakteristika vyučovacího předmětu Fyzika.....	141

7. 5. 2 vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Fyzika	143
7. 5. 3 Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodopis.....	150
7. 5. 4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodopis	152
7. 5. 5 charakteristika vyučovacího předmětu Chemie	160
7. 5. 6 vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Chemie.....	162
7. 5. 7 charakteristika vyučovacího předmětu Zeměpis	167
7. 5. 8 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu zeměpis	169
7. 6 VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A SPOLEČNOST	180
7. 6. 1 Charakteristika vyučovacího předmětu Dějepis	180
7. 6. 2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Dějepis.....	182
7. 6. 3 Charakteristika vyučovacího předmětu Výchova k občanství	189
7. 6. 4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výchova k občanství	192
7. 7 VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A ZDRAVÍ	203
7. 7. 1 Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná a zdravotní výchova.....	203
7. 7. 2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova	205
7. 8 Vzdělávací oblast Umění a kultura	237
7. 8. 2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu výtvarná výchova	239
7. 8. 3 Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební výchova	247
7. 8. 4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu hudební výchova.....	249
7. 9 VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	259
7. 9. 1 Charakteristika vyučovacího předmětu Pracovní činnosti.....	259
8 HODNOCENÍ ŽÁKŮ	278
8.1 PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ	278
8.2 PRAVIDLA PRO POUŽITÍ KLASIFIKACE	278
9 DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	284
9.1 FORMA ZAJIŠTĚNÍ DISTANČNÍ VÝUKY	284
9.2 PRAVIDLA DISTANČNÍ VÝUKY A ŘEŠENÍ ABSENCE	284
9.3 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ NA ZŠ	285
10 AUTOEVALUACE ŠKOLY	286
10.1 OBLASTI AUTOEVALUACE	286
10.2 CÍLE A KRITÉRIA AUTOEVALUACE	286
10.3 NÁSTROJE AUTOEVALUACE	286
10.4 ČASOVÉ ROZVRŽENÍ AUTOEVALUAČNÍCH ČINNOSTÍ	286

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název programu: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
„Putování za poznáním“

Název školy: Mateřská škola, základní škola, praktická škola a dětský domov
Kyjov, příspěvková organizace

Adresa školy: Za Humny 3304, 697 01 Kyjov

Ředitel školy: PaedDr. Petr Petráš

Kontakty: tel.: 518 614 581
fax: 518 610 640
e-mail: skola@skolazahumnykyjov.cz
web: www.skolazahumnykyjov.cz
IČ: 70284849
IZO: 600 025 519

Zřizovatel: Jihomoravský kraj, Brno, Žerotínovo náměstí 3/5, 601 82 Brno
Tel.: 541651111
Fax: 541651209
IČ zřizovatele: 70888337

Odloučená pracoviště: Vřesovice, Vřesovice 243, 696 48 Ježov, tel.: 518699666
Speciální pedagogické centrum, Husova ulice 574,
697 01 Kyjov. tel.: 518612803

Koordinátoři: Mgr. Aleš Lažek, Mgr. Jana Tylová

Platnost dokumentu od 1. 9. 2022

ředitel školy
PaedDr. Petr Petráš

předseda školské rady
Mgr. Petr Krátký

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Z historie školy

Jsme školou s dlouholetou tradicí. Ve školním roce 1959-1960 byla zřízena v Kyjově jedna třída zvláštní školy jako pobočka Zvláštní školy internátní v Nenkovicích a ve školním roce 1966/67 se škola osamostatnila. Svoji historickou budovu získala škola v roce 1968, byla to vilka po místním staviteli (posléze internát SZŠ Kyjov) a s postupným zvyšováním počtu tříd došlo také k postupné dostavbě (učební pavilon s jídelnou a výdejnou, tělocvična). Sama dostavba byla podmíněna stísněnými prostory areálu školy, takže i učebny byly pro tehdejší počty žáků ve třídě většinou nedostatečné.

Po roce 1989 se budova školy dostala do restitučního řízení. Zřizovatel ŠÚ Hodonín vyřešil tuto situaci koupí volného areálu stavebního učiliště v Kyjově-Boršově (budova a pozemky). K přestěhování došlo v roce 1995. Novým územně správním členěním republiky došlo také ke změně zřizovatele, kterým se stal Jihomoravský kraj.

Škola byla zřízena jako příspěvková organizace Jihomoravského kraje. Její název byl změněn ze Zvláštní škola, Kyjov, Za Humny 3304 na Speciální školy, Kyjov, okres Hodonín.

Předmětem její činnosti byla výchova a vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami, se zaměřením na žáky s mentálním postižením.

Pro nárůst klientely s těžším mentálním postižením, byly na škole nejdříve zřízeny třídy pomocné školy formou skupinové integrace dětí s těžším mentálním postižením (vzdělávací program pomocné školy) mezi žáky zvláštní školy. S přechodem zařízení pod Jihomoravský kraj a s rozšiřováním péče na ÚSPM Kyjov, byla původní zvláštní škola rozšířena o pomocnou školu a přípravný stupeň pomocné školy. Uvedený komplex zařízení byl schopen poskytnout vzdělávání dětem s mentálním postižením všech stupňů.

V roce 2002 přesídlilo detašované pracoviště do pronajatých místností nově postavené samostatné budovy, kde byli vzděláváni uživatelé služeb Domova Horizont s různou formou mentálního postižení a souběžného postižení více vadami. Činnost detašovaného pracoviště byla ukončena k 31. 8. 2018.

V rámci optimalizace došlo v roce 2004 ke sloučení školy se Speciální mateřskou školou při Okresní nemocnici Kyjov, okres Hodonín a Speciální základní školou při Okresní nemocnici Kyjov, okres Hodonín. Nástupnickou organizací se staly Speciální školy, Kyjov, okres Hodonín, později ZŠ a MŠ při nemocnici Kyjov. Uvedené právní subjekty zanikly k 30. 6. 2004 a od 1. 7. 2004 do 1. 7. 2017 byly součástí naší školy.

Od 1. 1. 2022 došlo v rámci optimalizace ke sloučení se ZŠS, PrŠ a DD Vřesovice, p. o. pod názvem Mateřská škola, základní škola, praktická škola a dětský domov Kyjov, příspěvková organizace.

Hlavní budova a ředitelství sídlí na adrese Za Humny 3304, 697 01 Kyjov, odloučenými pracovišti jsou Speciálně pedagogické centrum, Husova 574, 697 01 Kyjov a pracoviště Vřesovice 243, 696 48 Vřesovice.

2.2 Úplnost a velikost školy

Zřizovatelem školy je Jihomoravský kraj. Škola poskytuje předškolní vzdělávání a základní vzdělávání dětem a žákům se souběžným postižením více vadami a autismem, v případě souhlasu zřizovatele je též oprávněna zřizovat třídy pro děti a žáky s mentálním postižením.

Dále jako střední škola poskytuje střední vzdělávání žákům s tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, závažnými vadami řeči, závažnými vývojovými poruchami učení, závažnými vývojovými poruchami chování, souběžným postižením více vadami nebo autismem, v případě souhlasu zřizovatele je též oprávněna zřizovat třídy pro žáky s mentálním postižením.

Sloučením zařízení došlo ke změně názvu příspěvkové organizace – **Mateřská škola, základní škola, praktická škola a dětský domov Kyjov, příspěvková organizace**.

Pracoviště **Kyjov** vykonává činnost mateřské školy, základní školy, základní školy speciální, střední školy, internátu, dětského domova, školní družiny, školní jídelny, školní jídelny – výdejny a speciálně pedagogického centra.

Mateřská škola poskytuje předškolní vzdělání dětem se souběžným postižením více vadami a autismem, v případě souhlasu zřizovatele je též oprávněna zřizovat třídy pro děti s mentálním postižením (vzdělávání dětí probíhá dle ŠVP pro předškolní vzdělávání).

Základní škola poskytuje základní vzdělávání žákům se souběžným postižením více vadami a autismem, v případě souhlasu zřizovatele je též oprávněna zřizovat třídy pro žáky s mentálním postižením (vzdělávání žáků probíhá podle ŠVP pro základní vzdělávání a ŠVP pro základní školu speciální).

Školní družina poskytuje zájmové vzdělávání podle vlastního vzdělávacího programu.

Speciálně pedagogické centrum je zaměřeno na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Jako školské poradenské zařízení je primárně určeno pro děti, žáky a studenty (dále jen „žáci“) s mentálním postižením, případně v kombinaci s jinými postiženími. Poskytuje komplexní péči dětem ve věku od 3 let (v odůvodněných případech i dětem mladším 3 let – závažné zdravotní postižení vyžadující neodkladnou, pravidelnou a intenzivní péči) do ukončení vzdělávání, nejdéle do 26 let. Poradenské služby poskytujeme formou psychologických a speciálně pedagogických vyšetření či intervencí, komplexní diagnostiky, konzultací s pedagogickými pracovníky a zákonnými zástupci/zletilými žáky, pravidelné ambulantní péče, metodických výjezdů do terénu, kontrol IVP a nastavených podpůrných opatření.

Hlavní budova školy se nachází v Kyjově – Boršově, na kraji města, obklopena přírodou, v těsném sousedství SOU (ve kterém nachází další možnost profesní přípravy část vycházejících žáků). Dostupnost je zajištěna autobusovou dopravou. V budově se nachází třídy mateřské školy, základní školy a školní družiny. Kapacita školy je celkem nastavena na 184 žáků základní školy a 36 žáků mateřské školy.

Speciálně pedagogické centrum se je v přízemí vily na Husově ulici (bývalý areál školy). Je snadno dostupné z nádraží ČD.

Pracoviště **Vřesovice** je vzdáleno 11 km od města Kyjov v klidném prostředí rekreační oblasti Chřibského pohoří, která je obklopena smíšenými lesy. Spádovou obcí je obec Ježov, kde je matrika a zdravotní středisko.

Základní škola poskytuje vzdělávání žákům se zdravotním postižením, zejména s mentálním postižením, dále s těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami a autismem.

Střední škola – praktická jednoletá škola poskytuje vzdělávání žákům se zdravotním postižením, zejména s mentálním postižením.

Školní jídelna poskytuje školní stravování.

Školní družina poskytuje zájmové vzdělávání.

Internát zajišťuje dětem a žákům celodenní výchovu, ubytování a stravování.

Dětský domov zajišťuje nezletilým osobám, a to zpravidla ve věku od 3 do 18 let, případně zletilé osobě do 19 let (dále jen dítě), na základě rozhodnutí soudu o ústavní výchově nebo ochranné výchově nebo o předběžném opatření náhradní výchovnou péči v zájmu jeho zdravého vývoje, řádné výchovy a vzdělávání, předchází vzniku a rozvoji negativních projevů chování dítěte nebo narušení jeho zdravého vývoje, zmírňuje nebo odstraňuje příčiny nebo důsledky již vzniklých poruch chování a přispívá ke zdravému osobnostnímu vývoji dítěte. Může poskytovat plné přímé zaopatření zletilé nezaopatřené osobě po ukončení výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy, připravující se na budoucí povolání, nejdéle však do věku 26 let.

2.3 Vybavení školy

Sídlem školy v **Kyjově** je třípodlažní budova. Škola má bezbariérový přístup. V prostorách školy jsou kromě tříd zřízeny odborné pracovny pro výuku pracovního vyučování (dílny, kuchyňka, keramická dílna, cvičná kuchyňka pro žáky ZŠ speciální). Sborovna slouží současně jako počítačová učebna. Knižní fond žákovské a učitelské knihovny je průběžně doplňován o nové tituly, výukové pomůcky – například dotykové tablety, multimediální interaktivní učebnice a výukové programy. Ve škole se nachází prostorný sál. V době výuky slouží jedna část jako hudebna a druhá je upravena na menší tělocvičnu využitelnou k pohybovým a relaxačním aktivitám. Jeho využití je možné i pro přednáškovou činnost a k pořádání společných akcí. Pro výuku tělesné výchovy škola využívá také sportovní areál na Husově ulici a hřiště, které se nachází v okolí školy. V těsné blízkosti školy je též školní pozemek, který je využíván k výuce pěstitelských prací, sportovním a relaxačním aktivitám a volnočasovým aktivitám. V areálu školy je k dispozici dětské hřiště. Je využíváno dětmi mateřské školy, žáky základní školy, základní školy speciální a školní družiny. Prostorné chodby jsou využívány žáky školy o přestávkách a mimo vyučování k relaxaci. Jejich stěny poskytují vhodné výstavní plochy pro výtvarné práce žáků (školní galerie) a také pro prezentaci školních projektů.

Pro práci se žáky v oblasti rozvoje komunikačních schopností slouží samostatná pracovna. V budově školy se nachází vybavená relaxační místnost (snoezelen), je využívána žáky školy k relaxaci a rehabilitaci.

Všechny kmenové třídy splňují psychohygienické požadavky, jsou zařízeny výškově nastavitelným nábytkem a pomůckami využívanými pro větší názornost výuky. Škola je dostatečně vybavena učebnicemi, pracovními sešity a audiovizuální technikou.

Ve škole ve **Vřesovicích** byla v roce 2002 provedena rozsáhlá rekonstrukce, půdní vestavba a přístavba budovy školy. Byl vybudován rehabilitační bazén, využíván nejen školou, ale i zájemci z obce a okolí. Součástí budovy je i sál tělocvičny, který slouží jak tělovýchovným, tak kulturním a společenským akcím.

Škola je dvoupatrová budova, která má bezbariérový přístup s výtahem

a schodišťovou plošinou. V přízemí jsou uzamykatelné šatny, sloužící k bezpečnému uložení oblečení a třídy PrŠ. V prvním patře jsou třídy ZŠS nabízející vybavením, prostory a celkovou koncepcí optimální podmínky pro vzdělávání žáků s mentálním postižením.

Škola má světlé, čisté a estetické prostory. Na výzdobě školy se podílejí ve velké míře žáci a učitelé. Prostory pro výuku jsou dostatečné, ve škole je kapacita 8 kmenových tříd ZŠS a 3 tříd PrŠ, jejichž součástí je relaxační místnost a hrací koutky. Všichni žáci mohou během výuky využívat také herny s kuličkovým bazénem, místnosti snoezelenu. Součástí školy je i školní družina, nacházející se v prvním patře budovy školy. Prostorové vybavení a vybavení nábytkem má nadstandardní úroveň. Celý objekt je účelově koncipován pro potřeby školy, vzdělávající žáky s postižením.

Třídy a chodby využívají děti a pedagogové k prezentaci svých prací. Možnosti pro tělesnou výchovu jsou vynikající především díky novému, víceúčelovému sportovnímu areálu a tělocvičně. Menší děti využívají prostornou zahradu s průlezkami, pískovištěm a různými hracími prvky. V letních měsících je využíváno venkovní brouzdaliště.

V hodinách pracovní výchovy se žáci starají o zeleninové záhony, ovocné stromy a pracují ve skleníku.

Škola má k dispozici další odborné učebny a nadstandardní prostory – rehabilitační bazén s protiproudem, vířivý bazén (whirpool), perličkovou vanu, saunu, keramickou dílnu s hrnčířským kruhem a pecí, výtvarný ateliér, učebnu hudební výchovy, cvičný byt s kuchyňkou, cvičnou kuchyňku, školní dílny, multisenzoriální místnost s vodním lůžkem – tmavý snoezelen, denní snoezelen se závěsnou houpačkou, multisenzoriální místnost s vodními prvky – vodní snoezelen, společenský sál, zrcadlový taneční sál. Pro imobilní žáky slouží na bazénu stropní zvedací zařízení a pro pohyb po zařízení schodišťová plošina.

Třídy jsou vybaveny vhodným zařízením, polohovacími židlemi a lavicemi potřebnými k rozvíjení hybnosti žáků. K individuální práci jsou ve všech třídách instalovány počítače s připojením na internet vybavené speciálními výukovými programy. Výuka informatiky probíhá ve třídách, ve kterých se využívají dva mobilní interaktivní panely s možností vertikálního a horizontálního využití, sweet box, iPady.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Výchovně–vzdělávací proces zabezpečují spolu s ředitelem zkušení pedagogové. V průběhu školního roku se účastní různých vzdělávacích kurzů v rámci celoživotního vzdělávání (např. kurzy osobnostní a sociální výchovy, ke zdravému životnímu stylu, rozvoje komunikačních schopností, PC apod.). Všichni učitelé jsou proškoleni v oblasti BOZP a PO a mají znalosti v oblasti první pomoci, někteří mají absolvovaný kurz první pomoci.

Ve třídách základní školy i základní školy speciální výuku spolu s učitelem zajišťuje vždy asistent pedagoga. V zařízení pracuje poradce pro volbu povolání (výchovný poradce) a metodik prevence sociálně patologických jevů. Odbornou pomoc nabízí rodičům a jejich žákům také pracovníci našeho speciálně pedagogického centra.

Školní družina má samostatné oddělení pro žáky základní školy a základní školy speciální.

V průběhu školního roku probíhají průběžné a souvislé praxe studentek a studentů škol pedagogického zaměření. Studenti se také aktivně zapojují pod vedením zkušených pedagogů do výchovně vzdělávacího procesu.

2.5 Charakteristika žáků

Naše škola má v rámci okresu Hodonín poměrně velkou spádovost pro široké okolí. Vzhledem k tomu je i dopravní obslužnost a dostupnost školy veřejnou dopravou (vlakem i autobusem) na dobré úrovni. Všichni naši žáci mají speciální vzdělávací potřeby. Jedná se o souběžné postižení více vadami, o žáky s poruchami autistického spektra a zejména o žáky s mentálním postižením všech stupňů.

2.6 Spolupráce školy s rodiči a dalšími subjekty

Škola udržuje velké množství kontaktů na různých stupních důležitosti. Za nejvýznamnější považujeme:

- **Spolek rodičů a přátel školy** byl založen v roce 2019. Pomáhá financovat školní akce (např. den dětí, mikulášská nadílka, odměny pro žáky na konci školního roku, výlety, škola v přírodě, ...). Tyto příspěvky jsou přidělovány na základě členy schváleného plánu. Zdrojem příjmů jsou pro ně příspěvky od rodičů a sponzorské dary.
- **Nadačním fondem** Pomocná škola a praktická škola Vřesovice, který byl založen v září 2005 a zaregistrován v obchodním rejstříku.
- **Jihomoravský kraj** (zřizovatel školy) – metodická pomoc, vybavení školy, investice, konzultace.
- **Školská rada** zprostředkovává především vzájemnou komunikaci školy a rodiny. Na zasedání jsou projednávány praktické připomínky rodičů. Vyjadřuje se k návrhům školních vzdělávacích programů a k jejich následnému uskutečňování. Schvaluje výroční zprávu o činnosti školy, školní řád a podílí se na zpracování koncepčních záměrů rozvoje školy.
- **Městský úřad Kyjov a Obecní úřad Vřesovice** zajišťují některé veřejné, kulturní, sportovní a společenské akce, poskytuje prostory pro pořádání akcí, výstav a podporuje prezentaci školy.
- **Komunitní plánování** mapuje cílové skupiny v regionu a zajišťuje plnění jejich potřeb.
- **Městská policie a Policie ČR** provádí zabezpečení akcí školy, pravidelné besedy, přednášky s různým zaměřením pro žáky naší školy. Převážně jde o prevenci sociálně patologických jevů. Spolupracuje se školou při řešení vzniklých problémů v rámci své kompetence.
- **SPC a PPP** zajišťuje informační, diagnostickou, poradenskou, metodickou činnost a kvalifikovaně poskytuje odborné pedagogické služby.
- **DVPP Hodonín** zajišťující další vzdělávání pedagogických pracovníků.
- **OSPOD a sociální odbor MÚ Kyjov** spolupracuje zejména při řešení sociálně-patologických jevů, provádí návštěvy v rodinách a přednáškovou činnost pro rodiče, dále komunikuje s rodiči při hledání priorit v péči o děti a osoby s postižením.

- **Městské kulturní středisko** pořádá kulturní, výchovné a vzdělávací akce, kterých se žáci naší školy účastní.
- **Střediska služeb školám** zajišťují a garantují další vzdělávání pedagogických pracovníků.
- **MŠ, ZŠ, ZUŠ** v Kyjově okolí se v rámci regionu spolupodílí na sportovních, kulturních, vzdělávacích a jiných akcích a tematických projektech.
- **SŠ, SOŠ, VOŠ a VŠ** spolupracují při realizaci odborné praxe studentů, průběžné praxe studentů pedagogických fakult a exkurzí.
- **Spolupráce s rodiči** je klíčová pro úspěšnou realizaci cílů vzdělávání, pro poskytování informací o dětech a hledání společných postupů při řešení problémů. O způsobu práce ve škole jsou rodiče informováni i neformálními způsoby při každodenním předávání dětí, při třídních schůzkách a dalších setkáních na akcích školy.

Škola dále spolupracuje s občanskými sdruženími a organizacemi (např. knihovna, muzeum) zabývajícími se kulturou, protidrogovou problematikou, dopravní výchovou, zdravím, sportovními aktivitami, poradenstvím a další, aktuální v daném školním roce.

3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 Zaměření školy

Naše škola má některá specifika a klade důraz na základní práva jako je svoboda vyučování, právo na vzdělání, individuální přístup. Předmětem činnosti naší školy je výchova a vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, se zaměřením na mentální postižení. Integrujeme i děti s těžším mentálním postižením. Poskytujeme tedy vzdělávání dětem s mentálním postižením všech stupňů, popř. kombinace mentálního postižení a tělesného postižení. Budova má bezbariérové přístupy. Výborná je i spolupráce s pracovníky speciálně pedagogického centra (psychologem, logopedem, psychopedem, sociální pracovníci). Samozřejmostí je individuální přístup, ve všech třídách využíváme i funkci asistenta pedagoga.

Přijímání nových poznatků je pro naši klientelu „putováním za poznáním“, které není omezeno žádnými hranicemi, tak jako lidská duše. Míra jejich poznání závisí na intenzitě otázek. Těmito otázkami se žáci otevírají pro nové, vyšší poznatky. I když vlastně neexistují hranice poznání, je dětské poznání proces, jenž nikdy nekončí.

Školní vzdělávací program klade důraz na všestranný rozvoj osobnosti každého jedince. Preferujeme výuku pracovních činností (dále PČ). Rozvíjíme manuální zručnost žáků. Osvědčil se zvýšený počet hodin PČ. Je to první krok přípravy na budoucí povolání.

Máme specializované učebny PČ (dílny, cvičná kuchyň) počítačovou učebnu, hudebnu pro výuku Hv. Chceme podporovat a rozvíjet u žáků nadání jako je hudební, výtvarné, pohybové, sportovní aj. Využíváme alternativních metod výuky, jako je projektové vyučování, muzikoterapie, arteterapie, prvky pedagogiky Montessori a dramiky.

Důležitou úlohu ve vyplnění času bezprostředně po vyučování je činnost školních družin. Pořádají se celoškolské akce ve spolupráci s MÚ, Policií ČR, městskou knihovnou, muzeem, protidrogovým centrem apod.

Navazujeme na dobré tradice naší školy, dohlížíme, aby odpovídala potřebám měnící se skladby žáků (nárůst žáků s těžkým MP, ADHD a psychiatrickými dg.).

Škola zabezpečuje výuku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v celé své šíři. Žáci mimořádně nadaní nejsou na naší škole vzděláváni, ale jsme připraveni, pokud takováto situace nastane, zabezpečit jejich výuku vytvořením odpovídajících podmínek.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie školy

Výchovné a vzdělávací strategie představují metody a formy práce školy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

<p style="text-align: center;">1. <u>KOMPETENCE K UČENÍ</u></p> <p>(umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení)</p>	<ul style="list-style-type: none">▶ Snažíme se v co největší míře vytvářet zdravé pracovní klima ve škole.▶ Při vyučování uplatňujeme názorné vyučování a individuální přístup (respektování individuálních zvláštností každého žáka), přibližujeme se (přizpůsobujeme se) tak v maximální možné míře vnímavosti jednotlivých žáků a dáváme jim tak možnost prožití úspěchu (pozitivní motivace). Rozvíjíme tak jejich osobnost, jejich kladný vztah k učení.▶ Snažíme se, aby žáci měli z učení radost.▶ Při vyučování postupujeme od jednoduššího k složitějšímu, postupnými kroky, dále až po zvládnutí (pochopení) předchozího .▶ Usnadňujeme žákům pochopení a zapamatování učiva pomocí názorných a vyrobených pomůcek.▶ Podněcujeme fantazii žáků a jejich tvořivost (soutěže, přehlídky, výstavy).▶ Žáky vedeme k práci s učebnicí (knihou), orientaci v textu a porozumění čtenému i mluvenému slovu.▶ Učíme žáky vyhledávat informace (učebnice, knihy, časopisy, internet apod.), rozlišovat důležité a méně důležité, učíme je s důležitými informacemi pracovat.▶ Orientujeme se na učení pro život, uvádíme praktické příklady z každodenního života.▶ Zadáváme žákům domácí úlohy na aktuální témata.▶ Učíme žáky využívat PC programy.
--	--

<p style="text-align: center;">2.</p> <p><u>KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU</u></p> <p>(podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů)</p>	<ul style="list-style-type: none">▶ Zadáváme úkoly, ve kterých žáci uplatňují prvky logického myšlení.▶ Využíváme granty, projekty. Žáci prezentují své názory, myšlenky a nápady v soutěžích a projektových úkolech. Získávání nových poznatků (návštěva významného místa, pozorování, vytváření společných závěrů).▶ Vytváříme pro žáky hlavolamy, křížovky, doplňovačky apod., zapojujeme je do práce s nimi.▶ Při skupinové práci procvičujeme řešení problémových situací, tvoříme se žáky postupy řešení problémových situací (vytváříme modelové situace).▶ Na škole v přírodě hrajeme různé hry zaměřené na OSV.▶ Učíme se za použití OSV asertivnímu jednání.▶ Uplatňujeme sebehodnocení a hodnocení ostatních v problémových situacích.
--	---

<p style="text-align: center;">3.</p> <p><u>KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ</u></p> <p>(vést žáky k všestranné a účinné komunikaci)</p>	<ul style="list-style-type: none">▶ Formou řečové výchovy vedeme žáky k správné řeči, komunikaci, kultuře řečového projevu.▶ Podněcujeme žáky k aktivní komunikaci, jednotně působíme při utváření správných řečových a vyjadřovacích schopností ve vyučování i mimo vyučování.▶ K procvičování komunikace využíváme různé netradiční formy učení, vyrábíme pro žáky názorné pomůcky a nahrávky.▶ Využíváme dramiku, využíváme metody a hry z OSV, simulační hry▶ Ve vyučování podporujeme dialog mezi učitelem a žákem, podněcujeme je k vyjadřování vlastních názorů, vedeme je ke kultuře diskuse, kooperativní práci.▶ Zavádíme pravidelné dialogy o prožitku (např. víkend, včerejší den v rodině, tradice, slušné chování apod.).▶ Vzájemnou komunikaci usnadňujeme také uspořádáním lavic ve třídě tak, aby na sebe všichni žáci viděli (např. do písm. U).
--	--

- ▶ Vytváříme podmínky pro to, aby žáci mohli své názory vyjadřovat a aktivně spolupracovali při zpracování videomateriálů a fotogalerie na školní síti. Schránka důvěry.
- ▶ Zapojujeme žáky do organizování školních akcí, školních projektů, vedeme je k samostatnému projevu (příprava, moderování, recitace, hodnocení, přivítání hostů, provázení hostů apod.).
- ▶ Podporujeme v rámci mimoškolních akcí a projektů jejich komunikaci formou společných akcí s žáky z kyjovských škol.

4.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

(rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých)

- ▶ Učitel musí být sám příkladem, aby žáci vycítili a odpozorovali principy jednání. Vše musí být důsledné.
- ▶ Vytváříme laskavé a citové prostředí. Žák musí vědět, že se může kdykoliv se svými problémy svěřit a že nebude odmítnut, ale bude se hledat řešení.
- ▶ Žáky vedeme k respektování školního řádu a pravidel slušného a společenského chování (důslednost), spolupracujeme s nimi při jeho sestavování.
- ▶ Vedeme žáky k naučení se odmítavého postoje (šikana, drogy apod.). Chráníme slabší žáky.
- ▶ Vhodnými metodami posilujeme sebevědomí a pochopení vlastního „já“ u žáků.
- ▶ Sociální a personální dovednosti procvičujeme na konkrétních úkolech, cvičeních.
- ▶ Podněcujeme a podporujeme vzájemnou spolupráci a pomoc žáků při vzdělávání a získávání poznatků. Snažíme se naučit pracovat žáky v týmu.
- ▶ Pomocí skupinové práce a výchovy vrstevníka vrstevníkem vytváříme modelové situace. Řešíme tak i vzniklé konflikty.
- ▶ Zařazujeme metody OSV (kooperace, sebepoznání).

5.

KOMPETENCE
OBČANSKÉ

(připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)

- ▶ Vytváříme modelové situace, učení prožitkem, žáci se učí prakticky řešit životní situace (krizové situace), uplatňujeme přitom i výchovnou dramiku.
- ▶ Využíváme jakoukoliv příležitost a podnět, který denně žáky potká, či vyprovokuje k otázce, a ihned se snažíme ve spolupráci s žáky najít správné řešení .
- ▶ Prakticky si zkoušíme různé činnosti nutné při styku s úřady (jednání, vyplňování formulářů, psaní žádosti apod.) .
- ▶ Organizujeme pro žáky exkurze do různých institucí, podniků (OÚ, pošta, banka, apod.).
- ▶ Zapojujeme žáky do projektů zaměřených na ekologii (Den Země), prevenci, multikulturní výchovu apod.
- ▶ Uplatňujeme prvky environmentální výchovy.
- ▶ Vychováváme žáky k zdravému životnímu stylu i za podpory školních projektů.
- ▶ Vedeme žáky v rámci ekologické výchovy k třídění odpadu.
- ▶ Spolupracujeme s policií ČR (besedy, praktické ukázky apod.).
- ▶ Působíme výchovně na žáky při vycházkách, exkurzích, kurzech a škole v přírodě. Klademe důraz na jejich vlastní zodpovědnost vůči sobě a ostatním (vzdělání, zdraví, návykové látky a pod.).
- ▶ Jednotným působením všech zaměstnanců školy vedeme žáky k odpovědnosti za vzhled a čistotu třídy, školy.
- ▶ Žáci sami se spolupodílí na vypracování pravidel chování a kontroly jejich dodržování.

<p style="text-align: center;">6. <u>KOMPETENCE</u> <u>PRACOVNÍ</u></p> <p>(pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci)</p>	<ul style="list-style-type: none">▶ Osobním příkladem vytváříme u žáků představu o správném přístupu k práci.▶ Soustavně budujeme základní pracovní dovednosti a návyky.▶ Vyrábíme výrobky, které najdou uplatnění v běžném, každodenním životě, (předměty denní potřeby, výzdoby, dárky apod.) a tak motivujeme k přesné a pečlivé práci. Využíváme také přírodní pomůcky.▶ Necháváme žáky sestavovat pracovní postupy, volit vhodné pomůcky, číst technické nákresy, řešit problémové úkoly.▶ Neustále vedeme žáky k dodržování BOZP, PO a hygieny, poukazujeme na nebezpečí při nedodržení stanovených pravidel.▶ Pracujeme individuálně, ale i skupinově (na společném díle-kooperace a komunikace).▶ Vedeme žáky k sebehodnocení a hodnocení práce ostatních.▶ Uplatňujeme cílený proces profesní orientace, který vede výchovný poradce, třídní učitel a učitelé PČ (na základě znalosti žáků – jejich osobnostních předpokladů, zájmu, schopností – se snažíme o eliminaci neadekvátních očekávání a rozhodnutí). Umožňujeme a organizujeme pro žáky exkurze do učilišť, podniků (Dny otevřených dveří apod.)▶ Využíváme PC programy k volbě povolání, internet, návštěvy náborových pracovníků apod.
---	--

3.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Naše základní škola je školou, zaměřenou na výuku žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními (dle §16 odst. 9 Školského zákona 561/2004 Sb., ve znění zákona č. 178/2016 Sb.).

Žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními k úspěšnému zvládnutí povinné školní docházky přiznává vyhláška č. 27/2016Sb. poskytování podpůrných opatření (PO), která jsou poskytována na základě doporučení školského poradenského zařízení bezplatně.

Podpůrná opatření prvního stupně naše škola neposkytuje.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně poskytuje naše škola jen na základě doporučení školského poradenského pracoviště. V tomto případě může výuka probíhat dle Individuálního vzdělávacího plánu (IVP). IVP je vypracován na základě doporučení školského poradenského pracoviště a na základě žádosti zákonných zástupců. Povolení a průběh IVP se řídí platnou legislativou. IVP vypracovává třídní učitel, spolupracují na něm všichni vyučující daného žáka. S IVP je seznámen žák, jeho zákonní zástupci, školské poradenské pracoviště, které IVP doporučilo, ředitel školy, výchovný poradce. Žák i zákonní zástupci mají právo nahlížet do IVP. IVP se vypracovává v písemné podobě, vyhodnocuje se jednou ročně, je možné ho průběžně upravovat. Jedná se o živý dokument.

Na základě doporučení ŠPZ je možné v IVP přistoupit k úpravě učiva i pod minimální doporučenou úroveň, a to až po výstupy ZŠS.

Zajišťujeme speciální pedagogickou péči a výuku pedagogy s psychopedickou či jinou potřebnou speciálně pedagogickou odborností přímo v jednotlivých hodinách.

Spolupracujeme i s jinými školskými poradenskými zařízeními v rámci zařazování dětí do naší školy, při konzultacích problémových situací u žáků, doporučováním výuky na podkladě individuálního vzdělávacího plánu, využíváním činnosti asistentů pedagogů, speciálních postupů či pomůcek a podobně. Naši pedagogové spolupracují s pediatry, případně odbornými lékaři - odborností neurologie, psychiatrie atd.

V naší škole je dosti vysoké procento žáků s poruchami chování. Spolupracujeme s SPC, metodikem prevence, výchovným poradcem a dalšími odbornými pracovníky.

U žáků naší školy je cílem s maximálním úsilím rozvíjet jejich osobnost, sebehodnocení, sebedůvěru, reálné posouzení svých schopností a možností. Jsou zapojováni do všech aktivit, jak sportovních tak kulturních. O úspěšnosti jejich zapojení do společnosti nerozhoduje pouze úroveň jejich rozumových schopností a možností a kvalita jejich vědomostí, ale také jejich vztah k ostatním lidem, jejich schopnost komunikovat s postiženými vrstevníky a spolužáky, tak s ostatní veřejností a v neposlední řadě i jejich osobnostní vlastnosti a povahové rysy.

3.4 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka.

V ŠVP škola stanoví:

- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka
- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP mimořádně nadaného žáka

4.UČEBNÍ PLÁN

4.1 Učební plán pro 1. stupeň

Vzděl.oblasti	Vzděl. obory	1.	2.	3.	4.	5.	Časová dotace	DČD	Čas. dotace celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Čj a literatura	7	7	7+1	6	6	33	+1	33+1
	Cizí jazyk	-	-	3	3	3	9	-	9
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4	20	+4	20+4
Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	-	1	1	0	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	1	1	2	-	-	4	0	12
	Přírodověda	-	-	-	2	2	4	0	
	Vlastivěda	-	-	-	2	2	4	0	
Člověk a zdraví	Tělesná vých.	2	2	2	2	2	10	0	10
Umění a kultura	Hudební vých.	1	1	1	1	1	5	0	12+2
	Výtvarná vých.	1+1	1+1	1	2	2	7	+2	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1+3	1+3	1+1	1+1	1+1	5	+9	5+9
Týdenní hod. dotace		22	22	24	25	25			118
z toho DČD		5	5	3	2	1	-	16	9

Poznámky: * DČD = disponibilní časová dotace. V tabulce jsou zvlášť graficky vyznačeny (+1).

Ve 3. roč. je předmět **Jč a literatura** posílen o 1 hod z DČD. Hodina bude využita na nápravu řeči, rozvoj slovní zásoby, správnou komunikaci.

Matematika v 1.-4. ročníku je navýšena o 1 hod z DČD (celkem 4 hod.), kde vzdělávací obsah předmětu je doplněn o osvojování a uplatňování matematických dovedností v běžném životě.

Výtvarná výchova je posílena v 1. a 2. ročníku (celkem 2 hod. z DČD).

Pracovní činnosti jsou posíleny v 1. – 4. ročníku celkem o 9. DČD. Tento předmět je zvláště u dětí s hendikepem důležitý zejména kvůli rozvoji motoriky, a proto navyšujeme časovou dotaci.

4.2 Učební plán pro 2.stupeň

Vzděl.oblasti	Vzděl. obory	6.	7.	8.	9.	Časová dotace	DČD	Čas.dotace celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Čj a literatura	4+1	4+1	4	3+1	15	+3	36
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	0	
	Další cizí jazyk	1	1	2	2	6	0	
Matematika a její aplikace		4+1	4	3+1	4	15	+2	17
Informační a komunikační technologie		-	-	-	1	1	0	1
Člověk a příroda	Fyzika	1	1	1	2	5	0	21
	Přírodopis	1	1	2	2	7	0	
	Chemie	-	-	1	1	2	0	
	Zeměpis	2	2	2	2	7	0	
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	1	2	7	0	11
	Výchova k občanství	1	1	1	1	4	0	
Člověk a zdraví	Tělesná a zdravotní výchova	2	3	3	2	10	0	10
Umění a kultura	Hudební vých.	1	1	1	0	3	0	10
	Výtvarná vých.	2	2	2	1	7	0	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	0+4	1+3	1+3	1+3	3	+13	16
Týdenní hod.dotace		30	30	31	31			122
z toho DČD		6	4	4	4		18	

Poznámky: * DČD – disponibilní časová dotace

Český jazyk a literatura je navýšen o 3 hod. z DČD.

Předmět **matematika** je posílen o 2 hod. z DČD, a to v 6. a 8. ročníku.

Pracovní činnosti v 6. až 9. roč. navýšeny o 13 hod. z DČD z důvodu velmi nízké časové dotace z RVP ZV, která není schopna zabezpečit důslednou přípravu a rozvoj kompetencí všech žáků směřujících k příslušné orientaci na budoucím trhu práce.

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** realizujeme v předmětu Tělesná a zdravotní výchova, který vznikl spojením vzdělávacích oborů Výchova ke zdraví a Tělesná výchova.

5. AKCE, KTERÉ JSOU SOUČÁSTÍ ŠVP „PUTOVÁNÍ ZA POZNÁNÍM“

Součástí programu jsou různé typy pobytových a výchovně vzdělávacích akcí. Snahou je, aby se všech akcí účastnily celé třídy, nebo celá cílová skupina, pro kterou je akce připravována.

název akce	ročník								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Škola v přírodě				A	A				
Lyžařský výcvik *							B	B	B
Ochrana čl. za mimořádných událostí *	A	A	A	A	A	A	A	A	A
Exkurze-profesní orientace*							B	B	B
Dny otevřených dveří na OU*							B	A	A
Výcvik v bruslení *	B	B	B	B	B	B	B	B	B
Výlet	B	B	B	B	B	B	B	B	B
Předmětové exkurze				B	B	B	B	B	B
Celoškolní projekty a projekt. vyučování	B	B	B	B	B	B	B	B	B
Děti v dopravě*	B	B	B	B	B	B	B	B	B

Pozn.: * Výstupy jsou obsaženy v předmětech prvouka, přírodověda, vlastivěda, přírodopis, pracovní činnosti, popř. tělesná a zdravotní výchova

Vysvětlivky: A = akce je určena celé třídě
B = akce je realizována podle aktuálních možností třídy

6. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT (DÁLE JEN PT)

Realizaci jednotlivých průřezových témat můžeme najít prakticky v každém předmětu a v každém ročníku. Způsob jejich realizace je plně v kompetenci jednotlivých vyučujících.

6.1 Tabulky průřezových témat

Vysvětlivky: I – Informatika

Pč – pracovní činnosti

VO – výchova k občanství

TZV – tělesná a zdravotní výchova

INT – integrace do předmětu

Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj

Tematické okruhy OSV	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Rozvoj schopností poznávání				INT/M	INT/M	INT/M	INT/M	INT/M	INT/M
Sebepoznání a sebepojetí					INT/ Př		INT/TZV		INT/Vo
Seberegulace a sebeorganizace					INT/ VI	INT/ Vo			
Psychohygiena	INT/ Tv, Pč	INT/ Tv, Pč	INT/ Tv, Pč	INT/ Tv, Pč	INT/ Tv, Pč	INT/ TZV, Pč, Vo	INT/ TZV, Pč,	INT/ TZV, Pč P	INT/ TZV, Pč
Kreativita	INT/ Vv	INT/ Vv	INT/ Vv	INT/ Vv	INT/ Vv, I	INT/ Vv, Pč	INT/ Vv, Pč	INT/ Vv, Pč	INT/ Vv, Pč, I

- **Rozvoj schopností poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.
- **Sebepoznání a sebepojetí** – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.
- **Seberegulace a sebeorganizace** – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
- **Psychohygiena** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích.
- **Kreativita** – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.

Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj									
	1.stupeň					2.stupeň			
okruhy OSV	1. třída	2. třída	3. třída	4. třída	5. třída	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída
Poznávání lidí					INT/VI, Př	INT/Vo, Hv	INT/Hv	INT/Dcj	INT/Dcj
Mezilidské vztahy	INT/Prv	INT/Prv	INT/Prv	INT/VI	INT/VI	INT/Hv,	INT/Vo		
Komunikace	INT/Jč	INT/Jč	INT/Jč	INT/Jč	INT/Jč, Aj	INT/Jč, Vo, Hv, Aj	INT/Jč, Hv, Aj	INT/Jč, Vo, TZV, Aj,	INT/Jč Vo, Aj, DCj
Kooperace a kompetice	INT/Vv Pč, Tv	INT/Vv Pč, Tv	INT/Vv Pč, Tv	INT/Vv Pč, Tv	INT/Vv Pč, Tv	INT/Vv Pč, TZV	INT/Vv Pč, TZV	INT/Vv Pč, TZV	INT/Vv Pč, TZV

- **Poznávání lidí** – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.
- **Mezilidské vztahy** – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).
- **Komunikace** – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.
- **Kooperace a kompetice** – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence.

Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj									
okruhy OSV	1.stupeň					2.stupeň			
	1. třída	2. třída	3. třída	4. třída	5. třída	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti				INT/VI				INT/TZV	
Hodnoty, postoje, praktická etika				INT/VI Čj	INT/Čj		INT/ Vo,TZV		

- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.
- **Hodnoty, postoje, praktická etika** – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

okruhy VDO	1. stupeň					2. stupeň			
	1. třída	2. třída	3. třída	4. třída	5. třída	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída
Občanská společnost a škola	INT/Prv	INT/Prv	INT/Prv			INT/Vo, Hv			INT/D
Občan, občanská společnost a stát				INT/VI	INT/VI				INT/Vo
Formy participace občanů v politickém životě					INT/VI		INT/Vo		
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování							INT/Vo		INT/D

- **Občanská společnost a škola** – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování.
- demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci.
- **Občan, občanská společnost a stát** – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciacce, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů).
- **Formy participace občanů v politickém životě** – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí.
- **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

okruhy VMEGS	1.stupeň					2.stupeň			
	1. třída	2. třída	3. třída	4. třída	5. třída	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída
Evropa a svět nás zajímá	INT/ Vv, Čj, Hv	INT/ Vv, Čj,	INT/ Vv, Čj, Hv	INT/ Hv	INT/ Hv		INT/ Hv	INT/Aj, Hv	INT/Aj, Hv
Objevujeme Evropu a svět							INT/ Pč	INT/Pč Aj	INT/Aj
Jsme Evropané								INT/Aj	INT/Vo Aj

- **Evropa a svět nás zajímá** – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.
- **Objevujeme Evropu a svět** – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů.
- **Jsme Evropané** – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje.

Multikulturní výchova

okruhy MuV	1.stupeň					2.stupeň			
	1. třída	2. třída	3. třída	4. třída	5. třída	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída
Kulturní diference	INT/Prv Hv	INT/Prv	INT/Prv				INT/TZV	INT/TZV, Aj	INT/Vo, Aj
Lidské vztahy	INT/Tv	INT/Tv, Hv	INT/Tv	INT/Tv, Hv	INT/TV	INT/TZV, Vo	INT/TZV	INT/TZV, Vo	INT/ TZV, Vo, Hv
Etnický původ						INT/Hv		INT/P, Aj	INT/Aj
Multi-kulturalita							INT/Hv	INT/Z, Vv,Hv	INT/Z, Vv,Hv
Princip soc. smíru a solidarity						INT/Vo		INT/Aj	INT/Aj

- **Kulturní diference** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě.
- **Lidské vztahy** – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy).
- **Etnický původ** – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku.
- **Multikulturalita** – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.
- **Princip sociálního smíru a solidarity** – odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty.

Environmentální výchova

okruhy EV	1.stupeň					2.stupeň			
	1. třída	2. třída	3. třída	4. třída	5. třída	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída
Ekosystémy	INT/Prv	INT/Prv	INT/Prv	INT/Př		INT/P	INT/Z, P	INT/Z	INT/Z, P
Zákl.podmínky života	INT/Pč Hv	INT/Pč, Hv	INT/Pč, Hv	INT/Pč, Př, Hv	INT/Pč Př	INT/Pč, P	INT/Pč, F, Z	INT/Pč F	INT/Pč F, Ch
Lidské aktivity a problémy život. prostředí			INT/Vv Pč	INT/Vv Pč	INT/Vv Pč	INT/Vv Pč	INT/Vv Pč	INT/Vv Pč,F	INT/Vv Pč,Ch, F, P
Vztah člověka k prostředí				INT/VI	INT/VI Př, Vv	INT/P, Hv, Vv	INT/ Hv, Vv, P	INT/ Hv	INT/ Hv

- **Ekosystémy** – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek).
- **Základní podmínky života** – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí).
- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady

a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).

- **Vztah člověka k prostředí** – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů, globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).

Mediální výchova

okruhy MeV	1.stupeň					2.stupeň			
	1. třída	2. třída	3. třída	4. třída	5. třída	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída
Krit. čtení a vnímání mediálních sdělení		INT/Hv			INT/Hv	INT/Čj	INT/Z Čj	INT/Z Čj	INT/Z Čj
Interpretace vztahu med. sdělení a reality			INT/Čj	INT/Čj	INT/Čj, I	INT/Čj, I	INT/Čj, I	INT/Z Čj, I	INT/Z Čj, I
Stavba mediálních sdělení					INT/ I				INT/I
Vnímání autora mediálních sdělení				INT/Čj	INT/Čj	INT/Čj		INT/Čj	INT/Čj
Fungování a vliv médií ve společ.				INT/I	INT/I	INT/Čj, I	INT/Hv, I Vo	INT/Čj Hv, Vo, I	INT/Čj Hv, I
Tvorba mediálního sdělení	INT/VV	INT/VV	INT/VV Čj	INT/VV Čj	INT/VV, I, Čj	INT/VV, I, Čj	INT/VV, I, Čj	INT/VV, I, Čj	INT/ Vv, I, Čj
Práce v realizačním týmu					INT/Čj, I			INT/Čj	INT/Čj, I

- **Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu.
- **Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médií jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).
- **Stavba mediálních sdělení** – příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající).

- **Vnímání autora mediálních sdělení** – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu.
- **Fungování a vliv médií ve společnosti** – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách.
- **Tvorba mediálního sdělení** – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení.
- **Práce v realizačním týmu** – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce.

7. UČEBNÍ OSNOVY

7. 1 Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace

7. 1. 1 Charakteristika předmětu Český jazyk a literatura

Obsah vyučovacího předmětu **Český jazyk a literatura** je rozdělen do okruhů:

- 1) komunikační a slohová výchova
- 2) jazyková výchova
- 3) literární výchova.

Výuka je realizována většinou ve třídách popř. v počítačové učebně. Upřednostňovanou formou realizace předmětu je vyučovací hodina se začleňováním projektového vyučování a průřezových témat.

Časová dotace předmětu Český jazyk a literatura:

1. ročník 7h týdně
2. ročník 7h týdně
3. ročník 8h týdně (z toho 1 DČD)
4. ročník 6h týdně
5. ročník 6h týdně
6. ročník 5h týdně (z toho 1 DČD)
7. ročník 5h týdně (z toho 1 DČD)
8. ročník 4h týdně
9. ročník 4h týdně (z toho 1 DČD)

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat uvedených v přehledných tabulkách na str. 23 - 32 tohoto dokumentu.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k práci s učebnicí, textem a porozumění čtenému i mluvenému slovu
- rozlišovat podstatné a méně podstatné

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k řešení hlavolamů, křížovek, doplňovaček aj.
- uplatňujeme v hodinách dramatizaci (vytváříme modelové situace)

Kompetence komunikativní:

- formou komunikační výchovy vedeme děti ke kultuře řečového projevu
- podporujeme dialog mezi učitelem a žákem
- podněcujeme žáky k vyjadřování vlastních názorů, vedeme je ke kultuře diskuse, kooperativní práci
- vedeme žáky k samostatnému projevu
- využíváme metody a hry z Osobnostní a sociální výchovy

Kompetence sociální a personální:

- podporujeme vzájemnou spolupráci a pomoc žáků při vzdělávání a získávání poznatků
- snažíme se naučit žáky pracovat v týmu

Kompetence občanská

- podporujeme v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby
- seznamujeme žáky s kulturním dědictvím a vysvětlujeme jim jeho význam

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- vedeme žáky k udržování čistoty jejich učební prostor

7.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 1. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
ČJL-3-2-01	- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	<p>Jazyková výchova</p> <p>- zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)</p> <p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>-čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)</p> <p>-naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)</p> <p>-mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)</p>
ČJL-3-2-03	- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	
ČJL-3-2-06	- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	
ČJL-3-1-01	- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	
ČJL-3-1-02	- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	
ČJL-3-1-03	- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	
ČJL-3-1-04	- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	
ČJL-3-1-05	- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	
ČJL-3-1-06	- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	
ČJL-3-1-07	- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	

<p>ČJL-3-1-08 ČJL-3-1-09 ČJL-3-1-10 ČJL-3-1-11 ČJL-3-3-01 ČJL-3-3-02 ČJL-3-3-04</p>	<p>- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</p>	<p>- grafomotorika - opis, přepis Literární výchova -poslech literárních textů -zážitkové čtení a naslouchání -tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod -základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka</p>
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p>		
<p>ČJL-3-2-01p ČJL-3-2-01p ČJL-3-2-01p ČJL-3-2-01p ČJL-3-1-06p</p>	<p>- rozlišuje daná písmena malé a velké abecedy - rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky - tvoří slabiky - rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky - dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</p>	<p>Jazyková výchova: -rozlišovat délku slabik -výslovnost samohlásek a souhlásek -návuk analyticko- syntetických sluchových cvičení - rozvoj slovní zásoby Komunikační a slohová výchova: Předčtenářské období: -průpravná diferenciacní cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání</p>

<p>ČJL-3-1-08 ČJL-3-1-09p</p>	<p>- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</p>	<ul style="list-style-type: none"> -správné sezení a zásady správného zacházení s knihou -rozlišování pojmů -určování změn -orientace na stránce -orientace na řádku -čtení zleva doprava <p>Čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> -analyticko- syntetické činnosti – věta, slovo, slabika -vyvození hlásek a písmen /malých i velkých/ a, i, e, m, o, u, l, v, t, y, s, j -rozlišování délky samohlásek - písmena a, i ve funkci spojky - diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání -čtení otevřených slabik -čtení dvojslabičných slov složených z otevřených slabik <p>Mluvený projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> -technika mluveného projevu - nácvik správného dýchání, -tvorby hlasu, správná výslovnost, slovní přízvuk, intonace, rytmizace, tvoření hlasu a melodie věty -melodie projevu a správný slovní přízvuk -rozvoj fonemického sluchu -rozvoj slovní zásoby -mimojazykové prostředky řeči – mimika, gesta <p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> -hry a motivované přípravné cviky pro rozvoj psychomotorických schopností a jemné pohybové koordinace nutné k výuce psaní
-----------------------------------	--	---

<p>ČJL-3-1-09p ČJL-3-1-09p ČJL-3-1-09p ČJL-3-1-10p</p>	<p>- píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen - spojuje písmena a slabiky - převádí slova z mluvené do psané podoby - dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost</p>	<p>- prvky psacích písmen - prvky správných hygienických, pracovních a estetických návyků při psaní - správné sezení a zacházení s psacím náčiním - psaní písmen malé abecedy (a, i, e, m, o, u, l, v, t, y, s, j) a velké (A, O, M, V, U) - procvičování naučených písmen ve slabikách - spojování písmen ve slabiky - spojování slabik ve slova - psaní jednoduché věty - psaní číslic - opis slabik a slov - přepis slabik a slov - diktát písmen, slabik - forma společenského styku – pozdrav, poděkování, prosba, omluva - správné zacházení s pracovním náčiním</p>
<p>ČJL-3-3-01p ČJL-3-3-02p</p>	<p>- opisuje a přepisuje krátké věty</p>	<p>kř Literární výchova: - jednoduché říkanky a krátké básničky - poslech nejznámějších jednoduchých pohádek reprodukce nejznámější pohádky vedená otázkami s porozuměním - dramatizace jednoduché pohádky či krátkého příběhu - základní literární pojmy – rozpočítadla, hádanka, říkanka, jednoduchá pohádka - jednoduché hádanky - zásady správného zacházení s ilustrovanou knihou - seznámení s knihou či dětským časopisem</p>
	<p>- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně - reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost</p>	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 2. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
ČJL-3-2-02	- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Jazyková výchova <ul style="list-style-type: none"> - zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) - slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, homonyma, synonyma; stavba slova (kořen, část předponová, příponová, koncovka) - tvarosloví – slovní druhy, tvary slov - skladba – věta jednoduchá a souvětí - druhy vět (rozkazovací, tázací, oznamovací, přací), rozlišení v psané i mluvené formě - pravopis – tvrdé a měkké souhlásky
ČJL-3-2-03	- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	
ČJL-3-2-04	- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	
ČJL-3-2-05	- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	
ČJL-3-2-06	- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	
ČJL-3-2-07	- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	
ČJL-3-2-08	- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	
ČJL-3-1-01	- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	

<p>ČJL-3-1-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti 	<ul style="list-style-type: none"> - naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)
<p>ČJL-3-1-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru 	
<p>ČJL-3-1-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost 	<ul style="list-style-type: none"> - mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení,
<p>ČJL-3-1-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči 	
<p>ČJL-3-1-06</p>	<ul style="list-style-type: none"> - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> - omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog
<p>ČJL-3-1-07</p>	<ul style="list-style-type: none"> - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev 	
<p>ČJL-3-1-08</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním 	<ul style="list-style-type: none"> - na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové
<p>ČJL-3-1-09</p>	<ul style="list-style-type: none"> - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev 	<ul style="list-style-type: none"> - prostředky řeči (mimika, gesta)
<p>ČJL-3-1-10</p>	<ul style="list-style-type: none"> - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> - písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu);
<p>ČJL-3-1-11</p>	<ul style="list-style-type: none"> - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 	<ul style="list-style-type: none"> - žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, - omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování

<p>ČJL-3-3-01 ČJL-3-3-02 ČJL-3-3-03 ČJL-3-3-04</p>	<p>- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</p>	<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod - základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p>		
<p>ČJL-3-2-01p ČJL-3-2-01p ČJL-3-2-01p ČJL-3-2-01p</p>	<p>- rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy - rozezná samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky - tvoří slabiky - rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky</p>	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj analyticko-syntetických sluchových cvičení - rozlišování délky samohlásek - tvorba slov - intonace - modulace hlasu - rozšiřování slovní zásoby - nácvik srozumitelného samostatného vyjadřování <p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA: <u>Mluvený projev:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj slovní zásoby (spisovná čeština) - správné používání významu slov - opravovat výslovnost - intonace - tvorba krátkých vět - krátké samostatné vyprávění - popis obrázků

<p>ČJL-3-1-08 ČJL-3-1-09p ČJL-3-1-09p ČJL-3-1-09p ČJL-3-1-09p ČJL-3-1-10p</p>	<p>- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen - spojuje písmena a slabiky - převádí slova z mluvené do psané podoby - dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost - opisuje a přepisuje krátké věty</p>	<p>- upevnění vyjádření poděkování, prosby, omluvy a blahopřání, odpověď na dotaz</p> <p><u>Psaní:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - nácvik všech písmen malé abecedy a číslic - nácvik velkých písmen – pouze tvarově shodných s písmeny malými - správné napojování písmen - spojování slabik ve slova - psaní jednoduchých vět - opis psacího písma - přepis písma - nácvik diktátu – slabik, slov - estetická úprava sešitů, hygienické návyky u psaní - sebekontrola a úprava sešitu <p><u>Čtení:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - hygienické návyky - dokončení nácviku zbývajících písmen abecedy /malých i velkých/ - dvojslabičná a víceslabičná slova složená z otevřených slabik - čtení psacího písma - správná intonace - automatizace čtení jednoslabičných slov o 3 hláskách - zavřené slabiky - dvojslabičná slova se zavřenou slabikou na konci - čtení skladebně jednoduchých vět - orientace na stránce a v textu - reakce na otázky zaměřené k pochopení obsahu čteného - čtení s porozuměním
---	---	--

<p>ČJL-3-3-01p ČJL-3-3-02p</p>	<p>- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně - reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost</p>	<p>- přes vázané slabikování postupně přecházet k plynulému čtení dvou a více slov</p> <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA:</p> <ul style="list-style-type: none">- přednes říkanek a básniček a pohádek- dramatizace jednoduchého textu- reprodukce textu podle otázek a ilustrací- čtení dětské knihy s přiměřeným textem- reakce na obsah čteného – porozumění- poslech čteného textu- seznámení s druhy tiskovin – kniha, časopis, noviny- zásady správného zacházení s knihami
------------------------------------	---	--

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 3. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
ČJL-3-2-01	- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	JAZYKOVÁ VÝCHOVA: - hláskosloví - zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) - nauka o slově
ČJL-3-2-02	- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	- slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, homonyma, synonyma; stavba slova (kořen, část předponová, příponová, koncovka)
ČJL-3-2-03	- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	- ohebné, neohebné druhy slov (mimo zájmen a příslovčí)
ČJL-3-2-04	- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	- zvládne pamětně přehled vyjmenovaných slov - užívá vyjmenovaných slov v souvislosti s psaním y, i po obojetných souhláskách
ČJL-3-2-08	- odůvodňuje a píše správně: i/y po obojetných souhláskách	- píše správně velká písmena ve vlastních jménech - zdůvodní a správně napíše párové souhlásky na konci a uvnitř slova - rozlišuje číslo jednotné a množné u podstatných jmen - rozlišuje rod mužský, ženský, střední
ČJL-3-1-01	- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA: - čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) - naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)

ČJL-3-1-02	- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	<p>- mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)</p> <p>- písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); Žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování</p> <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA: -poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod - základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání</p>
ČJL-3-1-03	- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	
ČJL-3-1-04	- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	
ČJL-3-1-05	- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	
ČJL-3-1-06	- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	
ČJL-3-1-07	- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	
ČJL-3-1-10	- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	
ČJL-3-3-01	- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku	<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA: -poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod - základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání</p>
ČJL-3-3-02	- vyjadřuje své pocity z přečteného textu	
ČJL-3-3-03	- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	
ČJL-3-3-04	- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		

<p>ČJL-3-2-01p ČJL-3-2-01p ČJL-3-2-01p ČJL-3-2-01p ČJL-3-2-08p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy - rozezná samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky - tvoří slabiky - rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky - píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech 	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výslovnost samohlásek a souhlásek - rozlišení délky samohlásek - tvorba slabik - rozšiřování slovní zásoby, srozumitelné vyjadřování
<p>ČJL-3-1-04p ČJL-3-1-05p ČJL-3-1-06p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání 	<p>KOMUNIKATIVNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA:</p> <p>Čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upevnění výuky čtení – věta, slova, slabika, hláska, písmeno - zřetelné čtení jednoduchých vět - správné čtení předložky se slovem - vést k vhodnému pojmenování - obohacovat a zpřesňovat slovní zásobu - čtení s porozuměním - číst jednoduché věty - tiché čtení - orientace ve čteném textu - orientace tichým čtením ve větě - čtení slabik dě, tě, ně, bě, pě, mě, vě, di, ti, ni, dy, ty, ny
<p>ČJL-3-1-08 ČJL-3-1-09p ČJL-3-1-09p ČJL-3-1-09p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen - spojuje písmena a slabiky - převádí slova z mluvené do psané podoby 	<p>Mluvený projev :</p> <ul style="list-style-type: none"> - upevnění techniky mluveného projevu – dýchání, tvorba hlasu, výslovnost, slovní přízvuk, intonace, rytmizace - rozvoj fonemického sluchu - krátké vypravování (vlastních zážitků, reprodukce krátkého textu, popis obrázků apod.) - formy společenského styku – oslovení, pozdrav, prosba, poděkování, omluva, vzkaz, adresa, blahopřání, pravidla komunikace ve dvojici (dialog), ve skupině, zdvořilá mluva

<p>ČJL-3-1-10p ČJL-3-1-01p ČJL-3-1-02p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost - opisuje a přepisuje krátké věty - čte s porozuměním jednoduché texty - rozumí pokynům přiměřené složitosti 	<p>-rozvoj neverbální komunikace</p> <p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> -dokončit nácvik psaní velkých písmen -upevnit správné psaní již nacvičených písmen malé a velké abecedy -opis psacího písma a přepis jednoduchého tištěného textu -psaní písmen, slabik a slov, číslic podle nápovědy -správná technika psaní – plynulé psaní slov, vzdálenost mezi slovy (= úprava sešitu) -sebekontrola napsaného -úprava psaného textu -psaní velkých písmen na začátku věty a ve vlastních jménech -upevnění hygienických návyků při psaní – sklon sešitu, správné sezení a držení těla, úchop tužky, osvětlení
<p>ČJL-3-3-01p ČJL-3-3-02p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně - reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost 	<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA:</p> <ul style="list-style-type: none"> -poslech předčítaného textu -pravidla chování při kulturních akcích - divadelní představení, herec -vzbuzovat zájem o poznávání knih -přednes říkanek, krátkých básniček a pohádek -dramatizace jednoduchého textu a kultura mluveného projevu -porozumění textu – pochopení obsahu děje (prostředí – realita x pohádka) - reprodukce krátkého textu podle otázek a ilustrací základní literární pojmy – rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, kniha, časopis

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 4. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
ČJL-5-2-01	- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	JAZYKOVÁ VÝCHOVA: -zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) -slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, homonyma, synonyma; stavba slova (kořen, část předponová, příponová, koncovka) -tvarosloví – slovní druhy (podstatná jména – pád, rod, číslo, vzor; slovesa – osoba, číslo, čas, způsob, zvrtná slovesa), tvary slov -skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice -pravopis – lexikální (vyjmenovaná slova, slova k nim příbuzná), základy morfologického (koncovky podstatných jmen) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)
ČJL-5-2-02	- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	
ČJL-5-2-03	- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	
ČJL-5-2-04	- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	
ČJL-5-2-05	- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	
ČJL-5-2-06	- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	
ČJL-5-2-08	- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	
ČJL-5-2-09	- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	
ČJL-5-1-01	- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	
ČJL-5-1-02	- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	
ČJL-5-1-03	- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	
ČJL-5-1-04	- reprodukuje obsah přiměřeně složitějšího sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	
ČJL-5-1-05	- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	
ČJL-5-1-07		

ČJL-5-1-08	<ul style="list-style-type: none"> - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace 	<p>-mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)</p>
ČJL-5-1-09	<ul style="list-style-type: none"> - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry 	
ČJL-5-1-10	<ul style="list-style-type: none"> - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti 	
ČJL-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy 	<p>-písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník)</p>
ČJL-5-3-02		
ČJL-5-3-03		
ČJL-5-3-04		
		<p>LITERÁNÍ VÝCHOVA:</p> <p>-poslech literárních textů</p> <p>-zážitkové čtení a naslouchání</p> <p>- tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod</p> <p>-základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání</p>

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJL-5-2-06p	- dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA:</p> <ul style="list-style-type: none"> -hláskosloví – samohlásky, souhlásky, dělení, psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách, výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek -slovo – členění na hlásky a slabiky, slova stejného a opačného významu -psaní a výslovnost slov se skupinami dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě - věta – druhy vět, tvoření vět - intonace, přízvuk, správná modulace věty - tvorba jednoduchých jazykových projevů - tvorba otázek a odpovědí <p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA:</p> <p>Čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> -návčik orientace v čteném textu - výslovnost - čtení krátkých textů s porozuměním - důraz na správnou výslovnost - tiché čtení orientace ve čteném textu - správný slovní přízvuk, intonace <p>Mluvený projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> -popis obrázku, vypravování vlastních zážitků - přízvuk, intonace - návčik dialogu (rozhovor ve dvojici na určité téma, střídání rolí mluvčího a posluchače) - rozvoj slovní zásoby - pozornost vadám řeči - reprodukce jednoduchého textu - popis jednoduchého předmětu, činnosti
ČJL-5-2-08p	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik - určuje samohlásky a souhlásky 	
ČJL-5-1-05p +	- vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích	
ČJL-5-1-10p	- má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování	
ČJL-5-1-05p	- v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči	
ČJL-5-1-07p	- popíše jednoduché předměty, činnosti a děje	
ČJL-5-1-09p	- opisuje a přepisuje jednoduché texty	

<p>ČJL-5-1-09p ČJL-5-1-09p ČJL-5-1-09p ČJL-5-1-09p</p> <p>ČJL-5-3-01p ČJL-5-3-02p</p> <p>ČJL-5-3-01p ČJL-5-3-02p</p> <p>ČJL-5-3-04p</p>	<p>- píše správně a přehledně jednoduchá sdělení</p> <p>- píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy</p> <p>- ovládá hůlkové písmo</p> <p>- tvoří otázky a odpovídá na ně</p> <p>- dramatizuje jednoduchý příběh</p> <p>- vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek</p> <p>- rozlišuje prózu a verše</p> <p>- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného</p> <p>- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu</p>	<p>Psaní:</p> <p>-zpřesnění tvarů písmen a číslic (sklon písma, velikost, správné spojování, štíhlost písmen, poměr výšky písmen)</p> <p>- úprava (nadpis, okraje, odstavce, datum)</p> <p>- opis a přepis slov a jednoduchého textu</p> <p>- psaní vlastních jmen podle nápovědi</p> <p>- forma společenského styku (adresa)</p> <p>- psaní krátkých vět podle nápovědi (začátek a konec věty)</p> <p>- malá, velká písmena</p> <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA:</p> <p>-základní orientace v pojmu kniha, noviny, časopis, spisovatel, básník</p> <p>- čtení pohádek a jednoduchý popis hlavních postav, rozlišení místa, času a děje, uvědomění si vzájemných souvislostí (formou otázek a odpovědí)</p> <p>- dramatizace na dané téma (dle přečtené pohádky apod.)</p> <p>- upevňování pravidel chování při divadelních představeních</p>
--	---	--

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 5. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
ČJL-5-2-01	- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	JAZYKOVÁ VÝCHOVA -zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) -slovní zásoba a tvoření slov –význam slov; stavba slova, tvoření slov – zdvojené souhlásky, předpony s-, z-, vz-, souhláskové skupiny, skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně -tvarosloví – slovní druhy, tvary slov – podstatná jména, přídavná jména, číslovky, zájmena -skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní větné členy – podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný -pravopis – lexikální (vyjmenovaná slova, slova k nim příbuzná), základy morfologického (koncovky podstatných a přídavných jmen tvrdých a měkkých), syntaktického (shoda přísudku s podmětem)
ČJL-5-2-02	- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	
ČJL-5-2-03	- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	
ČJL-5-2-04	- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	
ČJL-5-2-05	- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	
ČJL-5-2-06	- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	
ČJL-5-2-07	- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	
ČJL-5-2-08	- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	
ČJL-5-2-09	- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	
ČJL-5-1-01	- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA -čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) - naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)
ČJL-5-1-02	- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	
ČJL-5-1-03	- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	
ČJL-5-1-04	- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	
ČJL-5-1-05	- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	

ČJL-5-1-06	- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	<p>-mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)</p> <p>-písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování</p> <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA -poslech literárních textů -zážitkové čtení a naslouchání -tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod -základní literární pojmy – literární druhy a žánry:rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání</p>
ČJL-5-1-07	- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	
ČJL-5-1-08	- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	
ČJL-5-1-09	- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	
ČJL-5-1-10	- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	
ČJL-5-3-01	- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	
ČJL-5-3-02	- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	
ČJL-5-3-03	- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	
ČJL-5-3-04	- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

<p>ČJL-5-2-03p ČJL-5-2-06p ČJL-5-2-08p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozná podstatná jména a slovesa - dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího - rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik - určuje samohlásky a souhlásky - seřadí slova podle abecedy - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky 	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> -hláskosloví – výslovnost a psaní znělých a neznělých souhlásek na konci a uvnitř slova -upevňování psaní i/y po tvrdých a měkkých souhláskách pravopis a výslovnost:dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě - rozliší obojetné souhlásky -abeceda - řazení slov podle abecedy, orientace v abecedně řazených seznamech -tvarosloví – druhy slov: - podstatná jména (vyhledávání a určování rodu a čísla) - vlastní jména - slovesa – vyhledávání v textu -věta – druhy vět, pořádek slov ve větě (procvičování)
<p>ČJL-5-1-05p ČJL-5-1-10p ČJL-5-1-05p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích - má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování 	<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA:</p> <p>Čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> -plynulé čtení textu se správnou intonací -tiché čtení -orientace ve čteném textu -reprodukce čteného textu -větný přízvuk
<p>ČJL-5-1-07p ČJL-5-1-09p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči - popíše jednoduché předměty, činnosti a děje - opisuje a přepisuje jednoduché texty - píše správně a přehledně jednoduchá sdělení - píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy - ovládá hůlkové písmo - tvoří otázky a odpovídá na ně 	<p>Mluvený projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> -upevnění základních technik společenského styku - oslovení, prosba, omluva, vzkaz, blahopřání, adresa (základní údaje o sobě a své rodině) -rozhovor, dialog (zahájení a ukončení, umění naslouchat, respekt k názoru druhých) -modulace, intonace, tempo řeči -dodržování pravidel společenského chování (zdvořilé vystupování)

<p>ČJL-5-3-01p ČJL-5-3-02p ČJL-5-3-01p ČJL-5-3-02p ČJL-5-3-02p ČJL-5-3-02p ČJL-5-3-04p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dramaturgizuje jednoduchý příběh - vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek - čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy - určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti - rozlišuje prózu a verše – rozlišuje pohádkové prostředí od reálného - ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu 	<ul style="list-style-type: none"> - výslovnost předložkové vazby - tvoření vět na daná slova, tvoření otázek a odpovědí - slovní přízvuk - upevňování neverbální komunikace (mimika, gesta) - krátké vypravování vlastních zážitků, reprodukce textu, vyprávění podle obrázků - popis předmětu, činnosti či děje <p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opis psacího a přepis jednoduchého tištěného textu - psaní krátkých vět podle nápovědy - opakování a zdokonalení probraných tvarů písmen - plynulé psaní - psaní vlastních jmen - zvýšení psací rychlosti - dodržování sklonu - dodržování úpravy (nadpis, okraje, vzdálenost mezi písmeny a slovy) <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - četba delšího textu s porozuměním - soustředěný poslech předčítaného textu - porozumění textu, hlavní myšlenka, hlavní postavy a její vlastnosti - báseň, povídka, pověst, spisovatel, básník, čtenář, kniha, knihovna - přednes básní dle vlastního výběru z paměti - poznání hlavní postavy, její vlastnosti atd. - reprodukce a dramaturgizace podle jednoduché osnovy - návštěva divadelního představení - upevňování pravidel chování při kulturních akcích - sledování doporučených TV a rozhlasových pořadů
--	--	--

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 6. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
ČJL-9-2-03	- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem Spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	JAZYKOVÁ VÝCHOVA -jazykové příručky a práce s nimi - Slovník spisovné češtiny - Pravidla českého pravopisu - Stručná mluvnice česká -zvuková stránka jazyka - spisovná a nespisovná výslovnost -slovní zásoba a tvoření slov - způsoby tvoření slov - obohacování slovní zásoby -stavba slov a pravopis - slovotvorný základ, předpona, přípona - stavba slova - skupiny bě-bje, vě-vje, pě, mě-mně - předpony s-/se-, z-/ze-, vz-/vze- ; předložky s/se, z/ze - i/y po obojetných souhláskách -tvarosloví - podstatná jména (pád, číslo, rod, vzor) - přídavná jména – druhy, skloňování, stupňování - zájmena – druhy zájmen, skloňování - číslovky – druhy číslovek, skloňování - slovesa (osoba, číslo, způsob, čas) -skladba - základní větné členy - rozvíjející větné členy (předmět, příslovečné určení, přívlastek) - věta jednoduchá a souvětí
ČJL-9-2-08	- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	
ČJL-9-2-02	- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a tvoření českých slov	
ČJL-9-2-07	- ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické	
ČJL-9-2-04	- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	
ČJL-9-2-06	- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	
ČJL-9-1-09	- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	
ČJL-9-1-08	- vybere a vhodně uspořádá vhodná fakta	

<p>ČJL-9-1-08</p>	<p>- využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu</p>	<p><u>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</u> -vypravování - pohádka -popis - předmětu, osoby a pracovního postupu -jednoduché tiskopisy - poštovní poukázky, podací lístek -jednoduché komunikační žánry - vzkaz, inzerát, objednávka, zpráva, oznámení, SMS zpráva -dopis - úřední, osobní -výtah, výpisky -mluvený projev - mluvní cvičení <u>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</u> -poezie - verš, sloka, rým -próza -pohádky -poetický kalendář (příslloví, pranostiky, hádanky) -báje a pověsti -balady a romance -próza s dětským hrdinou -naučná literatura -dobrodružné příběhy</p>
<p>ČJL-9-1-04</p>	<p>- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p>	
<p>ČJL-9-3-03</p>	<p>- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p>	
<p>ČJL-9-3-01</p>	<p>- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p>	
<p>ČJL-9-3-09</p>	<p>- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p>	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJL-9-2-03p	- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu	<p><u>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</u> -opakování z nižších ročníků -nauka o slově - slova nadřazená, podřazená, souřadná -tvarosloví - vyjmenovaná slova a slova příbuzná (B, L, M, P, S, V, Z) -slovní druhy - podstatná jména (rod, číslo, životnost u podstatných jmen rodu mužského) - slovesa (osoba, číslo, časování v čase přítomném) - časování sloves – mít, být, nemít, nebýt - osobní zájmena</p>
ČJL-9-2-07p	- ovládá pravopis vyjmenovaných slov	
ČJL-9-2-04p	- pozná a určí slovní druhy	
ČJL-9-1-04p	- komunikuje v běžných situacích	<p><u>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</u> -komunikační výchova - zásady kultivovaného projevu - formulace otázek a odpovědí - nahrazování slov slovy podobného významu - diskuze na dané téma -slohová výchova - dopis, úprava dopisu, obálky - telefonický rozhovor - řazení vět podle děje - doplňování vhodných slov do vět podle děje - popsat jednoduchý pracovní postup - blahopřání k svátku - písemné odpovědi na otázky -psaní - zvyšování rychlosti psaní - automatizace psacího projevu - seznámení s římskými číslicemi</p>
ČJL-9-1-05p	- v komunikaci ve škole používá spisovný jazyk	
ČJL-9-1-9p	- píše běžné písemnosti	
ČJL-9-1-10p	- napíše pracovní postup	

<p>ČJL-9-3-01p ČJL-9-3-03p ČJL-9-3-09p</p>	<p>- orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku - ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení - dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury, má pozitivní vztah k literatuře</p>	<p>- opis, přepis delších textů - psaní vět podle diktátu</p> <p><u>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</u> -orientace v ději povídek, pověstí, bajek -hlavní myšlenka povídky, pověsti, bajky -návštěva divadelního nebo filmového představení -návštěva školní nebo městské knihovny -uvědomělé tiché čtení -čtení vět s přirozenou intonací a přízvukem -reprodukce podle jednoduché osnovy -seznámení s časopisy pro děti a mládež</p>
--	---	---

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 7. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
ČJL-9-2-01	- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	JAZYKOVÁ VÝCHOVA - opakování učiva z nižších ročníků - nauka o významu slov - slovo, sousloví, rčení - synonyma, homonyma, odborné výrazy - nauka o tvoření slov - slovní zásoby, její obohacování - způsoby tvoření slov - odvozování podstatných a přídavných jmen - jazykové příručky a práce s nimi - Slovník spisovné češtiny - Pravidla českého pravopisu - Slovník cizích slov - tvarosloví - ohebné slovní druhy a) podstatná jména b) přídavná jména c) zájmena d) číslovky - slovesa – obtížnější slovesné tvary - slovesný rod činný a trpný - neohebné slovní druhy a) příslovce b) předložky c) spojky d) částice e) citoslovce
ČJL-9-2-02	- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	
ČJL-9-2-03	- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	
ČJL-9-2-04	- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	

<p>ČJL-9-2-05</p>	<p>- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě i souvětí</p>	<p>- skladba - věta jednočlenná a dvoučlenná - základní větné členy a) podmět b) přísudek - vedlejší větné členy a) předmět b) příslovečné určení c) přívlastek d) doplněk - druhy vedlejších vět</p>
<p>ČJL-9-2-07</p>	<p>- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický, syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</p>	
<p>ČJL-9-1-09</p>	<p>- uspořádá informace v textu a s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p>	<p><u>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</u> -popis výrobku nebo uměleckého díla -charakteristika -líčení</p>
<p>ČJL-9-1-02</p>	<p>- rozlišuje subjektivní a objektivní komunikační záměr</p>	<p>-výťah</p>
<p>ČJL-9-1-08</p>	<p>- využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu</p>	<p>-žádost -životopis</p>
<p>ČJL-9-3-06</p>	<p>- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede výrazné představitele</p>	<p><u>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</u> -poezie</p>
<p>ČJL-9-3-08</p>	<p>- porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</p>	<p>-povídka -mýty a báje</p>
<p>ČJL-9-3-01</p>	<p>- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p>	<p>-bible -balady a romance</p>
<p>ČJL-9-3-03</p>		

ČJL-9-3-04	- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	-román - životopisný - dobrodružný
ČJL-9-3-09	- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informacích zdrojích	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
ČJL-9-2-07p	- správně píše slova s předponami a s předložkami	JAZYKOVÁ VÝCHOVA -opakování učiva z nižších ročníků -nauka o slově - tvoření slov, slovní základ, předpony, přípony - předložky, předpony - výrazy s předložkami od, nad, pod, před, bez, vy/vý-, ob-, v, roz- - výrazy s předponami od, nad, pod, před, bez, vy/vý-, ob-, v, roz- - tvarosloví - podstatná jména a) vzory (rod střední, ženský, mužský) b) skloňování (rod střední, ženský, mužský) c) pádové otázky - slovesa – určování času (minulý, přítomný, budoucí) - slovesa – časování sloves v oznamovacím způsobu všech časů - pravopis po obojetných souhláskách
ČJL-9-2-04p	- pozná a určí slovní druhy, skloňuje podstatná jména, časuje slovesa	
ČJL-9-2-07p	- ovládá pravopis vyjmenovaných slov	
ČJL-9-1-01p	- čte plynule s porozuměním	-skladba
ČJL-9-1-08p	- reprodukuje text	- seznámení se základními větnými členy – podmět a přísudek
ČJL-9-1-04p	- komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole	- základní skladební dvojice – podmět a přísudek
ČJL-9-1-05p	užívá spisovný jazyk	
ČJL-9-1-10p	- vypráví podle předem připravené osnovy	

<p>ČJL-9-1-09p</p>	<p>- píše běžné písemnosti</p>	<p><u>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</u> -komunikační výchova - zásady kultivovaného projevu - třídění spisovných a nespisovných slov - diskuze na dané téma s vyjádřením vlastního názoru - základy osobní komunikace - reprodukce textu - slova nadřazená a podřazená -slohová výchova - popis věci, bytu - vyplňování poštovních tiskopisů - vyprávění textu podle společně vytvořené osnovy - návštěva pošty popř. jiné bankovní instituce - korespondence</p> <p><u>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</u> - čtení jako zdroj informací - encyklopedie - časopisy - práce s osnovou, na základě osnovy sestaví text - čtení s porozuměním přiměřeně náročných textů potichu i nahlas</p>
<p>ČJL-9-3-01p</p>	<p>- orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku</p>	<p>- interpretace v přiměřeném rozsahu textu</p>
<p>ČJL-9-3-09p</p>	<p>- dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury, má pozitivní vztah k literatuře</p>	<p>- osvojování literatury poslechem - spojení čteného textu s ilustrací</p>
<p>ČJL-9-3-03p</p>	<p>ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení</p>	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 8. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
ČJL-9-2-01	- spisovně vyslovuje česká a běžná cizí slova	Jazyková výchova -obohacování slovní zásoby - slova přejatá - výslovnost - pravopis - tvarosloví - procvičování učiva z nižších ročníků - nepravidelné skloňování podstatných jmen - skloňování podstatných jmen přejatých - skloňování cizích vlastních jmen -slovesa - slovesný vid dokonavý a nedokonavý - přehled slovesných vzorů - využití různých slovesných tvarů - pravopis koncovek jmen a sloves -pravopis - pravopis i/y v koncovkách - předpony s-, z-, vz- - předložky s/se-, z/ze- -skladba - věta jednočlenná, dvojčlenná - základní větné členy - rozvíjející větné členy - souvětí podřadné – druhy vedlejších vět - souvětí souřadné
ČJL-9-2-02	- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	
ČJL-9-2-05	- využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	
ČJL-9-2-07	- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický	
ČJL-9-2-06	- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	
ČJL-9-2-07	- v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	
ČJL-9-2-08	- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	

<p>ČJL-9-1-09</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování 	<ul style="list-style-type: none"> - obecné výklady o českém jazyce - slovanské jazyky - útvary českého jazyka a jazyková kultura
<p>ČJL-9-1-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> -charakteristika literární postavy
<p>ČJL-9-1-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru 	<ul style="list-style-type: none"> -výťah -výklad, referát
<p>ČJL-9-1-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> -líčení
<p>ČJL-9-1-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru 	<ul style="list-style-type: none"> -komunikace -úvaha
<p>ČJL-9-1-06</p>	<ul style="list-style-type: none"> - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči 	<ul style="list-style-type: none"> -mluvený projev
<p>ČJL-9-3-07</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře 	<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> -nejstarší česká literatura
<p>ČJL-9-3-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo 	<ul style="list-style-type: none"> -renesance a humanismus -baroko
<p>ČJL-9-3-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora 	<ul style="list-style-type: none"> -národní obrození
<p>ČJL-9-3-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty 	<ul style="list-style-type: none"> -literatura 2. poloviny 19. stolení -světová literatura do konce 19. století

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
<p>ČJL-9-2-03p - orientuje se v Pravidlech českého pravopisu</p> <p>ČJL-9-2-07p - správně píše slova s předponami a předložkami</p> <p>ČJL-9-2-07p - ovládá pravopis vyjmenovaných slov</p> <p>ČJL-9-2-04p - pozná a určí slovní druhy</p> <p>ČJL-9-2-04p - skloňuje podstatná jména a přídavná jména</p> <p>ČJL-9-2-04p - časuje slovesa</p>	<p>ČJL-9-2-06p - rozezná větu jednoduchou od souvětí</p> <p>ČJL-9-2-07p - zvládá pravopis podle shody podmětu a přísudkem</p>	<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>opakování učiva z nižších ročníků</u> - nauka o slově - zásady kultivovaného projevu - používání jazykových příruček (Pravidla českého pravopisu) - slovní základ, předpona, přípona, tvoření slov - pravopis slov s předponami - pravopis slov s předložkami - dokončení výcviku pravopisu i/y po obojetných souhláskách uvnitř slova - pravopis bje-bě, vje-vě, mně-mě - tvarosloví - podstatná jména (skloňování, pádové otázky, určování vzoru, pravopis koncovek 1. a 4. pádu vzoru pán, hrad, žena) - přídavná jména (rozlišení přídavných jmen měkkých a tvrdých) - číslovky (druhy číslovek) - slovesa (časování sloves, určování osoby, čísla a času) - ostatní slovní druhy – orientační rozlišování - skladba - základní větné členy – podmět, přísudek - shoda podmětu a přísudku - pravopis příčestí minulého při shodě přísudku s několikanásobným podmětem
<p>ČJL-9-1-01p - čte plynule s porozuměním</p>		<p>Komunikační a slohová výchova</p>

<p>ČJL-9-1-04p ČJL-9-1-05p ČJL-9-1-08p ČJL-9-1-10p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - komunikuje v běžných situacích - v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk - reprodukuje text - popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup 	<p>- komunikační výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - výcvik souvislých jazykových projevů - vypravování ústní nebo písemné podle připravené osnovy - popis krajiny, osoby, pracovního postupu, rozšiřování slovní zásoby - rozlišování spisovného a nespisovného jazyka - komunikační žánr – projev podle dané osnovy, daného tématu - využití slovníků, encyklopedií, jazykových příruček - mluvený projev – zásady kultivovaného projevu, osobní komunikace, diskuze - užívá vhodné síly, intonace a zbarvení hlasu se zřetelem k obsahu textu <p>-slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplňování jednoduchého dotazníku - sestavení žádosti - stručný životopis <p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> -práce s textem – porozumění textu, vypravování -upevňování správného plynulého čtení s porozuměním -čtení novin, časopisů a orientace v nich -vyhledání hlavní myšlenky -charakteristika postav -reprodukce přečteného -recitace -dramatizace - literární druhy a žánry – poezie, próza, pohádka, povídka - vyhledávání informací o významných autorech české i světové literatury na internetu i v encyklopediích
<p>ČJL-9-1-09p ČJL-9-1-10p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - píše běžné písemnosti - podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost, s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma 	
<p>ČJL-9-3-01p ČJL-9-3-03p ČJL-9-3-06p ČJL-9-3-09p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku - ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení - rozezná základní literární druhy a žánry - dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury a má pozitivní vztah k literatuře 	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 9. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
ČJL-9-2-01	- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Jazyková výchova -jazyk - jazyky slovanské - obecné výklady o českém jazyce
ČJL-9-2-02	- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	-nauka o tvoření slov - stavba slova a tvoření slov - psaní i/y po obojetných souhláskách - skupiny souhlásek bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně
ČJL-9-2-05	- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	-tvarosloví - slovní druhy - jména, jejich druhy a tvary - skloňování obecných jmen přejatých - skloňování cizích vlastních jmen - slovesa a jejich tvary - přechodníky - pravopis koncovek jmen a sloves
ČJL-9-2-06	- rozlišuje významné vztahy gramatických jednotek ve větě i souvětí	-skladba - věta jednoduchá, souvětí - věta jednočlenná, dvojčlenná - větné členy holé, rozvité - souvětí podřadné, souřadné - všestranný jazykový rozbor
ČJL-9-2-07	- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický, slovotvorný i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	-význam slov - slova jednoznačná a mnohoznačná - slovo a sousloví - synonyma, homonyma, antonyma - odborné výrazy

<p>ČJL-9-1-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - výklad - popis - vypravování - úvaha - diskuze - proslov - fejeton - publicistické útvary (zpravodajské, úvahové) - řečnictví - mluvený projev <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - česká literatura 20. století - světová literatura 20. století
<p>ČJL-9-1-07</p>	<ul style="list-style-type: none"> - se zapojuje do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu 	
<p>ČJL-9-1-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj 	
<p>ČJL-9-1-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci 	
<p>ČJL-9-1-10</p>	<ul style="list-style-type: none"> - využívá poznatku o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	
<p>ČJL-9-1-06</p>	<ul style="list-style-type: none"> - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči 	
<p>ČJL-9-3-07</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře 	
<p>ČJL-9-3-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo 	
<p>ČJL-9-3-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora 	
<p>ČJL-9-3-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie 	
<p>ČJL-9-3-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty 	
<p>ČJL-9-3-08</p>	<ul style="list-style-type: none"> - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJL-9-2-07p	- správně píše slova s předponami a předložkami	<p>Jazyková výchova -opakování učiva z nižších ročníků -nauka o slově - procvičování známých jevů ve složitějších případech - slovní základ, předpona a přípona - pravopis slov s předponami - výrazy s předložkami - procvičování pravopisu i/y po obojetných souhláskách uvnitř slova - procvičení pravopisu bje-bě, vje-vě, mně-mě -tvarosloví - určování všech slovních druhů - podstatná jména (skloňování, určování pádů, vzorů, pravopis koncovek 1., 4. a 7. pádu vzoru pán, hlad, žena, město) - přídavná jména (rozlišení přídavných jmen měkkých a tvrdých, shoda přídavného jména s podstatným jménem) - časování sloves, určování osoby, čísla a času - osobní zájmena -skladba - věta jednoduchá a souvětí - rozlišování jednotlivých vět v nesložitých souvětích, nejběžnější spojky (a, i, ale, aby, že)</p> <p>komunikační a slohová výchova -komunikační výchova - rozlišování jazykových prostředků spisovných a nespisovných - popis děje a jevu, krajiny - vést kultivovaný projev - telefonický rozhovor</p>
ČJL-9-2-04p	- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	
ČJL-9-2-05p		
ČJL-9-2-07p	- ovládá pravopis vyjmenovaných slov	
ČJL-9-2-04p	- pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná a přídavná jména, pozná osobní zájmena, časuje slovesa	
ČJL-9-2-05p	- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	
ČJL-9-2-06p	- rozezná větu jednoduchou od souvětí	
ČJL-9-2-07p	- zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem	
ČJL-9-1-01p	- čte plynule s porozuměním; reprodukuje text	
ČJL-9-1-08p		

ČJL-9-1-04p	- komunikuje v běžných situacích	- objednání jídla v restauraci
ČJL-9-1-05p	- v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk - píše běžné písemnosti	- čtení novin, časopisů a orientace v nich -slohová výchova
ČJL-9-1-09p	- píše běžné písemnosti, podle předlohy sestaví vlastní	- formy společenského styku
ČJL-9-1-10p	- životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	- doporučený dopis
ČJL-9-3-01p	- orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní	- adresa, poštovní poukázka
ČJL-9-3-03p	- myšlenku	- vyplňování jednoduchého tiskopisu
ČJL-9-3-06p	- ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo	- vyplnění přihlášky do odborného učiliště
ČJL-9-3-09p	- filmového představení	- vyplnění žádosti o vydání občanského průkazu a
	- rozezná základní literární druhy a žánry	- cestovního pasu
	- dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury,	- životopis
	- má pozitivní vztah k literatuře	- zpracování charakteristiky osoby
		Literární výchova
		- s textem – porozumění textu, orientace v textu,
		- vypravování děje podle osnovy, charakteristika postav,
		- hlavní myšlenka
		- upevňování a prohlubování získaných návyků správného
		- tichého i hlasitého čtení
		- a reprodukce – soustředěný poslech, reprodukce
		- přečteného
		- recitace
		- významní autoři české literatury
		- okrajově autoři světové literatury
		- vyhledávání informací o významných autorech české i
		- světové literatury na internetu a v encyklopediích
		- beseda o přečtené knize popřípadě divadelním nebo
		- filmovém představení
		- dokázat vyhledat potřebné informace v oblasti literatury

7. 1. 3 Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Hlavním úkolem předmětu je naučit žáky komunikovat s cizincem v běžných životních situacích. K dispozici pro výuku angličtiny by mělo být dostatek pomůcek, zejména slovníků, pracovních listů, ale také různých her a doplňovaček. Osvojování angličtiny pomáhá snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Výuka by se také měla zaměřit na běžný život anglofonních zemí.

Obsah vzdělávacího předmětu Anglický jazyk je rozdělen do těchto okruhů:

- řečové dovednosti
- poslech s porozuměním
- mluvení
- čtení s porozuměním
- psaní

Výuka probíhá většinou ve třídách, nebo počítačové učebně.

Časová dotace předmětu Anglický jazyk:

- 3. ročník 3h týdně
- 4. ročník 3h týdně
- 5. ročník 3h týdně
- 6. ročník 3h týdně
- 7. ročník 3h týdně
- 8. ročník 3h týdně
- 9. ročník 3h týdně

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat uvedených v přehledných tabulkách na str. 23 - 32 tohoto dokumentu.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k práci s učebnicí, textem a porozumění čtenému i mluvenému slovu
- rozlišovat podstatné a méně podstatné

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k řešení hlavolamů, křížovek, doplňovaček aj.
- uplatňujeme v hodinách dramatizaci (vytváříme modelové situace)
-

Kompetence komunikativní:

- formou „řečové výchovy“ vedeme děti ke kultuře řečového projevu
- podporujeme dialog mezi učitelem a žákem
- podněcujeme žáky k vyjadřování vlastních názorů, vedeme je ke kultuře diskuse, kooperativní práci
- vedeme žáky k samostatnému projevu
- využíváme metody a hry z OS
-

Kompetence sociální a personální:

- podporujeme vzájemnou spolupráci a pomoc žáků při vzdělávání a získávání poznatků
- snažíme se naučit žáky pracovat v týmu

Kompetence občanská

- podporujeme v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby
- seznamujeme žáky s kulturním dědictvím a vysvětlujeme jim jeho význam

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- vedeme žáky k udržování čistoty jejich učební prostor

7. 1. 3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu anglický jazyk

ANGLICKÝ JAZYK 3. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
Cj-3-1-01	- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	Řečové dovednosti: - abeceda - číslovky 1 – 12, základní barvy - školní potřeby a třída, vybraná domácí zvířata - nálady a pocity, obličej a tělo – základní smysly - rodina, můj pokoj - oblečení - dětské nápoje a jídlo - hračky - osobní údaje - dny v týdnu Jazykové prostředky: - člen neurčitý a základní podstatná jména - pravidelné tvoření množného čísla podstatných jmen - základní přídavná jména - osobní zájmena - základní číslovky - rozkazovací způsob - kladná a negativní odpověď - sloveso „have got“ v otázce a odpovědi - sloveso „like“ v kladné větě a otázce - hlásky a jejich výslovnost, slovní přízvuk - pravopis - předložky místa nebo času
Cj-3-1-02	- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	
Cj-3-1-03	- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	
Cj-3-1-04	- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	
Cj-3-1-05	- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	
Cj-3-1-06	- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
CJ-3-1-01p	- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	Řečové dovednosti: <ul style="list-style-type: none"> - abeceda - číslovky 1 – 12, základní barvy - školní potřeby a třída, vybraná domácí zvířata - nálady a pocity, obličej a tělo – základní smysly - rodina, můj pokoj - oblečení - dětské nápoje a jídlo - hračky - osobní údaje - dny v týdnu

ANGLICKÝ JAZYK 4. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<p>CJ-5-1-01</p> <p>CJ-5-2-01</p> <p>CJ-5-3-02</p> <p>CJ-5-4-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - vyplní osobní údaje do formuláře 	<p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - abeceda, číslovky 1 – 20 - můj dům: místnosti a nábytek, město, počasí - čas: hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce - záliby a volný čas, zvířata v zoo, školní třída a škola, základní jídlo, potraviny a chutě, základní geometrické tvary - oslavy narozenin a vybraných svátků, děti a mládež v anglicky mluvících zemích <p>Jazykové prostředky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - člen určitý a neurčitý, určování počitatelnosti s „much/many“ - podstatná jména, vybraná přídavná jména - tázací a přivlastňovací zájmena, základní číslovky - vazba „there is / there are“, sloveso „can“ v kladných větách, v otázce a v záporu - předložky místa, kladné a záporné příkazy - otázky na zjištění pozice věcí a osob, určování času, otázky na čas - slovesa „to be / to have“, přítomný čas prostý - slovosled kladné a záporné věty - otázka, krátká odpověď kladná i záporná, základní fonetické znaky, spojování hlásek do slov a jejich výslovnost - pravopis – základní pravidla psaní slov

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

CJ-5-1-01p	- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Tematické okruhy: - abeceda, číslovky 1 – 10, můj dům: místnosti a nábytek, město, počasí, čas: hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce, záliby a volný čas, zvířata v zoo, školní třída a škola, základní jídlo, potraviny a chutě, základní geometrické tvary
CJ-5-2-01p	- pozdraví a poděkuje	
CJ-5-2-02p	- sdělí své jméno a věk	
CJ-5-3-02p	- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	

ANGLICKÝ JAZYK 5. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
CJ-5-1-02 CJ-5-1-03 CJ-5-2-02 CJ-5-2-03 CJ-5-3-01 CJ-5-4-01 CJ-5-4-02	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - vyplní osobní údaje do formuláře 	<p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - číslovky 1 – 100, domov a rodina, město a venkov, názvy povolání, lidské tělo, volný čas a záliby, roční období a počasí, čas: hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce, zvířata ve volné přírodě, škola a vyučovací předměty, jídlo a potraviny, vánoce, velikonoce a jiné svátky, děti a mládež v jiných zemích Evropy <p>Jazykové prostředky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - člen určitý a neurčitý, množné číslo podstatných jmen, přivlastňovací přídavná jména, zájmena ukazovací a přivlastňovací, základní a řadové číslovky, sloveso „to be, to have, can“ v oznamovací větě, v otázce, a v záporu, plné a zkrácené tvary, plnovýznamová slovesa pro každodenní činnosti, předložky času a místa, otázky s „who/what/when/where/how/why“, pořádek slov ve větě a v otázce, přítomný čas prostý • přítomný čas průběhový, základní fonetické znaky, základní pravidla výslovnosti slov, pravopis osvojených slov a tvarů
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
CJ-5-1-02p CJ-5-2-03p CJ-5-3-02p	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu), rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování <ul style="list-style-type: none"> - vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu) - rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) 	<p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - číslovky 1 – 100, domov a rodina, město a venkov, názvy povolání, lidské tělo, volný čas a záliby, roční období a počasí, čas: hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce, zvířata ve volné přírodě, škola a vyučovací předměty, jídlo a potraviny, vánoce, velikonoce a jiné svátky, děti a mládež v jiných zemích Evropy

ANGLICKÝ JAZYK 6. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
CJ-9-1-01 CJ-9-2-01 CJ-9-3-01 CJ-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - vyhledá požadované informace v každodenních autentických materiálech - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři 	<p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - číslovky 1 – 1000, osobní údaje, jídelníček a stravovací návyky, denní režim, zboží v obchodě, volný čas a záliby, data – narozeniny, měsíce, škola a třídní klima, nakupování, zvířata, další domácí zvířata, obojživelníci, hmyz, plazi, člověk a jeho popis, základní zdravotní péče, život v přírodě, názvy některých států, moderní technologie a média <p>Jazykové prostředky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - člen určitý a neurčitý, počitatelnost podstatných jmen se „some“ a „any“, přídavná jména a příslovce, zájmena v pozici předmětu, řadové číslovky, přítomný čas průběhový, přítomný čas prostý, minulý čas prostý vybraných pravidelných sloves, vyjádření budoucnosti pomocí „will“, fonetický přepis známých slov, základní pravidla výslovnosti větných celků, pravopis – psaní malých a velkých písmen, dělení slov a základy interpunkce
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
CJ-9-2-01p CJ-9-3-01p CJ-9-4-03p	<ul style="list-style-type: none"> - odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby 	<p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - číslovky 1 – 1000, osobní údaje, jídelníček a stravovací návyky, denní režim, zboží v obchodě, volný čas a záliby, data – narozeniny, měsíce, škola a třídní klima, nakupování, zvířata, další domácí zvířata, obojživelníci, hmyz, plazi, člověk a jeho popis, základní zdravotní péče, život v přírodě, názvy některých států, moderní technologie a média

ANGLICKÝ JAZYK 7. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
CJ-9-2-02 CJ-9-3-01 CJ-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři 	<p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní údaje, můj život a události v mém okolí, širší příbuzenské vztahy, sporty a volný čas, prázdniny a dovolená, dopravní prostředky, místní údaje a časové údaje, části a vybavení domu/bytu, domácí práce, příroda a počasí, zeměpisné názvy <p>Jazykové prostředky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - člen určitý a neurčitý, stupňování přídavných jmen, vazba „like + -ing“, minulý čas vybraných nepravidelných sloves, přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový, vyjádření budoucnosti pomocí vazby „going to“, frekvenční příslovce a fráze, předložky místa a času, fonetický přepis slov, pravopisné změny osvojených slov a tvarů, výslovnost obtížných hlásek
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
CJ-9-2-01p CJ-9-3-01p CJ-9-4-03p	<ul style="list-style-type: none"> - odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby 	<p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní údaje, můj život a události v mém okolí, širší příbuzenské vztahy, sporty a volný čas, prázdniny a dovolená, dopravní prostředky, místní údaje a časové údaje, části a vybavení domu/bytu, domácí práce, příroda a počasí, zeměpisné názvy

ANGLICKÝ JAZYK 8. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
CJ-9-1-02	- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	Tematické okruhy: - cestování, volný čas, hudba a film, divadlo, škola a pravidla školy v různých zemích, zaměstnání, přátelství, rodinné vztahy, rodokmen, zdraví a zdravý životní styl Jazykové prostředky: - člen určitý a neurčitý, neurčitá zájmena, přítomný čas prostý, minulý čas průběhový, vyjadřování modality pomocí „should/shouldn't“, trpný rod, podmínkové věty, neurčitá příslovce, stupňování příslovcí, spojky „and, but, because, while, if“, druhy vět podle postoje mluvčího, slovní a větný přízvuk, výslovnost všech hlásek a slovních spojení, pravopisné změny při tvorbě mluvnických tvarů
CJ-9-2-02	- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	
CJ-9-3-01	- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	
CJ-9-4-02	- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
CJ-9-1-02p CJ-9-2-01p CJ-9-3-01p	-rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby -odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby -rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	Tematické okruhy: - cestování, volný čas, hudba a film, divadlo, škola a pravidla školy v různých zemích, zaměstnání, přátelství, rodinné vztahy, rodokmen, zdraví a zdravý životní styl
CJ-9-4-03p	-reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	

ANGLICKÝ JAZYK 9. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
CJ-9-1-02 CJ-9-2-03 CJ-9-3-02 CJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - volba povolání, móda a módní trendy, věci denní potřeby, pocity, nálady, vnitřní a vnější charakteristika člověka, volný čas a sport, kultura, životní prostředí, problémy mládeže, různé stravovací návyky <p>Jazykové prostředky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - člen určitý a neurčitý, pořadí rozvíjejících přídavných jmen, abstraktní podstatná jména, přítomný čas prostý a průběhový, předpřítomný čas s „for“ a „since“, minulý čas prostý a průběhový, částice „too, enough“, modální slovesa, plynulost projevu – frázování, větný přízvuk, výška a síla hlasu, tempo řeči, fonetická transkripce, pravopis – pravidla interpunkce
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
CJ-9-1-02p CJ-9-2-01p CJ-9-3-01p CJ-9-4-03p	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby - odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby 	<p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - volba povolání, móda a módní trendy, věci denní potřeby, pocity, nálady, vnitřní a vnější charakteristika člověka, volný čas a sport, kultura, životní prostředí, problémy mládeže, různé stravovací návyky

7. 1. 5 Charakteristika předmětu Další cizí jazyk - Německý jazyk

Další cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Obsah učiva tvoří tři oblasti: poslech a čtení s porozuměním, ústní a písemný projev a jednoduchá komunikace.

Obsah vzdělávacího předmětu Další cizí jazyk- Německý jazyk je rozdělen do těchto okruhů:

- poslech s porozuměním
- mluvení
- čtení s porozuměním
- psaní

Výuka probíhá zpravidla ve třídě či v učebně počítavé techniky.

Časová dotace předmětu Další cizí jazyk:

6. ročník 1h týdně

7. ročník 1h týdně

8. ročník 2h týdně

9. ročník 2h týdně

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat uvedených v přehledných tabulkách tohoto dokumentu.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu Další cizí jazyk – Německý jazyk:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k práci s učebnicí, textem a porozumění čtenému i mluvenému slovu

Kompetence k řešení problémů:

- uplatňujeme v hodinách dramatizaci (vytváříme modelové situace)

Kompetence komunikativní:

- podporujeme dialog mezi učitelem a žákem
- využíváme metody a hry z OS

Kompetence sociální a personální:

- podporujeme vzájemnou spolupráci a pomoc žáků při vzdělávání a získávání poznatků

NĚMECKÝ JAZYK 6. – 9. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
DCJ-9-1-01	<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně 	<p>- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>- slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <p>- tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí</p> <p>- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>
DCJ-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	
DCJ-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat 	
DCJ-9-3-01	<p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům 	
DCJ-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům 	
DCJ-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci 	
DCJ-9-2-01	<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> - se zapojí do jednoduchých rozhovorů 	
DCJ-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	
DCJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 	
DCJ-9-4-01	<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři 	

DCJ-9-4-02	- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	
DCJ-9-4-03	- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
DCJ-9-1-01p DCJ-9-1-02p DCJ-9-1-03p	<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování - rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí jednoduchým pokynům učitele 	<p>Učivo:</p> <p>-zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>-slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <p>-tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky</p> <p>-mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět</p>
DCJ-9-2-01p DCJ-9-2-02p	<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas - sdělí své jméno a věk 	
DCJ-9-3-02p	<p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) 	
DCJ-9-4-02p	<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby 	

7. 2 Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace

7. 2. 1 Charakteristika předmětu Matematika

Vzdělávací obsah předmětu **Matematika** je rozdělen na tyto tematické okruhy:

- 1) Číslo a početní operace
- 2) Závislosti, vztahy a práce s daty
- 3) Geometrie v rovině a prostoru
- 4) Nestandardní aplikační úlohy a problémy
- 5) Číslo a proměnná

1.- 4. tematický okruh je zařazen do učiva I. i II. stupně.

5. tematický okruh Číslo a proměnná je zařazen od 6. do 9.ročníku.

V Matematice si žáci vytvářejí konkrétní představy o čísle, geometrických tvarech a matematických operacích.

Výuka probíhá formou samostatné i skupinové práce ve třídách a to ve všech ročnících, popř. v PC učebně nebo v praktických situacích (př. práce s platidly – nakupování apod.).

Předmět je určen pro všechny ročníky.

Časová dotace předmětu Matematika:

1. ročník 5h týdně (z toho 1h DČD)
2. ročník 5h týdně (z toho 1h DČD)
3. ročník 5h týdně (z toho 1h DČD)
4. ročník 5h týdně (z toho 1h DČD)
5. ročník 4h týdně
6. ročník 5h týdně (z toho 1h DČD)
7. ročník 4h týdně
8. ročník 4h týdně (z toho 1h DČD)
9. ročník 4h týdně

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat uvedených v přehledných tabulkách na str. 23 - 32 tohoto dokumentu.

Výchovné a vzdělávací postupy v tomto předmětu směřují k utváření těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k názornému vyučování a využívání matematických PC programů
- zařazujeme do učiva praktické matematické úlohy z každodenního života

Kompetence k řešení problémů:

- zadáváme úkoly, ve kterých žáci uplatňují prvky logického myšlení
- vytváříme pro žáky hlavolamy, kvízy, rébuse, křížovky apod.
- ukazujeme žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vedeme je k jejich ověřování a srovnávání
- vedeme žáky k ověřování správnosti řešení problému

Kompetence komunikativní:

- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění textů a obrazových materiálů souvisejících s aritmetikou a geometrií
- vedeme žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální:

- předkládáme žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vedeme je k jejich dodržování
- individuálním přístupem budujeme sebedůvěru žáků

Kompetence občanské:

- předkládáme žákům virtuální životní situace a jejich praktické řešení

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k bezpečnému používání rýsovacích potřeb a udržovat je v pořádku, tak aby byla zabezpečena jejich funkčnost
- vedeme žáky k práci podle návodu, předem stanoveného postupu a k hledání vlastního postupu

7. 2. 2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu matematika

MATEMATIKA 1. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
M-3-1-01	- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Číslo a početní operace: -obor přirozených čísel 0 – 20 -zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa) -vlastnosti početních operací s čísly
M-3-1-02	- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	
M-3-1-03	- užívá lineární uspořádání; zobrazí na číselné ose	
M-3-1-04	- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	
M-3-1-05	- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	
M-3-3-01	- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Geometrie v rovině a prostoru: -základní útvary v rovině – čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník -základní útvary v prostoru – krychle, kvádr, koule, válec
M-3-3-03	- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	
M-3-2-01	- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Závislosti, vztahy a práce s daty: - závislosti a jejich vlastnosti - tabulky
M-3-2-02	- popisuje jednoduché závislosti z praktického života	
M-3-2-03	- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

M-3-1-01p	- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20	<p>Číslo a početní operace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obor přirozených čísel 0 – 5 - čtení a zápis čísel 1-5 v desítkové soustavě a jeho znázornění na číselné ose - určování počtu, přiřazování - porovnávání množství - matematické symboly $<$ $>$ $=$ - sčítání a odčítání - slovní úlohy s použitím názoru - rozklad čísla <p>Závislosti, vztahy a práce s daty:</p> <ul style="list-style-type: none"> - manipulační činnosti s předměty - orientace v prostoru (vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu) - manipulace s drobnými mincemi <p>Geometrie v rovině a prostoru:</p> <ul style="list-style-type: none"> -základní útvary v rovině – čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník - poznávání, pojmenování, grafické znázornění
M-3-1-02p	- čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100	
M-3-1-02p	- zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat	
M-3-1-04p	- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20	
M-3-1-05p	- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20	
M-3-2-02p	- modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	
M-3-2-03p	- doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20; zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu; uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	
M-3-3-01p	- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit	

MATEMATIKA 2. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
M-3-1-01	- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Číslo a početní operace: -obor přirozených čísel 0 – 100 -zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) -násobilka -vlastnosti početních operací s čísly -písemné algoritmy početních operací Závislosti, vztahy a práce s daty: -závislosti a jejich vlastnosti -tabulky Geometrie v rovině a prostoru: -základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník -základní útvary v prostoru – krychle, kvádr, jehlan, koule, kužel, válec -délka úsečky, jednotky délky -osově souměrné útvary
M-3-1-02	- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	
M-3-1-03	- užívá lineární uspořádání; zobrazí na číselné ose	
M-3-1-04	- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	
M-3-1-05	- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	
M-3-2-01	- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	
M-3-2-02	- popisuje jednoduché závislosti z praktického života	
M-3-2-03	- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	
M-3-3-01	- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	
M-3-3-02	- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délky úsečky	
M-3-3-03	- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

M-3-1-01p	- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20	Číslo a početní operace: <ul style="list-style-type: none"> - obor přirozených čísel 0 – 10 - číslo 0 - čtení a zápis čísel v desítkové soustavě a jeho znázornění na číselné ose - určování počtu, přiřazování - porovnávání množství ($<$ $>$ $=$) - sčítání a odčítání - slovní úlohy s použitím názoru - rozklad čísla
M-3-1-02p	- čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100	
M-3-1-02p	- zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat	
M-3-1-04p	- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20	
M-3-1-05p	- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20	
M-3-2-03p	- doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20; zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu; uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	Závislosti, vztahy a práce s daty: <ul style="list-style-type: none"> - manipulace s drobnými mincemi - slovní úlohy s použitím drobných mincí
M-3-3-01p	- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit	Geometrie v rovině a prostoru: <ul style="list-style-type: none"> - základní útvary v rovině – čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník - poznávání, pojmenování, grafické znázornění - rýsování rovných čar podle pravítka
M-3-3-02p	- používá pravítko	

MATEMATIKA 3. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
M-3-1-01	- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Číslo a početní operace: -obor přirozených čísel 0 – 1000 -zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) -násobilka -vlastnosti početních operací s čísly -písemné algoritmy početních operací Závislosti, vztahy a práce s daty: -závislosti a jejich vlastnosti -tabulky Geometrie v rovině a prostoru: -základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník -základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec -délka úsečky, jednotky délky a jejich převody -vzájemná poloha dvou přímek v rovině -osově souměrné útvary
M-3-1-02	- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	
M-3-1-03	- užívá lineární uspořádání; zobrazí na číselné ose	
M-3-1-04	- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	
M-3-1-05	- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	
M-3-2-01	- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	
M-3-2-02	- popisuje jednoduché závislosti z praktického života	
M-3-2-03	- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	
M-3-3-01	- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	
M-3-3-02	- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délky úsečky	
M-3-3-03	- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

M-3-1-01p	- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20	Číslo a početní operace: <ul style="list-style-type: none"> - obor přirozených čísel 0 – 20 - čtení a zápis čísel v desítkové soustavě a jeho znázornění na číselné ose - určování počtu, porovnávání množství - sčítání a odčítání - přechod přes desítku - slovní úlohy s použitím názoru - rozklad čísla
M-3-1-02p	- čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100	
M-3-1-02p	- zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat	
M-3-1-04p	- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20	
M-3-1-05p	- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20	
M-3-2-02p	- modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	Závislosti, vztahy a práce s daty: <ul style="list-style-type: none"> - doplňování početních výkonů v jednoduchých tabulkách s čísly do 20 - doplňování schémat a posloupnosti čísel do 20
M-3-2-03p	- doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20; zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu; uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	
M-3-3-01p	- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit	Geometrie v rovině a prostoru: <ul style="list-style-type: none"> - základní útvary v rovině – přímka, úsečka, čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník - rýsování přímky a úsečky
M-3-3-01p	- rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují	
M-3-3-02p	- používá pravítko	

MATEMATIKA 4. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
M-5-1-01	- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Číslo a početní operace: -přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky -zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) -násobilka -vlastnosti početních operací s čísly -písemné algoritmy početních operací
M-5-1-02	- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	
M-5-1-03	- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	
M-5-1-04	- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru kladných čísel	
M-5-1-05	- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	
M-5-1-06	- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	
M-5-1-07	- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	
M-5-1-08	- porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	
M-5-2-01	- vyhledává, sbírá a třídí data	Závislosti, vztahy a práce s daty: -závislosti a jejich vlastnosti -diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády
M-5-2-02	- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	
M-5-3-01	- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	Geometrie v rovině a prostoru: -základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník

M-5-3-02	- sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	-základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec -délka úsečky, jednotky délky a jejich převody
M-5-3-03	- sestrojí rovnoběžky a kolmice	
M-5-3-04	- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	-obvod a obsah obrazce -vzájemná poloha dvou přímek v rovině
M-5-3-05	- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	-osově souměrné útvary
M-5-4-01	- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Nestandardní aplikační úlohy a problémy: -slovní úlohy -číselné a obrázkové řady -magické čtverce -prostorová představivost
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
M-5-1-02p	- čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000	Číslo a početní operace: - opakování a prohlubování učiva z prvního až třetího ročníku - sčítání a odčítání v oboru do 100 bez a s přechodem (dvojciferná čísla z paměti i písemně) - písemné sčítání a odčítání s přechodem i bez - slovní úlohy s jednou početní operací - sčítání a odčítání násobků deseti - násobení a dělení 1, 2, 3, 4, 5 a 10 - pamětné zvládnutí násobkových řad - manipulace s konkrétními předměty - tabulka násobení
M-5-1-02p	- sčítá a odčítá z paměti i písemně dvojciferná čísla	
M-5-1-02p	- zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100	
M-5-1-03p	- tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100	
M-5-1-04p	- zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy	

<p>M-5-2-01p M5-2-02p M-5-3-01p M-5-3-02p M-5-3-05p M-5-4-01p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy, apod.) podle návodu - orientuje se a čte v jednoduché tabulce - určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času - znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary - měří a porovnává délku úsečky - pozná základní tělesa - řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech 	<ul style="list-style-type: none"> - záměna činitelů - vztahy $n \times$ více, $n \times$ méně <p>Závislosti, vztahy a práce s daty:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednotky délky, času, hmotnosti - praktické využití znalostí - užití kg, m, cm, hod (v praxi) - práce s tabulkou násobků - manipulace s penězi v hodnotách do 100 Kč <p>Geometrie v rovině a prostoru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bod – vyznačení, popis - úsečka – rýsování, popis, měření, odhady délek - přímka – rýsování, popis - rovinné útvary – trojúhelník, čtyřúhelník, čtverec, - obdélník – poznávání, popis (vrcholy, strany) - tělesa (kvádr, krychle, válec, koule) <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy:</p> <ul style="list-style-type: none"> -slovní úlohy -číselné a obrázkové řady
---	---	---

MATEMATIKA 5. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
M-5-1-01	- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Číslo a početní operace: -přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky -zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) -násobilka -vlastnosti početních operací s čísly -písemné algoritmy početních operací
M-5-1-02	- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	
M-5-1-03	- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	
M-5-1-04	- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru kladných čísel	
M-5-1-05	- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	
M-5-1-06	- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	
M-5-1-07	- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	
M-5-1-08	- porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	
M-5-2-01	- vyhledává, sbírá a třídí data	Závislosti, vztahy a práce s daty: -závislosti a jejich vlastnosti -diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády
M-5-2-02	- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	
M-5-3-01	- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	Geometrie v rovině a prostoru: -základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník -základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec
M-5-3-02	- sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	

M-5-3-03 M-5-3-04 M-5-3-05 M-5-4-01	<ul style="list-style-type: none"> - sestrojí rovnoběžky a kolmice - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky 	<ul style="list-style-type: none"> -délka úsečky, jednotky délky a jejich převody -obvod a obsah obrazce -vzájemná poloha dvou přímek v rovině <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy:</p> <ul style="list-style-type: none"> -slovní úlohy -číselné a obrázkové řady -magické čtverce -prostorová představivost
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
M-5-1-02p M-5-1-02p M-5-1-02p M-5-1-03p M-5-1-03p M-5-1-04p M-5-1-04p M-5-2-01p M5-2-02p	<ul style="list-style-type: none"> - čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 - sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla - zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 - zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách - tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 - zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy - rozeznává sudá a lichá čísla - používá kalkulaátor - vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy, apod.) podle návodu - orientuje se a čte v jednoduché tabulce - určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích 	<p>Číslo a početní operace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakování a prohlubování učiva - sčítání a odčítání v oboru do 1000 - numerace do 1000 - porovnávání a orientace v číselné ose do 1000 - násobení a dělení 6, 7, 8, 9 - sčítání a odčítání do sta ústní i písemné - zaokrouhlování čísel na desítky i na stovky - poznávání sudých a lichých čísel - práce s kalkulaátorem <p>Závislosti, vztahy a práce s daty:</p> <ul style="list-style-type: none"> -jednotky délky – mm, cm, dm, m, km -jednotky hmotnosti – g, kg -jednotky času – s, min, hod -jednotky objemu – l, hl

<p>M-5-3-01p</p> <p>M-5-3-02p</p> <p>M-5-3-02p</p> <p>M-5-3-03</p> <p>M-5-3-05p</p> <p>M-5-4-01p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi - znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary - měří a porovnává délku úsečky - vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - sestrojí rovnoběžky a kolmice - určí osu souměrnosti překládáním papíru - pozná základní tělesa - řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech 	<p>-zvládat práci s jednoduchou tabulkou poznávat a pracovat s platidly v hodnotě do 1000</p> <p>Geometrie v rovině a prostoru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakování učiva - pravý úhel - rýsování kolmic pomocí trojúhelníku s ryskou - rýsování rovnoběžných přímk - rýsování čtverce a obdélníku, popis, vlastnosti stran - kruh a kružnice – střed, poloměr, průměr kruhu a kružnice - rýsování kružnice a oblouku - obvod mnohoúhelníku sečtením délky stran - určení osy souměrnosti překládáním papíru <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy:</p> <ul style="list-style-type: none"> -jednoduché slovní úlohy -úlohy typu o n-více, o n-méně, n x více, n x méně
--	--	---

MATEMATIKA 6. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	ŠVP VÝSTUPY	UČIVO
M-9-1-01	- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel	Číslo a proměnná - dělitelnost přirozených čísel – násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti, - zaokrouhlování v oboru do 10 000 - prvočíslo, číslo složené - celá čísla – čísla navzájem opačná, číselná osa - desetinná čísla, zlomky – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek - poměr – měřítko, úměra, trojčlenka - procento Závislosti, vztahy a práce s daty - závislosti a data – četnost znaku, tabulky, aritmetický průměr Geometrie v rovině a v prostoru - rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (obdélník, čtverec) - metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů - konstrukční úlohy – osa úsečky, osa úhlu - prostorové útvary – kvádr, krychle,
M-9-1-02	- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	
M-9-1-03	- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	
M-9-1-04	- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	
M-9-2-01	- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Závislosti, vztahy a práce s daty - závislosti a data – četnost znaku, tabulky, aritmetický průměr Geometrie v rovině a v prostoru - rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (obdélník, čtverec) - metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů - konstrukční úlohy – osa úsečky, osa úhlu - prostorové útvary – kvádr, krychle,
M-9-2-02	- porovnává soubory dat	
M-9-3-01	- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Závislosti, vztahy a práce s daty - závislosti a data – četnost znaku, tabulky, aritmetický průměr Geometrie v rovině a v prostoru - rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (obdélník, čtverec) - metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů - konstrukční úlohy – osa úsečky, osa úhlu - prostorové útvary – kvádr, krychle,
M-9-3-02	- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	
M-9-3-03	- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	
M-9-3-04	- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

<p>M-9-1-01p M-9-1-02p M-9-1-02p M-9-2-01p M-9-2-02p M-9-2-04p M-9-3-03p M-9-3-05p M-9-3-06p M-9-4-01p</p>	<p>- písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem - provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla - píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 10 000 - zvládá orientaci na číselné ose - vyhledává a třídí data - porovnává data - vypracuje jednoduchou tabulku - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu - zvládá početní úkony s penězi - vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce - provádí jednoduché konstrukce - rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary - umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami - samostatně řeší praktické úlohy</p>	<p>Číslo a proměnná - porovnávání, sčítání a odčítání čísel v oboru do 10 000 - dělitelnost přirozených čísel – násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti, - zaokrouhlování v oboru do 10 000 Závislosti, vztahy a práce s daty - závislosti a data – četnost znaku, tabulky, aritmetický průměr Geometrie v rovině a v prostoru - rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (obdélník, čtverec) - metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů - konstrukční úlohy – osa úsečky, osa úhlu Nestandardní aplikační úlohy a problémy - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy</p>
---	--	--

MATEMATIKA 7. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	ŠVP VÝSTUPY	UČIVO
M-9-1-04	- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (poměr, zlomek, procento)	Číslo a proměnná - procenta – procento, promile, základ, procentová část, počet procent, jednoduché úrokování - rozšiřování a krácení zlomku, vztah mezi zlomky a desetinnými čísly, převrácený zlomek, smíšený zlomek, početní operace se zlomky, složený zlomek
M-9-1-05	- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	- poměr – měřítko, úměra, trojčlenka
M-9-2-03	- určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	Závislosti, vztahy a práce s daty - závislosti a data – příklady závislosti praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy
M-9-2-04	- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	
M-9-3-06	- načrtne a sestrojí rovinné útvary	Geometrie v rovině a v prostoru - rovinné útvary – lichoběžník, rovnoběžník, vzájemná poloha přímk v rovině (typy úhlů), shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků)
M-9-3-07	- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	- konstrukční úlohy – osová a středová souměrnost
M-9-4-02	- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Nestandardní aplikační úlohy a problémy - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úloh

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

M-9-1-02p	- píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000 - zvládá orientaci na číselné ose	Číslo a proměnná - číselná osa, písemné sčítání, odčítání, dělení a násobení čísel do 100 000
M-9-2-01p	- vyhledává a třídí data	Závislosti, vztahy a práce s daty
M-9-2-02p	- porovnává data	- závislosti a data – příklady závislostí z praktického života
M-9-2-04p	- vypracuje jednoduchou tabulku - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu - zvládá početní úkony s penězi	Geometrie v rovině a v prostoru
M-9-3-04p	- vypočítá obvod trojúhelníka, čtverce, obdélníka a kruhu) - odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky	-rovinné útvary – trojúhelník, obdélník, čtverec, kruh, kružnice - konstrukční úlohy – osová a středová souměrnost
M-9-3-05p	- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Nestandardní aplikační úlohy a problémy
M-9-4-01p	- hledá různá řešení předložených situací	- číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - netradiční geometrické úlohy

MATEMATIKA 8. ROČNÍK

RVP_VÝSTUPY	ŠVP VÝSTUPY	UČIVO
M-9-1-01	- užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Číslo a proměnná - mocniny a odmocniny – druhá mocnina a odmocnina
M-9-2-05	- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Závislosti, vztahy a práce s daty - diagramy, grafy
M-9-3-08	- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středové souměrný útvar	Geometrie v rovině a v prostoru
M-9-3-09	- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	- rovinné útvary – kružnice, kruh, pravidelné mnohoúhelníky - metrické vlastnosti v rovině – trojúhelníková nerovnost
M-9-3-10	- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	- prostorové útvary – rotační válec, kolmý hranol
M-9-3-11	- načrtne a sestrojí síť základních těles	- konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti
M-9-4-02	- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	Nestandardní aplikační úlohy a problémy - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úloh

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

M-9-1-02p	- píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000	<p>Číslo a proměnná</p> <ul style="list-style-type: none"> - číselná osa, porovnávání, písemné sčítání, odčítání, dělení a násobení čísel do 1 000 000 - desetinná čísla a zlomky – sčítání, odčítání zlomků, smíšené číslo - zlomky a desetinná čísla na číselné ose <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> - závislosti a data – příklady závislostí z praktického života - jednotky délky, hmotnosti, času, objemu, obsahu <p>Geometrie v rovině a v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovinné útvary – kružnice, kruh, pravidelné mnohoúhelníky - konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - netradiční geometrické úlohy
M-9-1-01p	- zvládá orientaci na číselné ose	
M-9-2-02p	- pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento)	
M-9-3-10p	- zvládá orientaci na číselné ose	
M-9-3-11p	- čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace	
M-9-4-02p	- porovnává data	
	- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, objemu, obsahu	
	- sestrojí síť základních těles	
	- aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí	
	- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	

MATEMATIKA 9. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	ŠVP VÝSTUPY	UČIVO
M-9-1-08	- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	<p>Číslo a proměnná</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovnice – lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - výrazy – číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkce – pravouhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce <p>Geometrie v rovině a v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - metrické vlastnosti v rovině – Pythagorova věta - prostorové útvary – jehlan, rotační kužel, koule - konstrukční úlohy – Thaletova kružnice
M-9-1-09	- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	
M-9-2-05	- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	
M-9-3-12	- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	
M-9-3-13	- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

<p>M-9-1-05p M-9-1-06p</p>	<p>- používá měřítko plánu a mapy - řeší jednoduché úlohy na procenta</p>	<p>Číslo a proměnná - poměr- měřítko - procento – promile, základ, procentová část</p>
<p>M-9-2-01p M-9-2-02p M-9-2-04p</p>	<p>- vyhledává a třídí data - porovnává data - vypracuje jednoduchou tabulku - zvládá početní úkony s penězi</p>	<p>Závislosti, vztahy a práce s daty - závislosti a data - užití jednotek objemu</p>
<p>M-9-3-11p M-9-3-08p M-9-3-12p M-9-3-13p</p>	<p>- vypočítá povrch a objem kvádru a krychle, plošný obsah kruhu - používá technické písmo - sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti - načrtne základní tělesa - zobrazuje jednoduchá tělesa - čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům</p>	<p>Geometrie v rovině a v prostoru - prostorové útvary, složené útvary - povrch, objem kvádru, krychle Nestandardní aplikační úlohy a problémy - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - netradiční geometrické úlohy</p>
<p>M-9-4-02p</p>	<p>- aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh</p>	

7. 3 Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie (IKT)

7. 3. 1 Charakteristika vyučovacího předmětu Informatika

Obecným cílem vzdělávání v předmětu Informatika je podpora počítačové gramotnosti žáků, jejich příprava na efektivní využívání prostředků informační a komunikační technologie v běžném osobním životě i pro pracovní účely, jako zdroje informací a prostředku dalšího vzdělávání. Vzdělávání se realizuje jednak v rámci vyučovacího předmětu informatika, jednak důsledným a funkčním využíváním práce s počítačem a internetu v celém vzdělávacím procesu.

Časová dotace předmětu Informatika:

5. ročník 1h týdně

9. ročník 1h týdně

Obsah vzdělávacího předmětu ICT je rozdělen do těchto okruhů:

- základy práce s počítačem
- vyhledávání informací a komunikace
- zpracování a využití informací

Výuka je realizována v počítačové učebně, organizační formou vyučování je nejčastěji vyučovací hodina.

Výchovné a vzdělávací postupy v tomto předmětu směřují k utváření těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k vyhledávání informací, rozlišování důležitého, k práci s důležitými informacemi
- učíme žáky využívat pc programy

Kompetence k řešení problému:

- využíváme vhodné webové stránky

Kompetence komunikativní:

- vytváříme podmínky pro to, aby žáci mohli vyjadřovat své názory pomocí školního časopisu

Kompetence pracovní:

- využíváme PC programy k volbě povolání, internet

7. 3. 2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu informatika

INFORMATIKA 5. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	ŠVP VÝSTUPY	UČIVO
ICT-5-1-01 ICT-5-1-02 ICT-5-1-03	- využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie - respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady - chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	Základy práce s počítačem -základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instit. -struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení -operační systémy a jejich základní funkce -seznámení s formáty souborů (doc, gif) -multimediální využití počítače -jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardwarem a softwarem -zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky
ICT-5-2-01 ICT-5-2-02 ICT-5-2-03	- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty - vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích - komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	Vyhledávání informací a komunikace - společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací) - základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování) - metody a nástroje vyhledávání informací - formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy
ICT-5-3-01	-pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	Zpracování a využití informací - základní funkce textového a grafického editoru

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

<p>ICT-5-1-01p ICT-5-1-02p</p>	<p>- ovládá základní obsluhu počítače - dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou</p>	<p>Základy práce s počítačem - základní pojmy informační činnosti - struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení - operační systémy a jejich základní funkce - multimediální využití počítače - zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky</p> <p>Vyhledávání informací a komunikace - společenský tok informací - základní způsoby komunikace (chat, telefonování) - metody a nástroje vyhledávání informací - formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy</p> <p>Zpracování a využití informací - základní funkce textového a grafického editoru</p>
<p>ICT-5-2-03p</p>	<p>- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení</p>	
<p>ICT-5-3-01p</p>	<p>- pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu</p>	

INFORMATIKA 9. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	ŠVP VÝSTUPY	UČIVO
ICT-9-1-01	- ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	Vyhledávání informací a komunikace - vývojové trendy informačních technologií - hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování - internet
ICT-9-2-01	- ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	Zpracování a využití informací - počítačová grafika, rastrové a vektorové programy
ICT-9-2-02	- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	- tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce
ICT-9-2-03	- pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	- prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimédia)
ICT-9-2-04	- používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	- ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika
ICT-9-2-05	- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
ICT-9-1-01p	- vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou; osvojí si základy elektronické komunikace	Vyhledávání informací a komunikace - vývojové trendy informačních technologií - hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování - internet
ICT-9-2-01p	- ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy	Zpracování a využití informací - počítačová grafika, rastrové a vektorové programy - tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce
ICT-9-2-02p		- prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimédia)
ICT-9-2-03p	- vyhledává potřebné informace na internetu	- ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika
ICT-9-2-04p	- dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou	
ICT-9-2-05p		

7. 4 Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět

7. 4. 1 Charakteristika vyučovacího předmětu Prvouka

Cílem je poskytnout žákům základní poznatky o životě společnosti a o přírodě v jejich nejbližším okolí, utváří vztah k rodné zemi. Vede ke správným vztahům k sobě samému, spolužákům, dospělým. Učí jak chránit životní prostředí. Je základem pro výuku ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost, Člověk a příroda a Člověk a zdraví.

Předmět je členěn do tematických okruhů:

- 1) Místo, kde žijeme
- 2) Lidé kolem nás
- 3) Lidé a čas
- 4) Rozmanitost přírody
- 5) Člověk a jeho zdraví

Časová dotace předmětu Prvouka:

1. ročník 1h týdně
2. ročník 1h týdně
3. ročník 2h týdně

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat uvedených v přehledných tabulkách na str. 23 - 32 tohoto dokumentu.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu Prvouka:

Výchovné a vzdělávací postupy a metody, které uplatňujeme v tomto předmětu, vedou k naplňování následujících klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- umožňujeme žákovi pracovat při vyučování s názorem
- podporujeme žáka k vyhledávání informací v různém učebním materiálu (encyklopedie, učebnice, PC programy, pracovní listy apod.)
- vedeme žáky k rozlišování důležitého a méně důležitého a vede žáka jak s důležitými informacemi pracovat
- seznamujeme žáka s řadou informačních zdrojů úzce spojených s tematikou předmětu Prvouka, tak aby ho vedl k samostatnému řešení zadaných úkolů

Kompetence k řešení problému:

- předkládáme žákovi dostatek námětů, tak aby ho vedl k samostatnému řešení problémů
- umožňujeme žákům prezentovat své názory, myšlenky a nápady v soutěžích a projektových úkolech, tak aby byli samostatní a zažili úspěch
- učitel se zaměřením na Osobnostní a sociální výchovu rozvíjí v žákovi jeho osobnost (např. na škole v přírodě) za použití různých forem her

Kompetence sociální a personální:

- vytváříme dostatek situací k poznání potřeby vzájemného respektu i pomoci v otázkách souvisejících s osobou člověka, jeho zdravím, vztahů obou pohlaví atd.
- podněcujeme a podporujeme vzájemnou spolupráci a pomoc žáků při vzdělávání a získávání poznatků
- vhodnými metodami posilujeme sebevědomí a pochopení vlastního „já“ u žáků

Kompetence občanská:

- uplatňujeme prvky environmentální výchovy
- nabízíme žákům dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností souvisejících se zdravím, partnerskými a rodinnými vztahy
- působíme výchovně na žáky při vycházkách, exkurzích, kurzech, na škole v přírodě
- vedeme žáky k dodržování PO a hygieny

7. 4. 2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka

PRVOUKA 1.ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
ČJS-3-1-01	- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Místo, kde žijeme: -domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště - škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace
ČJS-3-1-02	- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Lidé kolem nás: -rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání
ČJS-3-1-03	- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	
ČJS-3-2-01	- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Lidé a čas: -orientace v čase a časový řád – určování času, kalendáře, denní režim, roční období -současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
ČJS-3-2-02	- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	
ČJS-3-3-01	- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	
ČJS-3-3-02	- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	
ČJS-3-3-03	- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Rozmanitost přírody: -rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
ČJS-3-4-01	- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	
ČJS-3-4-02	- roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	

<p>ČJS-3-4-03</p>	<p>- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p>	<p>-životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí</p>
<p>ČJS-3-5-01</p>	<p>- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p>	<p>Člověk a jeho zdraví: -péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních</p>
<p>ČJS-3-5-02</p>	<p>- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p>	<p>-osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích</p>
<p>ČJS-3-5-03</p>	<p>- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p>	<p>-přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku</p>
<p>ČJS-3-5-04</p>	<p>- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<p>-mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém</p>
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p>		
<p>ČJS-3-1-01p ČJS-3-1-01p ČJS-3-2-01p ČJS-3-2-01p ČJS-3-2-01p ČJS-3-2-01p</p>	<p>- orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy - popíše a zvládne cestu do školy - rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy - dodržuje základní pravidla společenského chování - při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně</p>	<p>Místo, kde žijeme: -domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště -škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace Lidé kolem nás: -rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny</p>

<p>ČJS-3-2-02p ČJS-3-3-01p ČJS-3-3-01p ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p ČJS-3-3-03p ČJS-3-4-01p ČJS-3-4-02p ČJS-3-4-02p ČJS-3-4-03p ČJS-3-5-01p ČJS-3-5-01p ČJS-3-5-02p ČJS-3-5-02p ČJS-3-5-03p ČJS-3-5-04</p>	<p>- projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům - pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti - pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase - zná rozvržení svých denních činností rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - poznává různé lidské činnosti - pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat - pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami - provede jednoduchý pokus podle návodu - uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění - pojmenuje hlavní části lidského těla - rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných - uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<p>- fyzická a duševní práce, zaměstnání</p> <p>Lidé a čas: -orientace v čase a časový řád – orientace v čase, denní režim, dny v týdnu (seznamení), kalendáře, roční období -současnost a minulost v našem životě - tradiční lidové svátky</p> <p>Rozmanitost přírody: -znaky přírody v ročních obdobích, domácí zvířata, práce v zahradě a na poli, ovoce a zelenina, rostliny</p> <p>Člověk a jeho zdraví: -péče o zdraví – sebeobsluha, zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních -osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích - požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru)</p>
--	--	--

PRVOUKA 2. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
ČJS-3-1-01	- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Místo, kde žijeme: -domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště -škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace
ČJS-3-1-02	- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	
ČJS-3-1-03	- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	
ČJS-3-2-01	- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Lidé kolem nás: -rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání
ČJS-3-2-02	- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	
ČJS-3-3-01	- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	
ČJS-3-3-02	- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	Lidé a čas: -orientace v čase a časový řád – určování času, kalendáře, denní režim, roční období -současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
ČJS-3-3-03	- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	

ČJS-3-4-01	<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích 	<p>Rozmanitost přírody: -rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka -životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí</p>
ČJS-3-4-02	<ul style="list-style-type: none"> - roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě 	
ČJS-3-4-03	<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů 	
ČJS-3-5-01	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví 	<p>Člověk a jeho zdraví: -péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních -osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích -přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku -mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém</p>
ČJS-3-5-02	<ul style="list-style-type: none"> - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných 	
ČJS-3-5-03	<ul style="list-style-type: none"> - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek 	
ČJS-3-5-04	<ul style="list-style-type: none"> - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

<p>ČJS-3-1-01p ČJS-3-1-01p ČJS-3-1-03p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy - popíše a zvládne cestu do školy - uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy 	<p>Místo, kde žijeme: -domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště -škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, pravidla slušného chování ve škole, práva a povinnosti žáka; riziková místa a situace</p> <p>Lidé kolem nás: -rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání</p> <p>Lidé a čas: -orientace v čase a časový řád – určování času (celé hodiny), rozvržení svých denních činností, dny v týdnu, měsíce (seznámení), roční období -současnost a minulost v našem životě – předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny</p> <p>Rozmanitost přírody: -znaky ročních období, tání sněhu, povodně, živelné pohromy -práce v sadu -volně žijící zvířata</p>
<p>ČJS-3-2-01p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy 	
<p>ČJS-3-2-01p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základní pravidla společenského chování 	
<p>ČJS-3-2-01p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně 	
<p>ČJS-3-2-01p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům 	
<p>ČJS-3-2-02p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti 	
<p>ČJS-3-3-01p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase 	
<p>ČJS-3-3-01p ČJS-3-3-02p, ČJS-3-3-03p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zná rozvržení svých denních činností - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti 	
<p>ČJS-3-3-03p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznává různé lidské činnosti 	
<p>ČJS-3-4-01p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích 	
<p>ČJS-3-4-02p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat 	

ČJS-3-4-02p	- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami	-stromy v lese -přilet ptáků, hnízdění, význam ptactva
ČJS-3-4-03p	- provede jednoduchý pokus podle návodu	-základy chování v přírodě -péče o životní prostředí
ČJS-3-5-01p	- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění	Člověk a jeho zdraví: -lidské tělo – hlavní části lidského těla, lidské smysly
ČJS-3-5-01p	- pojmenuje hlavní části lidského těla	-péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních
ČJS-3-5-02p	- rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných	-osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým
ČJS-3-5-02p	- uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu	situacím v dopravě a v dopravních prostředcích
ČJS-3-5-03p	- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	-přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
ČJS-3-5-04	- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	-požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

PRVOUKA 3. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
ČJS-3-1-01	- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Místo, kde žijeme: -domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště -škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace
ČJS-3-1-02	- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	
ČJS-3-1-03	- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	
ČJS-3-2-01	- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Lidé kolem nás: -rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání
ČJS-3-2-02	- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	
ČJS-3-3-01	- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Lidé a čas: -orientace v čase a časový řád – určování času, kalendáře, denní režim, roční období -současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
ČJS-3-3-02	- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	
ČJS-3-3-03	- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	
ČJS-3-4-01	- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	

ČJS-3-4-02	<ul style="list-style-type: none"> - roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě 	<p>Rozmanitost přírody:</p> <p>-rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka</p> <p>-životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí</p>
ČJS-3-4-03	<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů 	
ČJS-3-5-01	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví 	
ČJS-3-5-02	<ul style="list-style-type: none"> - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných 	<p>Člověk a jeho zdraví:</p> <p>-péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních</p> <p>-osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích</p>
ČJS-3-5-03	<ul style="list-style-type: none"> - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek 	<p>-přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku</p>
ČJS-3-5-04	<ul style="list-style-type: none"> - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<p>-mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém</p>

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

<p>ČJS-3-1-01p ČJS-3-1-01p ČJS-3-1-03p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy - popíše a zvládne cestu do školy - uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy 	<p>Místo, kde žijeme: -domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště, město, vesnice -škola – prostředí školy, činnosti ve škole, širší okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace</p>
<p>ČJS-3-2-01p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy 	<p>Lidé kolem nás: -rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání</p>
<p>ČJS-3-2-01p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základní pravidla společenského chování 	
<p>ČJS-3-2-01p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně 	
<p>ČJS-3-2-01p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům 	
<p>ČJS-3-2-02p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti 	
<p>ČJS-3-3-01p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase 	<p>Lidé a čas: -orientace v čase a časový řád – určování času (dělení na půlhodiny a čtvrt hodiny), denní režim, dny v týdnu, kalendáře, měsíce, roční období, časové jednotky (hodina, den, týden, měsíc, rok)</p>
<p>ČJS-3-3-01p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zná rozvržení svých denních činností 	<p>-současnost a minulost v našem životě – předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny</p>
<p>ČJS-3-3-02p, ČJS-3-3-03p ČJS-3-3-03p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - poznává různé lidské činnosti 	
<p>ČJS-3-4-01p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích 	<p>Rozmanitost přírody: -jednoduché pokusy -volně žijící zvířata – ptáci, lesní zvěř, -ovoce a zelenina</p>
<p>ČJS-3-4-02p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat 	

<p>ČJS-3-4-02p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami 	<p>-rozdíl mezi dřevinami a bylinami, stromy listnaté a jehličnaté</p>
<p>ČJS-3-4-03p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - provede jednoduchý pokus podle návodu 	<p>-proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích -chování k přírodě, třídění odpadů a jejich likvidace, ekologické katastrofy</p>
<p>ČJS-3-5-01p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění 	<p>Člověk a jeho zdraví:</p> <p>-péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních</p>
<p>ČJS-3-5-01p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje hlavní části lidského těla 	<p>-osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí,</p>
<p>ČJS-3-5-02p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných 	<p>označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích</p>
<p>ČJS-3-5-02p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu 	<p>-přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku</p>
<p>ČJS-3-5-03p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek 	<p>-mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém</p>
<p>ČJS-3-5-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	

7. 4. 3 Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodověda

Předmět Přírodověda poskytuje žákům základní poznatky o živé a neživé přírodě a jejím vztahu pro člověka. Vytváří základy zdravého životního stylu. Navazuje na učivo prvouky.

Je realizován převážně aktivními metodami výuky, které samy o sobě slouží jako prostředek pro vytváření klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů – např. školním projektem Dny zdraví, simulačními hrami, prací s pracovními listy. Žáci mají k dispozici i různé zdroje informačních materiálů - trvalé internetové připojení k počítači, školní knihovnu aj.

Výuka probíhá převážně v prostorách školy, v okolí školy, popř. formou besedy, exkurze apod.

Předmět je členěn do 2 tematických okruhů:

- 1) Rozmanitost přírody
- 2) Člověk a jeho zdraví

Časová dotace předmětu Přírodověda:

4. ročník 2h týdně

5. ročník 2h týdně

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat uvedených v přehledných tabulkách na str. 23 - 32 tohoto dokumentu.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu Přírodověda:

Kompetence k učení:

- umožňujeme žákovi pracovat při vyučování s názorem
- podporujeme žáka k vyhledávání informací v různém učebním materiálu (encyklopedie, učebnice, PC programy, pracovní listy apod.)
- vedeme žáky k rozlišování důležitého a méně důležitého a vede žáka jak s důležitými informacemi pracovat

Kompetence k řešení problému:

- předkládáme žákovi dostatek námětů, tak aby ho vedl k samostatnému řešení problémů
- umožňujeme žákům prezentovat své názory, myšlenky a nápady v soutěžích a projektových úkolech, tak aby byli samostatní a zažili úspěch
- učitel se zaměřením na OSV rozvíjí v žákovi jeho osobnost (např. na škole v přírodě) za použití různých forem her

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke kultuře řečového projevu
- zavádíme pravidelné chvíle k dialogu o prožitku
- k procvičování komunikace využíváme různé netradiční formy učení, vybíráme pro žáky názorné pomůcky a nahrávky

Kompetence sociální a personální:

- vytváříme dostatek situací k poznání potřeby vzájemného respektu i pomoci v otázkách souvisejících s osobou člověka, jeho zdravím, vztahů obou pohlaví atd.
- podněcujeme a podporujeme vzájemnou spolupráci a pomoc žáků při vzdělávání a získávání poznatků
- vhodnými metodami posílujeme sebevědomí a pochopení vlastního „já“ u žáků

Kompetence občanská:

- uplatňujeme prvky environmentální výchovy
- nabízíme žákům dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností souvisejících se zdravím, partnerskými a rodinnými vztahy
- působíme výchovně na žáky při vycházkách, exkurzích, kurzech, na škole v přírodě
- vedeme žáky k dodržování PO a hygieny

7. 4. 4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu přírodověda

PŘÍRODOVĚDA 4. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
ČJS-5-4-04	- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organizmy do známých skupin, používá jednoduché klíče a atlasy	Živá příroda · houby, rostliny (dřeviny, byliny), živočichové – stavba těla, třídění, průběh a způsob života, význam v přírodě a pro člověka
ČJS-5-4-01	- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činnostmi člověka	· znaky ročních období · počasí – charakteristické znaky · jednoduchý pokus – pomocí dostupného přírodního materiálu (př. se sněhem apod.)
ČJS-5-4-02	- vysvětlí na základě elementárních poznatků o zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Neživá příroda · látky a jejich vlastnosti - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, měření veličin s praktickým používáním základních jednotek
ČJS-5-4-07	- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	· voda – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, význam pro život
ČJS-5-4-03	- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	· vzduch – vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život · půda – vznik půdy a její význam
ČJS-5-4-05	- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	· jednoduchý pokus – pomocí dostupného přírodního materiálu (př. se sněhem apod.)
ČJS-5-5-04	- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožující zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako cyklista a chodec	Přírodní společenstva · les · potok, řeka, rybník · zahrada · louka · pole
ČJS-5-5-07		· rovnováha v přírodě – vzájemné vztahy mezi

<p>ČJS-5-4-06</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit 	<p>organismy</p> <ul style="list-style-type: none"> · ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí <p>Člověk a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> · bezpečné chování v silničním provozu · dopravní značky <p>dopravní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> · předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích · přivolání pomoci (tísňové linky) · poskytnutí první pomoci · mimořádné události a rizika s nimi spojená – postupy při požáru, povodni
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p>		
<p>ČJS-5-4-01p ČJS-5-4-02p ČJS-5-4-03p ČJS-5-4-05p ČJS-5-4-06p ČJS-5-4-07p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - na jednotlivých příkladech poznává propojení živé a neživé přírody - popíše střídání ročních období - zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí - zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata - chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí - popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují - reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech - provádí jednoduché pokusy se známými látkami 	<p>Živá příroda</p> <ul style="list-style-type: none"> · houby (jedlé, nejedlé, jedovaté), rostliny (dřeviny, byliny), živočichové – stavba těla, třídění, průběh a způsob života, význam v přírodě a pro člověka · znaky ročních období · počasí – charakteristické znaky · jednoduchý pokus – pomocí dostupného přírodního materiálu (př. se sněhem apod.) <p>Neživá příroda</p> <ul style="list-style-type: none"> · voda – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, význam pro život · vzduch – vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život · půda – vznik půdy a její význam · jednoduchý pokus – pomocí dostupného přírodního materiálu (př. se sněhem apod.) ·

<p>ČJS-5-5-04p</p> <p>ČJS-5-5-07p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty, správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti - ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc 	<p>Přírodní společenstva</p> <ul style="list-style-type: none"> · les, · potok, řeka, rybník · zahrada · louka · pole · rovnováha v přírodě – vzájemné vztahy mezi organismy · ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí <p>Člověk a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> · bezpečné chování v silničním provozu · dopravní značky · dopravní situace · předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích · přivolání pomoci (tísňové linky) · poskytnutí první pomoci · mimořádné události a rizika s nimi spojená – postupy při požáru, povodni
---------------------------------------	--	--

PŘÍRODOVĚDA 5. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
ČJS-5-4-04	- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organizmech, prakticky třídí organizmy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Třídění organismů · třídění živočichů a rostlin – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života
ČJS-5-4-02	- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Neživá příroda · nerosty, horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání,
ČJS-5-4-01	- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody a princip rovnováhy přírody - nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Vesmír a planeta Země · Sluneční soustava – Slunce, planety · Země – pohyby planety · Měsíc · Hvězdy, souhvězdí, galaxie
ČJS-5-4-03	- nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	· Výzkum vesmíru
ČJS-5-5-01	- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav	Životní podmínky · rozmanitost podmínek života na Zemi · podnebné oblasti, počasí, podnebí
ČJS-5-5-02	- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	· život v různých podnebných pásích · život v mořích a oceánech
ČJS-5-5-08	- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	· význam botanických a zoologických zahrad
ČJS-5-5-03	- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Člověk a jeho zdraví · charakteristické znaky člověka · soustavy – opěrná, svalová, dýchací, oběhová, trávicí, vylučovací, kožní, nervová, smyslová, rozmnožovací
ČJS-5-5-05	- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	· vývoj jedince · Rodina a partnerství
ČJS-5-5-06	- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	· Biologické a psychické změny v dospívání · Etická stránka sexuality
ČJS-5-5-07	- ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	· Ochrana zdraví před pohlavními chorobami
ČJS-5-5-04		Péče o zdraví zdravá výživa

	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožující zdraví a v modelových situacích stimulujících mimořádné události 	<ul style="list-style-type: none"> · denní, pitný a pohybový režim · nemoc, úrazy a poranění – první pomoc · osobní, intimní a duševní hygiena (reklamní vlivy) · lidské závislosti <p>Osobní bezpečí</p> <ul style="list-style-type: none"> · chování v rizikovém prostředí, krizové situace · brutalita, násilí, služby odborné pomoci, situace hromadného ohrožení
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
<p>ČJS-5-4-01p</p> <p>ČJS-5-4-02p</p> <p>ČJS-5-5-01p</p> <p>ČJS-5-5-02p</p> <p>ČJS-5-5-05p</p> <p>ČJS-5-5-08p</p> <p>ČJS-5-5-04p</p> <p>ČJS-5-5-07p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - na jednotlivých příkladech poznává propojení živé a neživé přírody - popíše střídání ročních období - uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života - odmítá návykové látky - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožující zdraví a v modelových situacích simulující mimořádné události - ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc 	<p>Třídění organismů</p> <ul style="list-style-type: none"> · třídění živočichů a rostlin – znaky života <p>Neživá příroda - propojení živé a neživé přírody</p> <p>Vesmír a planeta Země</p> <ul style="list-style-type: none"> · Sluneční soustava – Slunce, planety <p>Životní podmínky</p> <ul style="list-style-type: none"> · rozmanitost podmínek života na Zemi · význam botanických a zoologických zahrad <p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - části lidského těla a jejich funkce - charakteristické znaky člověka - Rodina a partnerství <p>Péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> · zdravá výživa, denní, pitný a pohybový režim, nemoc, úrazy a poranění – první pomoc, osobní, intimní a duševní hygiena (reklamní vlivy), lidské závislosti <p>Osobní bezpečí</p> <ul style="list-style-type: none"> · chování v rizikovém prostředí · krizové situace

7. 4. 5 Charakteristika vyučovacího předmětu Vlastivěda

Předmět Vlastivěda rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a ve školním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je.

Výuka je realizována obvykle ve třídách, PC učebně a na různých tematických exkurzích.

Časová dotace předmětu Vlastivěda.

4. ročník 2h týdně

5. ročník 2h týdně

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat uvedených v přehledných tabulkách na str. 23 - 32 tohoto dokumentu.

Výchovné a vzdělávací postupy a metody, které uplatňujeme v tomto předmětu, vedou k naplňování následujících klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- umožňujeme žákovi pracovat při vyučování s názorem
- podporujeme žáka k vyhledávání informací v různém učebním materiálu (encyklopedie, učebnice, PC programy, pracovní listy apod.)
- vedeme žáky k rozlišování důležitého a méně důležitého a vede žáka jak s důležitými informacemi pracovat
- seznamujeme žáka s řadou informačních zdrojů úzce spojených s tematikou předmětu Vlastivěda, tak aby ho vedl k samostatnému řešení zadaných úkolů

Kompetence k řešení problému:

- předkládáme žákovi dostatek námětů, tak aby ho vedl k samostatnému řešení problémů
- umožňujeme žákům prezentovat své názory, myšlenky a nápady v soutěžích a projektových úkolech, tak aby byli samostatní a zažili úspěch
- učitel se zaměřením na OSV rozvíjí v žákovi jeho osobnost (např. na škole v přírodě) za použití různých forem her

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke kultuře řečového projevu
- k procvičování komunikace využíváme různé netradiční formy učení, vybíráme pro žáky názorné pomůcky a nahrávky

Kompetence sociální a personální:

- vytváříme dostatek situací k poznání potřeby vzájemného respektu i pomoci v otázkách souvisejících s osobou člověka, jeho zdravím, vztahů obou pohlaví atd.
- podněcujeme a podporujeme vzájemnou spolupráci a pomoc žáků při vzdělávání a získávání poznatků
- vhodnými metodami posilujeme sebevědomí a pochopení vlastního „já“ u žáků

Kompetence občanská:

- uplatňujeme prvky environmentální výchovy
- nabízíme žákům dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností souvisejících se zdravím, partnerskými a rodinnými vztahy
- vedeme žáky k dodržování PO a hygieny

7. 4. 6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda

VLASTIVĚDA 4. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<p>ČJS-5-1-01</p> <p>ČJS-5-1-02</p> <p>ČJS-5-1-03</p> <p>ČJS-5-1-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí - zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích 	<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště - škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace - obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť - okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany - regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod <p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání - soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace,
<p>ČJS-5-2-01</p> <p>ČJS-5-2-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) - rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení 	<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání - soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace,

<p>ČJS-5-2-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy 	<p>principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“</p>
<p>ČJS-5-2-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy 	<p>-chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům</p> <p>-právo a spravedlnost – základní lidská práva a</p>
<p>ČJS-5-3-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy 	<p>práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot</p>
<p>ČJS-5-3-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> - využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek 	<p>-vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné;</p> <p>hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky</p>
<p>ČJS-5-3-03</p>		<p>LIDÉ A ČAS</p> <p>-orientace v čase a časový řád – určování času,</p> <p>čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období</p>

<p>ČJS-5-3-04</p> <p>ČJS-5-3-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů 	<p>-současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny</p> <p>-regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost</p> <p>-báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj</p>
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p>		
<p>ČJS-5-1-01p</p> <p>ČJS-5-1-01p</p> <p>ČJS-5-1-02p</p> <p>ČJS-5-1-04p</p> <p>ČJS-5-1-05p</p> <p>ČJS-5-1-06p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje - orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany - řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí - sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest - pozná státní symboly České republiky 	<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <p>-domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště</p> <p>-škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace</p> <p>-obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť</p> <p>-okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, druhy půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, světové strany</p> <p>-naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního</p>

<p>ČJS-5-2-01p ČJS-5-2-02p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) 	<p>zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR -mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky</p>
<p>ČJS-5-3-03p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých 	<p>LIDÉ KOLEM NÁS -rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání -soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, obchod, firmy, zájmové spolky, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým -chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům</p>
<p>ČJS-5-3-03p ČJS-5-3-04p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách - uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji - vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště 	<p>LIDÉ A ČAS -orientace v čase a časový řád – určování času, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období -současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny -regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost -báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj</p>

VLASTIVĚDA 5. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
ČJS-5-1-03	- rozlišuje mezi náčrtů, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí	MÍSTO, KDE ŽIJEME -okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
ČJS-5-1-04	- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	-regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod
ČJS-5-1-05	- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	-naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR
ČJS-5-1-06	- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	-Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování
ČJS-5-3-01	- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	LIDÉ A ČAS -orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období
ČJS-5-3-02	- využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	-současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
ČJS-5-3-03	- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	-regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
ČJS-5-3-04	- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	-báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj
ČJS-5-3-05	- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

<p>ČJS-5-1-02p ČJS-5-1-03p ČJS-5-1-04p ČJS-5-1-05p ČJS-5-1-06p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany - řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě - uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí - sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest - pozná státní symboly České republiky 	<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME -obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť -okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, druhy půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, světové strany -regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR -naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR - Evropa – ČR jako součást Evropy</p> <p>LIDÉ A ČAS -orientace v čase a časový řád – určování času, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období -současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny -regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost -báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj</p>
<p>ČJS-5-3-03p ČJS-5-3-04p ČJS-5-3-03p ČJS-5-3-04p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách - uvede významné události, které se vztahuje k regionu a kraji - vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště 	

<p>ČJS-5-2-03p</p> <p>ČJS-5-2-04p</p> <p>ČJS-5-2-04p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy - používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze - porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz - sestaví jednoduchý rodinný rozpočet - sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklad základních příjmů a výdajů 	<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní lidská práva a práva dítěte - práva a povinnosti žáků ve škole - hmotný a nehmotný majetek - hotovostní a bezhotovostní forma peněz - banka, úspory, půjčky
--	---	---

7. 5 Vzdělávací oblast člověk a příroda

7. 5. 1 Charakteristika vyučovacího předmětu Fyzika

Vyučovací předmět Fyzika přináší základní poznatky o uvedených okruzích a propojuje v sobě témata vzdělávacích oborů Přírodopis, Chemie, Zeměpis. Žáci se učí v dané problematice hledat a poznávat vnitřní vazby a logické souvislosti uplatňovat je v osobním životě.

Obsah vyučovacího předmětu fyzika je rozdělen do těchto okruhů:

1. Látky a tělesa
2. Pohyb těles; síly
3. Mechanické vlastnosti tekutin
4. Energie
5. Zvukové děje
6. Elektromagnetické a světelné děje
7. Vesmír

Výuka je realizována většinou ve třídách, popř. v učebně informatiky, v přírodovědné učebně, nebo v terénu. Důraz je kladen na praktické a zejména bezpečné využití všech poznatých fyzikálních jevů. Vychází z osobních zkušeností a znalostí žáků a rozvíjí jejich specifické zájmy. Upřednostňovanou formou předmětu je vyučovací hodina se začleněním projektového vyučování a průřezových témat.

Časová dotace předmětu Fyzika:

6. ročník 1h týdně
7. ročník 1h týdně
8. ročník 1h týdně
9. ročník 2h týdně

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat uvedených v přehledných tabulkách na str. 23 - 32 tohoto dokumentu.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu Fyzika:

Kompetence k učení:

- uplatňujeme názorné vyučování a individuální přístup
- vedeme žáky k: vyhledávání informací, rozlišování důležitého a méně důležitého, učí je s důležitými informacemi pracovat a vyhledávat v encyklopediích, orientovat se v textu a porozumět čtenému i mluvenému slovu

Kompetence k řešení problému:

- učitel předkládá žákům dostatek námětů k samostatnému řešení problémů
- učitel vede žáky k: prezentování svých názorů, myšlenek a nápadů v soutěžích a projektových úkolech a formou her se zaměřením na OSV rozvíjí v žácích jejich osobnost

Kompetence komunikativní:

- nabízíme různé netradiční formy učení a usnadňuje také uspořádáním lavic ve třídě vzájemnou komunikaci
- vedeme žáky ke: kultuře řečového projevu,
- zavádíme pravidelné chvíle k dialogu a prožitku

Kompetence sociální a personální:

- procvičujeme sociální a personální dovednosti na konkrétních úkolech a cvičeních
- vedeme žáky k: posilování vzájemných sociálních vztahů a vzájemné spolupráce a pomoci při vzdělávání a získávání poznatků

Kompetence občanská:

- uplatňujeme prvky environmentální výchovy
- vedeme žáky k: ekologickému myšlení a ke správnému životnímu stylu

Kompetence pracovní:

- navozujeme dostatek situací k: sestavování pracovních postupů, čtení technických nákrešů a řešení problémových úkolů a uplatňujeme cílený proces profesionální orientace

7. 5. 2 vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Fyzika

FYZIKA 6. ROČNÍK

RVP VÝSTUP	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
F-9-1-01	- změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	Látky a tělesa: - měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas - skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze
F-9-1-02	- uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	
F-9-1-03	- předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	
F-9-1-04	- využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	
F-9-2-01	- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	Pohyb těles; síly - pohyby těles, pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný, pohyb přímočarý a křivočarý; třecí síla - smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi - výslednice dvou sil stejných a opačných směrů - gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa - tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na níž síla působí - Newtonovy zákony: první, druhý (kvalitativně), třetí - rovnováha na páce a pevné kladce
F-9-2-02	- využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	
F-9-2-03	- změří velikost působící síly	
F-9-2-04	- určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednic	
F-9-2-05	- využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	
F-9-2-06	- aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

F-9-1-01p	- změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas	<p>Látky a tělesa:</p> <ul style="list-style-type: none"> -měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas -skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou
F-9-2-01p	- rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu	<p>Pohyb těles; Síly</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý
F-9-2-02p	- zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů	<ul style="list-style-type: none"> - gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa
F-9-2-04p	- rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla	<ul style="list-style-type: none"> - tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí
F-9-2-05p	- předvídá změnu pohybu těles při působení síly	<ul style="list-style-type: none"> - třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi
F-9-2-06p	- aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů	<ul style="list-style-type: none"> - výslednice dvou sil stejných a opačných směrů - rovnováha na páce a pevné kladce

FYZIKA 7. ROČNÍK

RVP VÝSTUP	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
F-9-3-01	- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Mechanické vlastnosti tekutin - Pascalův zákon – hydraulická zařízení - hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře - Archimédův zákon – vztlaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách
F-9-3-02	- předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	
F-9-4-03	- využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	Energie - formy energie – původ energie, vnitřní energie, jaderná energie - přeměny skupenství – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny
F-9-4-04	- určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	
F-9-5-01	- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	Zvukové děje - vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu
F-9-5-02	- posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

<p>F-9-3-01p</p>	<p>- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů</p>	<p>Mechanické vlastnosti tekutin - Pascalův zákon – hydraulická zařízení - hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře - Archimédův zákon – vztlaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách</p>
<p>F-9-4-03p</p>	<p>- rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití</p>	<p>Energie - formy energie – původ energie, vnitřní energie, jaderná energie</p>
<p>F-9-4-04p</p>	<p>- rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem</p>	<p>- přeměny skupenství – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny</p>
<p>F-9-5-01p</p>	<p>- rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz</p>	<p>Zvukové děje - vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu</p>
<p>F-9-5-02p</p>	<p>- posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka</p>	

FYZIKA 8. ROČNÍK

RVP VÝSTUP	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
F-9-4-01	- určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie	Energie - formy energie – pohybová a polohová energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Elektromagnetické děje - elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač - elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor;
F-9-4-02	- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	
F-9-4-05	- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	
F-9-6-01	- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	
F-9-6-02	- rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	
F-9-6-03	- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	
F-9-6-04	- využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
F-9-4-01p	- uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)	Energie - formy energie – pohybová a polohová energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Elektromagnetické děje - elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač - elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor;
F-9-4-05p	- pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	
F-9-6-01p	- sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod	
F-9-6-02p	- vyjmenuje zdroje elektrického proudu	
F-9-6-03p	- rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními;	

FYZIKA 9. ROČNÍK

RVP VÝSTUP	ŠVP VÝSTUP	UČIVO
F-9-6-05	- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Elektromagnetické a světelné děje - elektrické a magnetické pole – cívka, stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními - vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem Vesmír - sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze - hvězdy – jejich složení
F-9-6-06	- zapojí správně polovodičovou diodu	
F-9-6-07	- využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	
F-9-6-08	- rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	
F-9-7-01	- objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	
F-9-7-02	- odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
F-9-6-01p	- sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod - vyjmenuje zdroje elektrického proudu - rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla - zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití	Elektromagnetické a světelné děje - elektrické a magnetické pole – cívka, stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními - vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem
F-9-6-02p		
F-9-6-03p		
F-9-6-07p		

F-9-7-01p F-9-7-02	- objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země - odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností - zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci - osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru	Vesmír - sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze - hvězdy – jejich složení
-----------------------	---	--

7. 5. 3 Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodopis

Vzdělávací obor Přírodopis zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem a poznání sebe sama.

Obsah vzdělávacího předmětu Přírodopis je rozdělen do těchto okruhů:

1. Obecná biologie a genetika
2. Biologie hub
3. Biologie rostlin
4. Biologie živočichů
5. Biologie člověka
6. Neživá příroda
7. Základy ekologie
8. Praktické poznávání přírody

Výuka probíhá ve třídách, v okolní přírodě, popř. v počítačové učebně. Exkurze budou realizovány v přírodním prostředí a ve vybraných zvolených institucích dle probíraných témat. Upřednostňovanou formou realizace předmětu je vyučovací hodina se začleňováním prvků projektového vyučování a průřezových témat.

Časová dotace předmětu Přírodopis:

6. ročník 1 h týdně
7. ročník 2 h týdně
8. ročník 2 h týdně
9. ročník 2 h týdně

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat uvedených v přehledných tabulkách na str. 23 - 32 tohoto dokumentu.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu Přírodopis:

Kompetence k učení:

- uplatňujeme názorné vyučování a individuální přístup
- vede žáky k: vyhledávání informací, rozlišování důležitého a méně důležitého, učí je s důležitými informacemi pracovat a vyhledávat v encyklopediích, orientovat se v textu a porozumět čtenému i mluvenému slovu

Kompetence k řešení problému:

- korigujeme chybná řešení přírodovědných problémů
- vedeme žáky k: prezentování svých názorů, myšlenek a nápadů v soutěžích a projektových úkolech a formou her se zaměřením na OSV rozvíjí v žácích jejich osobnost
- učíme žáky využívat osvojené přírodovědné poznatky

Kompetence komunikativní:

- navozujeme různé netradiční formy učení a usnadňujeme také uspořádáním lavic ve třídě vzájemnou komunikaci
- vedeme žáky k vyslovování hypotéz, ke kultuře řečového projevu, zavádíme pravidelné chvíle k dialogu

Kompetence sociální a personální:

- učitel procvičuje sociální a personální dovednosti na konkrétních úkolech a cvičeních
- učitel vede žáky k: posilování vzájemných sociálních vztahů a vzájemné spolupráce a pomoci při vzdělávání a získávání poznatků

Kompetence občanská:

- uplatňujeme prvky environmentální výchovy,
- využíváme ekologické výchovy k tvorbě ekologického myšlení a tvorbě správného životního stylu

Kompetence pracovní:

- nabízíme dostatek situací k propojení problematiky člověka, jeho hygieny, ochrany jeho zdraví s otázkami ochrany člověka za mimořádných situací

7. 5. 4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodopis

PŘÍRODOPIS 6. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
P-9-1-01	- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	Obecná genetika a biologie - vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam - výživa, - dýchání, růst, - názory na vznik života -základní struktura života – buňky, pletiva, tkáně - orgány, - orgánové soustavy rostlin i živočichů - organismy jednobuněčné a mnohobuněčné - význam a zásady třídění organismů - rozmnožování (pohlavní, nepohlavní) - dědičnost a proměnlivost organismů - význam dědičnosti, podstata dědičnosti - přenos dědičných informací, gen, křížení - viry a bakterie – výskyt, - význam rostlin a živočichů, - praktické využití
P-9-1-02	- popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	
P-9-1-03	- rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů	
P-9-1-04	- třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	
P-9-1-05	- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	
P-9-1-06	- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	
P-9-1-07	- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	
P-9-2-01	- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	Biologie hub - houby bez plodnic - základní charakteristické znaky, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy - houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami - lišejníky – stavba, symbióza, výskyt a význam
P-9-2-02	- vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	
P-9-2-03	- objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	

P-9-3-01	- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	<p>Biologie rostlin Anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkce jednotlivých částí těla rostlin a vztahů v rostlině jako celku - fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování - systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapradin (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj - využití hospodářsky významných zástupců rostlin <p>Praktické poznávání přírody: praktické metody poznávání přírody - založení herbáře a sbírek</p>
P-9-3-02	- porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	
P-9-3-03	- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	
P-9-3-04	- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	
P-9-3-05	- odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	
P-9-8-01	- aplikuje praktické metody poznávání přírody	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
P-9-1-01p	- orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života	<p>Obecná genetika a biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam - výživa, - dýchání, růst, - názory na vznik života - základní struktura života – buňky - orgánové soustavy rostlin i živočichů - organismy jednobuněčné a mnohobuněčné - význam a zásady třídění organismů - rozmnožování (pohlavní, nepohlavní) - přenos dědičných informací, gen, křížení - viry a bakterie – výskyt,
P-9-1-03p	- zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů	
P-9-1-04p	- rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy	
P-9-1-07p	- uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka <ul style="list-style-type: none"> - má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích - pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka 	

P-9-2-01p	- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků	- význam rostlin a živočichů, - praktické využití
P-9-2-03p	- pozná lišejníky	Biologie hub
P-9-3-02p	- porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin	- houby - základní charakteristické znaky, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy
P-9-3-03p	- rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití	- lišejníky – stavba, symbióza, výskyt a význam
P-9-3-03p	- uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování	Biologie rostlin
P-9-3-04p	- rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce	Anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)
P-9-3-05p	- popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	- fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování
P-9-8-01p	- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu	- systém rostlin – jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců - význam rostlin a jejich ochrana
		<u>Praktické poznávání přírody:</u> - praktické metody poznávání přírody

PŘÍRODOPIS 7. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
P-9-4-01	- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	<p>Biologie živočichů: stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování</p> <p>- vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci), pavoukovci, korýši, hmyz</p> <p>- rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva</p> <p>- projevy chování živočichů</p> <p>Praktické poznávání přírody: praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, ukázky odchyty některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů</p>
P-9-4-02	- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	
P-9-4-03	- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	
P-9-4-04	- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	
P-9-8-01	- aplikuje praktické metody poznávání přírody	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
P-9-4-01p	- porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	<p>Biologie živočichů: - stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování</p> <p>- vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci,</p>
P-9-4-02p	- rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce	

P-9-4-03p	- odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci), pavoukovci, korýši, hmyz
P-9-4-04p	- ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb	- rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva - projevy chování živočichů
P-9-8-01p	- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu	Praktické poznávání přírody: praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, ukázky odchyty některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů

PŘÍRODOPIS 8. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
P-9-5-01	- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	Biologie člověka: fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka - anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti - nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie - životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka Praktické poznávání přírody: - významní biologové a jejich objevy
P-9-5-02	- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	
P-9-5-03	- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	
P-9-5-04	- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	
P-9-5-05	- aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	
P-9-8-02	- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
P-9-5-01p	- popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce	Biologie člověka: fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka - anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti - nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie - životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka
P-9-5-02p	- charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka	
P-9-5-03p	- popíše vznik a vývin jedince	
P-9-5-04p	- rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	
P-9-5-05p	- zná zásady poskytování první pomoci při poranění	
P-9-8-02p	- dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	

PŘÍRODOPIS 9. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
P-9-6-01 P-9-6-02	- objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	Neživá příroda: - Země – vznik a stavba Země - nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie
P-9-6-03	- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	- vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky - půdy – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace
P-9-6-04	- porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	- geologický vývoj a stavba území ČR – Český masiv, Karpaty - vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí
P-9-6-05	- rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	- podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka
P-9-6-06	- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	- mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku MU, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi
P-9-7-01	- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	ZÁKLADY EKOLOGIE: - organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému - ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území
P-9-7-02	- rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy; na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

<p>P-9-6-01p P-9-6-02p P-9-6-03p P-9-6-04p P-9-6-06p</p>	<p>- popíše jednotlivé vrstvy Země - pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny - rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů - rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik - na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi</p>	<p>Neživá příroda: - Země – vznik a stavba Země - nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků - vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky - geologický vývoj a stavba území ČR - půdy – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace - podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka - mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi</p> <p>ZÁKLADY EKOLOGIE: - organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému - ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území</p>
<p>P-9-7-01 P-9-7-02p P-9-7-03p P-9-7-04p P-9-7-04p</p>	<p>- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech - popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky - pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí</p>	

7. 5. 5 charakteristika vyučovacího předmětu Chemie

Důraz je kladen na praktické a zejména bezpečné využití všech poznanych chemických procesů a vlastností látek. Vychází z osobních zkušeností a znalostí žáků a rozvíjí jejich specifické zájmy.

Výuka je realizována většinou ve třídách, popř. v učebně informatiky, v přírodovědně-chemické učebně, nebo také v terénu. Upřednostňovanou formou předmětu je vyučovací hodina se začleněním projektového vyučování a průřezových témat.

Obsah vyučovacího předmětu **chemie** je rozdělen do těchto okruhů:

1. Pozorování, pokus a bezpečnost práce
2. Směsi
3. Částicové složení látek a chemické prvky
4. Chemické reakce
5. Anorganické sloučeniny
6. Organické sloučeniny
7. Chemie a společnost

Časová dotace předmětu Chemie:

8. ročník 1h týdně

9. ročník 1h týdně

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat uvedených v přehledných tabulkách na str. 23 - 32 tohoto dokumentu.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu Chemie:

Kompetence k učení:

- umožňujeme samostatně či v kooperaci s ostatními žáky systematicky pozorovat různé chemické objekty, pokusy, procesy a jejich vlastnosti
- uplatňujeme u mentálně postižených názorné vyučování a individuální přístup
- učitel vede žáky k: vyhledávání informací, rozlišování důležitého a méně důležitého, učí je s důležitými informacemi pracovat a vyhledávat v encyklopediích, orientovat se v textu a porozumět čtenému i mluvenému slovu

Kompetence k řešení problému:

- umožňujeme používat osvojené metody řešení chemických problémů i v jiných oblastech vzdělávání
- posuzujeme řešení daného chemického problému z hlediska jeho správnosti, jednoznačnosti či efektivity

Kompetence komunikativní:

- využíváme různé netradiční formy učení a usnadňuje také uspořádáním lavic ve třídě vzájemnou komunikaci
- vedeme žáky k: kultuře řečového projevu, zavádí pravidelné chvíle k dialogu a prožitku

Kompetence sociální a personální:

- procvičujeme sociální a personální dovednosti na konkrétních úkolech a cvičeních
- navozujeme dostatek situací k: posilování vzájemných sociálních vztahů a vzájemné spolupráce a pomoci při vzdělávání a získávání poznatků

Kompetence občanská:

- uplatňujeme prvky environmentální výchovy,
- učitel vede žáky k: ekologickému myšlení a ke správnému životnímu stylu

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k: bezpečnosti při zacházení s běžně dostupnými chemickými látkami, k prokázání znalostí první pomoci při zasažení chemickými látkami a řešení problémových úkolů

7. 5. 6 vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Chemie

CHEMIE 8. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	ŠVP VÝSTUPY	UČIVO
CH-9-1-01 CH-9-1-02 CH-9-1-03	- určí společné a rozdílné vlastnosti látek - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí - objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	Pozorování, pokus a bezpečnost práce - vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek - zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě - nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam - mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek
CH-9-2-01 CH-9-2-02 CH-9-2-03 CH-9-2-04 CH-9-2-05 CH-9-2-06	- rozlišuje směsi a chemické látky - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení - vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	Směsi - směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) - voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody - vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva
		Částicové složení látek a chemické prvky

CH-9-3-01 CH-9-3-02 CH-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> - používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony - prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo - chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
CH-9-1-01p CH-9-1-02p CH-9-1-03p CH-9-2-01p CH-9-2-02p CH-9-2-05p CH-9-2-06p CH-9-3-02p CH-9-3-03p	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek - pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami - reaguje na případy úniku nebezpečných látek <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná přeměny skupenství látek - pozná směsi a chemické látky - rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití - uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí - uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky - rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti 	<p>Pozorování, pokus a bezpečnost práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti látek – hustota, rozpustnost - zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě - nebezpečné látky a přípravky – piktogramy a jejich význam - mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek <p>Směsi</p> <ul style="list-style-type: none"> - směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) - voda – druhy vody - vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva <p>Částicové složení látek a chemické prvky</p> <ul style="list-style-type: none"> - částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony - prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků - chemické sloučeniny – názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin

CHEMIE 9. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	ŠVP VÝSTUPY	UČIVO
CH-9-4-01	- rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	Chemické reakce - chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost - klasifikace chemických reakcí – slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní - faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza - chemie a elektřina – výroba elektrického proudu chemickou cestou
CH-9-4-02	- přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	
CH-9-4-03	- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	
CH-9-5-01	- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	Anorganické sloučeniny - oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů - kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů - soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů
CH-9-5-02	- vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	
CH-9-5-03	- orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	
CH-9-6-01	- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Organické sloučeniny - uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků - paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva - deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin - přírodní látky
CH-9-6-02	- zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	
CH-9-6-03	- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	
CH-9-6-04	- orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovinách, tucích, sacharidech	

CH-9-6-05 CH-9-6-06	- určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu - uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	<p>Chemie a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze - průmyslová hnojiva - tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika - plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace - detergenty, pesticidy a insekticidy - hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti - léčiva a návykové látky
CH-9-7-01	- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	
CH-9-7-02	- aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	
CH-9-7-03	- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
CH-9-4-01p	- pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí	<p>Chemické reakce</p> <ul style="list-style-type: none"> - chemie a elektřina – výroba elektrického proudu chemickou cestou <p>Anorganické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> - oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů - kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů - vlastnosti, použití vybraných solí, <p>Organické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> - paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva - přírodní látky - výživa
CH-9-5-01p	- popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí	
CH-9-5-03p	- orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem	

<p>CH-9-6-02p CH-9-6-02p CH-9-6-06p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie - vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy - uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy 	<p>Chemie a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze - průmyslová hnojiva - tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika - plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace - detergenty, pesticidy a insekticidy - léčiva a návykové látky
<p>CH-9-7-01p CH-9-7-03p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin - zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka 	

7. 5. 7 charakteristika vyučovacího předmětu Zeměpis

Vzdělávací obsah předmětu Zeměpis navazuje na vyučovací předměty vlastivěda a přírodověda na 1. stupni. Zeměpis má přírodovědný a společenskovední charakter. Svým činnostním charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů. Žáci si uvědomují užitečnost získaných zeměpisných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě.

Učivo vyučovacího předmětu Zeměpis je rozděleno do těchto podkapitol:

1. Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie
2. Přírodní obraz Země
3. Regiony světa
4. Společenské a hospodářské prostředí
5. Životní prostředí
6. Česká republika
7. Terénní geografická výuka, praxe a aplikace

Výuka je realizována většinou ve třídách popř. v počítačové učebně nebo také v terénu. Důraz je kladen zejména na orientaci žáka na mapě.

Časová dotace předmětu Zeměpis:

6. ročník 2h týdně
7. ročník 1h týdně
8. ročník 2h týdně
9. ročník 2h týdně

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat uvedených v přehledných tabulkách na str. 23 - 32 tohoto dokumentu.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu Zeměpis:

Kompetence k učení:

- uplatňujeme názorné vyučování a individuální přístup
- vedeme žáky k: vyhledávání informací, rozlišování důležitého a méně důležitého, učí je s důležitými informacemi pracovat a vyhledávat v encyklopediích potřebné informace týkající se problematiky poznávání světa a poznání života v jednotlivých světadílech

Kompetence k řešení problému:

- předkládáme žákům dostatek námětů k samostatnému řešení problémů
- vedeme žáky k prezentování svých názorů, myšlenek a nápadů v soutěžích a projektových úkolech a formou her se zaměřením na OSV rozvíjíme v žácích jejich osobnost

Kompetence komunikativní:

- využíváme různé netradiční formy učení a usnadňuje také uspořádáním lavic ve třídě vzájemnou komunikaci
- vede žáky ke kultuře řečového projevu a zavádí pravidelné chvíle k dialogu a prožitku
- nabízíme žákům řadu aktivačních metod, které jim přiblíží problematiku zeměpisu

Kompetence sociální a personální:

- procvičujeme sociální a personální dovednosti na konkrétních úkolech a cvičeních
- vedeme žáky k posilování vzájemných sociálních vztahů a vzájemné spolupráce a pomoci při vzdělávání a získávání poznatků

Kompetence občanská:

- nabízíme žákům prvky environmentální výchovy,
- vedeme žáky k ekologickému myšlení a nabízíme jim srovnání se světem

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k sestavování pracovních postupů, čtení z mapy, pochopení symbolů a měřítka mapy.

7. 5. 8 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu zeměpis

ZEMĚPIS 6. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
Z-9-6-01	- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	Česká republika
Z-9-6-02	- hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	-místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry)
Z-9-6-03	- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	-Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu
Z-9-6-04	- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	-regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech
Z-9-6-05	- uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	

<p>Z-9-7-01 Z-9-7-02 Z-9-7-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	<p>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace</p> <p>-cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů</p> <p>-ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích</p>
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p>		
<p>Z-9-6-01p Z-9-6-02p Z-9-6-03p Z-9-6-03p Z-9-6-03p Z-9-6-04p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy - charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu - určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy - rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost - uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva - vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti 	<p>-místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry)</p> <p>-Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu</p>

<p>Z-9-7-01</p> <p>Z-9-7-03p</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě 	<p>-regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech</p> <p>-cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů</p> <p>-ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích</p>
----------------------------------	--	---

ZEMĚPIS 7. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
Z-9-3-01	- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	Regiony světa -světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) -modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení <ul style="list-style-type: none"> • Evropa • Oblasti a státy Evropy
Z-9-3-02	- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	
Z-9-3-03	- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	
Z-9-3-04	- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	
Z-9-1-01	- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie -komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich
Z-9-1-02	- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	
Z-9-1-03	- přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost,	

Z-9-1-04	<p>rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu 	<p>kombinace: síť, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat</p> <ul style="list-style-type: none"> -geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
Z-9-3-02p	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány 	<p>-světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)</p> <p>-modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evropa • Oblasti a státy Evropy
Z-9-3-03p	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů 	
Z-9-3-03p	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států 	
Z-9-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii 	<p>-komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary</p>

Z-9-1-04p	- získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí	-plán, mapa; jazyk mapy: symboly -geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení s dostupnými kartografickými produkty
-----------	--	--

ZEMĚPIS 8. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
		Přírodní obraz země
Z-9-2-01	- zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	-Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas
Z-9-2-02	- prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	-krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry
Z-9-2-03	- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	-systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně
Z-9-2-04	- porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	-systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti
Z-9-3-01	- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	REGIONY SVĚTA -světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)
Z-9-3-02	- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	-modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení
Z-9-3-03	- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry	-Severní Amerika • Jižní Amerika

Z-9-3-04	<p>jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p> <p>- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Austrálie a Oceánie • Polární oblasti • Světový oceán
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
Z-9-2-02p	- objasní důsledky pohybů Země	-Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice,
Z-9-2-04p	- uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost	-krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry
Z-9-2-04p	- uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu	-systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně -systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti
Z-9-3-02p	- vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány	-světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)
Z-9-3-03p	- rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů	-modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení
Z-9-3-03p	- charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	- Severní Amerika - Jižní Amerika, Austrálie a Oceánie, Polární oblasti, Světový oceán

ZEMĚPIS 9. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
Z-9-3-01	- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	<p>Regiony světa</p> <p>-světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)</p> <p>-modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asie • Afrika <p>Společenské a hospodářské prostředí</p> <p>-obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky</p> <p>-globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace</p>
Z-9-3-02	- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	
Z-9-3-03	- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	
Z-9-3-04	- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	
Z-9-4-01	- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	
Z-9-4-02	- posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	

Z-9-4-03	- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	-světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně
Z-9-4-04	- porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	-regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace;
Z-9-4-05	- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska
Z-9-4-06	- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	
Z-9-5-01	- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín	Životní prostředí
Z-9-5-02	- uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	-krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajín
Z-9-5-03	- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	-vztah přírody a společnosti – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Z-9-3-02p	- vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány	<p>-světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asie • Afrika <p>-obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky</p> <p>-globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy</p> <p>-světové hospodářství – ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně</p> <p>-regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; hlavní světová konfliktní ohniska</p> <p>-krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin</p> <p>-vztah přírody a společnosti – život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva</p>
Z-9-3-03p	- rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů	
Z-9-3-03p	- charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	
Z-9-4-02p	- uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel -vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	
Z-9-5-01p	- umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	
Z-9-5-02p	- uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek ;	
Z-9-5-03	- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	

7. 6 Vzdělávací oblast člověk a společnost

7. 6. 1 Charakteristika vyučovacího předmětu Dějepis

Vyučovací předmět **Dějepis** má poskytnout žákům základní poznatky z národních dějin v kontextu se světovým vývojem, s akcentem na historický odkaz významných osobností, které ovlivnili život v minulosti a mají význam pro současnost. Vede žáky k poznání, že historie není pouze věda s výčtem dat a událostí, ale v podobě kulturněhistorických památek obohacuje náš život a dává nám příklady pro jednání i v současnosti.

Obsah vzdělávacího předmětu Dějepis je rozdělen do těchto okruhů:

- člověk v dějinách
- počátky lidské společnosti
- nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury
- křesťanství a středověká Evropa
- objevy a dobývání, počátky nové doby
- modernizace společnosti
- moderní doba
- rozdělený a integrující se svět

Výuka je realizována nejen ve třídě, ale využívá se co nejširšího rejstříku prostředků a metod, mimo jiné exkurzí, vycházek a výletů na památná místa, besed s pracovníky muzeí a pamětníky událostí významných zejména regionálních dějin. Výuka je realizována většinou ve třídách popř. v počítačové učebně.

Časová dotace předmětu Dějepis:

- 6. ročník 2h týdně
- 7. ročník 2h týdně
- 8. ročník 1h týdně
- 9. ročník 2h týdně

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat uvedených v přehledných tabulkách na str. 23 - 32 tohoto dokumentu.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- uplatňujeme u žáka názorné vyučování a individuální přístup
- vedeme žáky k vyhledávání informací, rozlišování důležitého a méně důležitého
- vedeme žáky k praktickému využití získaných informací
- snažíme se, aby žáci měli z učení radost
- učitel uvádí příklady, které vedou žáka k pochopení obecně používaných termínů, znaků a symbolů
- vedeme žáky k získání základních vědomostí o minulosti a současnosti naší země v kontextu se světovými dějinami
- poznáváme se žáky postupné změny způsobu života lidí v různých epochách dějinného vývoje
- poznáváme historické a kulturní památky, vedeme je k jejich ochraně a úctě

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky ke vhodnému využívání CD, webových stránek, videa aj.
- umožňujeme žákům prezentovat své názory, myšlenky a nápady v soutěžích, projektových úkolech, skupinových pracích
- vytváříme pro žáky křížovky, doplňovačky apod., zapojujeme žáky do práce s nimi
- při skupinové práci procvičujeme se žáky řešení problémových situací s využitím dramatizace
- vedeme žáky k uplatňování sebehodnocení a hodnocení ostatních v problémových situacích
- umožňujeme žákům získat orientaci v aktuálním dění naší země a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke srozumitelnému vyjadřování, k umění vést dialog, diskutovat
- vytváříme podmínky pro to, aby žáci mohli své problémy, názory či dotazy řešit přímo s učitelem nebo použitím schránky důvěry

Kompetence sociální a personální

- posilujeme sebevědomí žáka
- učíme k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, k rozvíjení respektu ke kulturním, náboženským a jiným odlišnostem lidí, skupin a různých společenství

7. 6. 2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Dějepis

DĚJEPIS 6.ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
D-9-1-01	- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	<ul style="list-style-type: none"> • význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny • historický čas a prostor <p>PRAVĚK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Člověk a lidská společnost v pravěku <ul style="list-style-type: none"> - svět kamene (lovci mamutů, sběračsko lovecký způsob života, nejstarší zemědělci, kultura a náboženství) - bronz a železo – prohloubení majetkových rozdílů, těžba rud, Keltové a Germáni na našem území <ul style="list-style-type: none"> • nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz <ul style="list-style-type: none"> • antické Řecko a Řím <ul style="list-style-type: none"> • střední Evropa a její styky s antickým Středomořím
D-9-1-02	- uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	
D-9-1-03	- orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	
D-9-2-01	- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	
D-9-2-02	- objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	
D-9-2-03	- uvede příklady archeologických kultur na našem území	
D-9-3-01	- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	
D-9-3-02	- uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	
D-9-3-03	- demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem	
D-9-3-04	- porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

D-9-1-01p	- chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti	<ul style="list-style-type: none"> • význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny • historický čas a prostor <p>PRAVĚK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Člověk a lidská společnost v pravěku <ul style="list-style-type: none"> - svět kamene (lovci mamutů, sběračsko lovecký způsob života, nejstarší zemědělci, kultura a náboženství) - bronz a železo – prohloubení majetkových rozdílů, těžba rud, Keltové a Germáni na našem území <p>STAROVĚK</p> <ul style="list-style-type: none"> • nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz (první písmo) • antické Řecko a Řím (společenský vývoj, kultura, významné osobnosti a události, přínos pro vývoj v Evropě)
D-9-2-01p	- rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí	
D-9-2-01p	- podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty	
D-9-3-01p	- uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států	
D-9-3-03p D-9-3-04p	- popíše život v době nejstarších civilizací	

DĚJEPIS 7. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
D-9-4-01 D-9-4-02 D-9-4-03 D-9-4-04 D-9-4-05	- popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států - porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA • nový etnický obraz Evropy • utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj • islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) • Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě • křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy • struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev • kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
D-9-4-03p D-9-4-03p D-9-4-04p D-9-4-04p D-9-4-05p D-9-4-05p	- uvede první státní útvary na našem území - uvede základní informace z období počátků českého státu - popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti - charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí - rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské - uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu	KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA • Stěhování národů, Keltové a Germáni na našem území, příchod Slovanů, Sámova říše, Velkomoravská říše, Cyril a Metoděj • Křesťanství, papežství, křížové výpravy • Husitství – Mistr Jan Hus, Jan Žižka, doba vlády Jiřího z Poděbrad • Přemyslovci – sjednocení země, první král, Kosmova doba, dědičná koruna, konec dynastie • Lucemburkové – král cizinec, Karel IV., císařství, • Struktura a kultura středověké společnosti, románské a gotické umění a vzdělanost

DĚJEPIS 8. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
D-9-5-01	- vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	• renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou
D-9-5-02	- vymezení význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	• zámořské objevy a počátky dobývání světa
D-9-5-03	- popíše a demonstrová průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	• český stát a velmoci v 15.–18. století
D-9-5-04	- objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	• barokní kultura a osvícenství
D-9-5-05	- objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	• industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka památek
D-9-5-06	- na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus	• Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA
D-9-5-07	- rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	• národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa
D-9-6-01	- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	• revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů
D-9-6-02	- objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	
D-9-6-03	- porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	
D-9-6-04	- charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	

D-9-6-05	- na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy	<ul style="list-style-type: none"> • politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva • kulturní rozrůzněnost doby • konflikty mezi velmocemi, kolonialismus
D-9-6-06	- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

D-9-5-03p	- popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu	<p>NOVOVĚK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Změny názorů na svět ve 14-15.století, zámořské objevy a počátky dobývání světa– Kryštof Kolumbus • Doba jagelonská (turecké nebezpečí, konec jagelonské dynastie) • Habsburkové na českém trůnu (příčiny vzniku habsburské monarchie, bitva na Bílé hoře a její důsledky, J.A. Komenský, období pobělohorské, kultura a stavitelství pozdního feudalismu, baroko) • Osvícenství – osvícenský absolutismus, reformy Marie Terezie a Josefa II, odpor proti nevolnictví, revoluce v zemědělství a průmyslu • národní obrození, František Palacký, revoluční rok 1848, česká politika a kultura koncem 19. století
D-9-5-04p	- uvede zásadní historické události v naší zemi v daném	
D-9-5-05p	- pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku	
D-9-6-03p	- uvede základní historické události v naší zemi v 19. století - - vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století	
D-9-6-04p	- rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap	

DĚJEPIS 9. ROČNÍK

ŠVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
D-9-7-01	- na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	• první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky
D-9-7-02	- rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	• nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy
D-9-7-03	- charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	• mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět
D-9-7-04	- na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	• druhá světová válka, holokaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války
D-9-7-05	- zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	• vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky
D-9-8-01	- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	• studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření
D-9-8-02	- vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	• vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)
D-9-8-03	- posoudí postavení rozvojových zemí	• rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět
D-9-8-04	- prokáže základní orientaci v problémech současného světa	• problémy současnosti
		• věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

<p>D-9-7-01p D-9-7-03p D-9-7-04p</p>	<p>- uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války</p>	<ul style="list-style-type: none"> • první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky • nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě;
<p>D-9-7-01p D-9-7-05p</p>	<p>- uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy • mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět
<p>D-9-8-01p D-9-8-02p</p>	<p>- popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě</p>	<ul style="list-style-type: none"> • druhá světová válka, holokaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války • studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření
<p>D-9-8-04p</p>	<p>- chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) • vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky • Nejnovější dějiny

7. 6. 3 Charakteristika vyučovacího předmětu Výchova k občanství

Vzdělávací obor **Výchova k občanství** se zaměřuje na formování kultivované osobnosti žáků po stránce mravní, citové a volní tak, aby se po ukončení školy co nejlépe integrovali do života společnosti. Cílem je vybavit žáky základními vědomostmi o demokratické společnosti a morálních hodnotách. Informace získané v rámci oboru jsou v přímém vztahu k reálnému životu.

Výuka je realizována většinou ve třídách popř. v počítačové učebně. Důraz je kladen na praktické procvičování učiva. Upřednostňovanou formou realizace předmětu je vyučovací hodina se začleňováním projektového vyučování a průřezových témat. Podle potřeby jsou jednotlivá témata doplněna o besedy, akce školy, ukázky, exkurze, video aj.

Vyučovací předmět **Výchova k občanství** je členěn do následujících tematických okruhů:

- člověk ve společnosti
- člověk jako jedinec
- člověk, stát a hospodářství
- člověk, stát a právo
- mezinárodní vztahy, globální svět

Časová dotace předmětu Výchova k občanství:

- 6. ročník 1h týdně
- 7. ročník 1h týdně
- 8. ročník 1h týdně
- 9. ročník 1h týdně

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat uvedených v přehledných tabulkách na str. 23 - 32 tohoto dokumentu.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu Výchova k občanství:

Kompetence k učení:

- uplatňujeme u žáka názorné vyučování a individuální přístup
- vedeme žáky k vyhledávání informací, rozlišování důležitého a méně důležitého
- vedeme žáky k praktickému využití získaných informací
- orientujeme se na učení pro život a snažíme se, aby žáci měli z učení radost
- uvádí příklady, které vedou žáka k pochopení obecně používaných termínů, znaků a symbolů

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky ke vhodnému využívání CD, webových stránek, videa aj.
- umožňujeme žákům prezentovat své názory, myšlenky a nápady v soutěžích, projektových úkolech, skupinových pracích
- učíme žáky asertivnímu jednání a vedeme je ke vhodnému jednání
- vedeme žáky k uplatňování sebehodnocení a hodnocení ostatních v problémových situacích
- procvičujeme se žáky jak přivolat pomoc v případě ohrožení
- umožňujeme žákům získat orientaci v aktuálním dění naší země a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- vedeme žáky k pochopení podstaty demokracie, práv a povinností občanů, rozpoznání protiprávního jednání a vědomí jeho důsledků
- vedeme žáky k získávání orientace v aktuálním dění naší země a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke srozumitelnému vyjadřování, k umění vést dialog, diskutovat
- zapojujeme žáky do dramatického kroužku nebo využíváme vhodné hry z Osobnostní a sociální výchovy
- vytváříme podmínky pro to, aby žáci mohli své problémy, názory či dotazy řešit přímo s učitelem nebo použitím schránky důvěry

Kompetence sociální a personální

- posilujeme sebevědomí žáka
- snažíme se být pro žáky osobním příkladem
- vedeme žáky k respektování školního řádu a pravidel slušného a společenského chování
- snažíme se naučit pracovat žáky v týmu
- procvičujeme u žáků zvládnutí přiměřeně náročných situací běžného života

- vedeme žáky k pochopení podstaty demokracie, práv a povinností občanů, rozpoznání protiprávního jednání a vědomí jeho důsledků
- učíme k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, k rozvíjení respektu ke kulturním, náboženským a jiným odlišnostem lidí, skupin a různých společenství
- vedeme žáky k nacházení místa a své role ve společnosti a vytváření představy o své vlastní budoucnosti

Kompetence občanské

- prakticky si zkoušíme různé činnosti nutné při styku s úřady / jednání, vyplňování formuláře, psaní žádosti apod. /
- organizujeme pro žáky exkurze
- vychováváme žáky k zdravému životnímu stylu
- ve výuce využíváme prvky peer programu
- vedeme žáky k odpovědnosti za vzhled a čistotu třídy, školy
- učíme respektovat společenské normy a pravidla soužití
- vedeme žáky k zodpovědnosti při krizových situacích a při situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Kompetence pracovní

- osobním příkladem vytváříme u žáků představu o správném přístupu k práci
- vedeme žáky k sebehodnocení a hodnocení práce ostatních
- uplatňujeme cílený proces profesionální orientace
- učíme žáky reálně hodnotit výsledek své práce i práce ostatních

7. 6. 4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výchova k občanství

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ 6. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
VO-9-1-01	- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	Naše vlast - státní symboly a jejich původ; způsob jejich používání - Vánoce, Velikonoce, státní svátky (28.9.,28.10.,17.11.,1.5.,8.5.,5.7.,6.7.) - významné dny, pranostiky, zvyky a tradice slavní předkové a osobnosti (sv. Ludmila, sv. Václav, sv. Anežka, Karel IV., Jan Hus, J. A. Komenský, T. G. Masaryk)
VO-9-1-02	- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	- státní symboly - pověsti o počátcích českého národa (Libuše, Přemysl,...)
VO-9-1-03	- zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	- pozná zajímavá a památná místa (Lidice, Terezín, Velehrad, Praha, Karlštejn,...)
VO-9-1-04	- zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	- pojem vlasti a vlastenectví
VO-9-1-05	- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	- projevy nacionalismu - naše vlast a Evropa - pojem vandalství a jeho následky - společná pravidla a normy Praha (Pražský hrad, Chrám sv. Víta, Karlův most, Václavské náměstí, Národní divadlo, Národní muzeum, Staroměstské náměstí)
VO-9-1-07	- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	
VO-9-3-01	- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	vliv a význam reklamy - tvorba reklamního letáku - zajímavé reklamy – prezentace
VO-9-3-02	- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a	

	výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	<p>Naše škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - život ve škole, práva a povinnosti žáků - význam a činnost žákovské samosprávy <p>Člověk stát a hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> - formy vlastnictví - hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana <p>hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpočet domácnosti; nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
VO-9-4-02p	- uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání	slavní předkové a osobnosti (sv. Ludmila, sv. Václav, sv. Anežka, Karel IV., Jan Hus, J. A. Komenský, T. G. Masaryk)
VO-9-1-03p	- přistupuje kriticky k projevům vandalismu	- státní symboly - pověsti o počátcích českého národa (Libuše, Přemysl,...) - pozná zajímavá a památná místa (Lidice, Terezín, Velehrad, Praha, Karlštejn,...)
VO-9-1-06p	- v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	- naše vlast a Evropa - pojem vandalství a jeho následky - společná pravidla a normy
VO-9-1-07p	- respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití	Ochrana člověka za mimořádných situací - modelové situace
VO-9-1-07p	- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem	Zásady lidského soužití - mravní principy, pravidla společenského soužití - morálka a mravnost společenské normy a pravidla chování
VO-9-3-02p	- stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků	- dělba práce a činností - svoboda a vzájemná závislost - výhody spolupráce lidí Člověk, stát a hospodaření funkce a podoba peněz, formy placení

VO-9-3-02p	- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	- hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví - rozpočet domácnosti; nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti - rizika při hospodaření s penězi (úvěry, půjčky, úroky...) - význam daní, hmotné a duševní vlastnictví
------------	---	--

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ 7. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
VO-9-1-08	- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Vztahy mezi lidmi - kulturní hodnoty, kulturní tradice společnosti - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost - lidská solidarita - pomoc lidem v nouzi - potřební lidé ve společnosti - mezilidská komunikace - kulturní zvláštnosti
VO-9-1-09	- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	- rovné postavení mužů a žen - problémy lidské nesnášenlivosti - nebezpečí rasismu a xenofobie; konflikty
VO-9-1-10	- posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	- osobní a neosobní vztahy - konflikty v mezilidských vztazích
VO-9-4-01	- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	Člověk stát a právo - právo, druhy práva - právní odpovědnost, normy, předpisy, právní odpovědnost - právní základ státu – znaky státu, typy a formy státu - státní občanství ČR - právní základ státu – složky státní moci (prezident, vláda, soudy), jejich orgány a instituce, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu, moc soudní, zákonodárná, výkonná
VO-9-4-02	- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	- znaky demokratického způsobu rozhodování - politický pluralismus

VO-9-4-03	- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	- obrana státu znaky demokratického řízení státu - znaky demokratického státu - sociální dialog a jejich význam - Právní řád ČR, jeho význam
VO-9-4-04	- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	Ústava ČR - parlamentní volby - volby do zastupitelstva – význam a formy - základní lidská práva; práva dítěte, jejich ochrana - úprava lidských práv a práv dítěte v dokumentech
VO-9-4-05	- přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	- právo v každodenním životě - význam právních vztahů - důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající - základní práva spotřebitele - styk s úřady
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
VO-9-1-08p	- rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	Vztahy mezi lidmi - kulturní hodnoty, kulturní tradice společnosti - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost - lidská solidarita - pomoc lidem v nouzi - potřební lidé ve společnosti - mezilidská komunikace - kulturní zvláštnosti
VO-9-1-08p	- respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	

VO-9-1-09p	- je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie	- problémy lidské nesnášenlivosti - nebezpečí rasismu a xenofobie; konflikty
VO-9-4-02p	- uvede základní prvky fungování demokratické společnosti	Člověk, stát a právo - znaky demokratického způsobu rozhodování (volby) - obrana státu
VO-9-4-02p	- chápe státoprávní uspořádání České republiky	- základní lidská práva; práva dítěte, jejich ochrana - úprava lidských práv a práv dítěte v dokumentech
VO-9-4-04p	- vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů	Člověk, stát a hospodářství - rozpočet domácnosti; nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti
VO-9-4-05p	- na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu	- hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví
VO-9-4-05p	- uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele	

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ 8. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
VO-9-3-03	- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	Člověk, stát a hospodářství - národní hospodářství - principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh, podstata fungování trhu - kreditní a debetní platební karty - bankovní účet
VO-9-3-04	- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	- banky a jejich služby - aktivní a pasivní operace, úročení - pojištění - hospodaření s penězi, s majetkem
VO-9-3-05	- uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	- tvorba cen, inflace - produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků
VO-9-3-06	- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	- nejčastější právní formy podnikání - výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost
VO-9-3-07	- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	- rozpočet státu - typy rozpočtu a jejich odlišnosti - význam daní - hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana
VO-9-3-08	- rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	Člověk stát a právo - právní odpovědnost, normy, předpisy, právní odpovědnost

VO-9-4-06	- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	- spravedlnost, svoboda, autority - pracovní poměr, manželství, vlastnictví - význam a funkce právního řádu
VO-9-4-07	- provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	- poškozování lidských práv, šikana, diskriminace - trestní postižitelnost
VO-9-4-08	- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	- orgány právní ochrany občanů - porušování předpisů v silničním provozu
VO-9-4-09	- rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	- porušování práv k duševnímu vlastnictví - komunikace s úřady – požádání o radu
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
VO-9-3-03p	- ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet	Člověk, stát a hospodářství - kreditní a debetní platební karty - bankovní účet
VO-9-3-04p	- uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům	- leasing, pojištění - produkty finančního trhu
VO-9-3-07p	- uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany	- banky a jejich služby - aktivní a pasivní operace
VO-9-4-08p	- uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání	Člověk, stát a právo - trestní postižitelnost
VO-9-4-09p	- uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků	
VO-9-4-09p	- vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu	- komunikace s úřady – požádání o radu

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ 9. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
VO-9-4-10	- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	Člověk, stát a právo - přestupek a trestný čin - sociálně patologické jevy - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce
VO-9-4-11	- diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	Člověk jako jedinec - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí - systém osobních hodnot
VO-9-2-01	- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání - osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter - systém osobních hodnot, sebehodnocení - stereotypy v posuzování druhých lidí
VO-9-2-02	- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	
VO-9-2-03	- rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	
VO-9-2-04	- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	- vrozené předpoklady, osobní potenciál - životní cíle a plány, životní perspektiva - adaptace na životní změny, sebezměna - význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji
VO-9-5-01	- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Mezinárodní vztahy, globální svět - Evropská unie a ČR - podstata, význam a výhody evropské integrace
VO-9-5-02		

VO-9-5-03	- uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	- ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody - mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)
VO-9-5-04	- uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	- globalizace – projevy, klady a zápory
VO-9-5-05	- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	- významné globální problémy současnosti
VO-9-5-06	- objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu	- globální problémy v obci a regionu školy, bydliště
	- uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	- války a terorismus ve světě - zajišťování obrany státu ozbrojenými silami - řešení krizí nevojenského charakteru
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
VO-9-4-10p VO-9-4-10p	- rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy - v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací	Člověk, stát a právo - sociálně patologické jevy - přeštek a trestný čin - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce
VO-9-2-01p VO-9-2-04p	- chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním - formuluje své nejbližší plány	Člověk jako jedinec osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji

<p>VO-9-5-01p</p> <p>VO-9-5-01p, VO-9-5-02p</p> <p>VO-9-5-06p</p> <p>VO-9-3-04p</p>	<p>- uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování</p> <p>- uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy</p> <p>- uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru</p> <p>- uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům</p>	<p>Mezinárodní vztahy, globální svět</p> <p>- klady a zápory EU - státy EU</p> <p>Člověk, stát a hospodářství - banky a jejich služby (úročení)</p>
---	--	---

7. 7 Vzdělávací oblast Člověk a zdraví

7. 7. 1 Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná a zdravotní výchova

Učivo vyučovacího předmětu Tělesná a zdravotní výchova je tvořeno spojením vzdělávacích oborů Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova :

- 1) činnosti ovlivňující zdraví
- 2) činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- 3) činnosti podporující pohybové učení
- 4) zdravotní tělesná výchova
- 5) vztahy mezi lidmi a formy soužití
- 6) změny v životě člověka a jejich reflexe
- 7) zdravý způsob života a péče o zdraví
- 8) rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
- 9) hodnota a podpora zdraví
- 10) osobnostní a sociální rozvoj

Cílem předmětu je vést žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učit je být za ně odpovědný a vést je k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Výuka je realizována v univerzálním sále v budově školy, tělocvičně DDM Kyjov (na Husově ulici), na stadionu TJ Jiskra Kyjov a také ve volné přírodě. Prvky zdravotní tělesné výchovy jsou zařazeny s ohledem na častý výskyt svalových dysbalancí a špatného držení těla žáků. Výuka plavání je realizována v plavecké škole s časovou dotací plaveckého kurzu 20 hod a je určena pro žáky 3. - 4. třídy. Turistika je realizována formou kondičních vycházek, výletů, školy v přírodě popř. cykloturistickým kurzem. Lyžařský výcvik probíhá formou týdenního lyžařského kurzu dle podmínek.

Tělesná výchova probíhá na 1. stupni koedukovaně, na 2. stupni je dělena na oddělení chlapců a dívek. Při některých činnostech je i na 2. stupni výuka koedukovaná (lyžování, turistika).

Časová dotace předmětu Tělesná výchova a Tělesná zdravotní výchova:

1. ročník 2h týdně
2. ročník 2h týdně
3. ročník 2h týdně
4. ročník 2h týdně
5. ročník 2h týdně
6. ročník 2h týdně
7. ročník 3h týdně
8. ročník 3h týdně
9. ročník 2h týdně

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat uvedených v přehledných tabulkách na str. 23 - 32 tohoto dokumentu.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k poznávání zdraví jako nejdůležitější hodnoty a použijeme k tomu všechny dostupné metody

Kompetence komunikativní:

- seznamujeme žáka se smluvenými povely a signály v TV, tak aby na ně v rámci možností reagoval
- zadáváme úlohy rozvíjející žákovu komunikaci a pohyblivost v TV

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáka k vzájemné spolupráci v týmu a tím i posílení vlastního já

Kompetence občanské

- napomáháme aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných akcí ve škole i v obci

7. 7. 2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova

TĚLESNÁ VÝCHOVA 1. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<p>TV-3-1-01</p> <p>TV-3-1-05</p> <p>TV-3-1-02</p>	<p>- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</p> <p>- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</p> <p>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</p>	<p>Pohybové činnosti</p> <p>- pohybové činnosti a aktivity jako pravidelný prvek v životě žáka - pravidelný každodenní pohyb a zdraví - příležitosti k pohybu</p> <p>Pořadová cvičení</p> <p>základní postoje – pozor, pohov, povely – v řad nastoupit, rozchod - nástup do řady, do družstev, společný pozdrav</p> <p>Rytmická gymnastika a tanec</p> <p>- motivovaná a rytmizovaná chůze a běh v základním tempu - pokus o přísuný krok, poskočný krok, cval stranou - nácvik správného držení těla (v lehu na zádech), při rytmických cvičeních a tanci</p> <p>Drobné Hry</p> <p>hry spojené s během – honičky - podběhy pod dlouhým kroužícím švihadlem aj. –</p> <p>hry spojené s házením míče - hry spojené s vítězstvím někoho</p> <p>- hry pro uklidnění</p> <p>- hry na hřišti, na sněhu, na ledu</p> <p>Lehká atletika - běh střídaný s chůzí, překonávání přírodních i umělých překážek - rychlý běh na 25 m - vytrvalostní běh nejdéle 30 s - skok daleký z místa odrazem snožmo a skok daleký z rozběhu - hod míčkem horním obloukem na dálku</p>

<p>TV-3-1-03 TV-3-1-04</p>	<p>- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</p>	<p>Sportovní gymnastika akrobatická cvičení – převaly stranou v lehu – vzpažit (válení sudů) kolébka na zádech - ze sedu skrčmo, uchopením za bérce z dřepu spojného - leh vznesmo – zezadu skrčmo kolébkou vzad Cvičení na nářadí cvičení na lavičce - chůze vpřed, vzad i s obraty (také na kladince lavičky) - přeběhy lavičky Sportovní hry příprava - přihrávka obouřuč ve dvojicích (na místě) - vrchní přihrávka jednoruč na místě - vrchní chytání obouřuč na místě Turistika chůze k cíli vzdálenému asi 1.5 km - smyslové hry zaměřené na pozorování okolí a hledání předmětů - chování v přírodě - překonávání přírodních překážek - orientace v terénu Bezpečnost a hygiena v prostředí školy užívá hygienické zásady a dbá na bezpečnost svou i bezpečnost spolužáků především v prostorách školy</p>
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p>		
<p>TV-3-1-01p TV-3-1-04p TV-3-1-05p</p>	<p>- zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti - projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů</p>	<p>Pohybové činnosti pohybové činnosti a aktivity jako pravidelný prvek v životě žáka - pravidelný každodenní pohyb a zdraví -příležitosti k pohybu Pořadová cvičení základní postoje – pozor, pohov, povely – v řad nastoupit, rozchod - nástup do řady, do družstev, společný pozdrav Rytmická gymnastika a tanec motivovaná a rytmizovaná chůze a běh v základním tempu - pokus o přísuný krok, poskočný krok, cval stranou - nácvik správného držení těla (v lehu na zádech), při rytmických cvičeních a tanci</p>

Drobné hry

hry spojené s během – honičky - podběhy pod dlouhým kroužícím švihadlem aj. – hry spojené s házením míče - hry spojené s vítězstvím někoho

- hry pro uklidnění
- hry na hřišti, na sněhu, na ledu

Lehká atletika

běh střídaný s chůzí, překonávání přírodních i umělých překážek - rychlý běh na 25 m - vytrvalostní běh nejdéle 30 s - skok daleký z místa odrazem snožmo a skok daleký z rozběhu - hod míčkem horním obloukem na dálku

Sportovní gymnastika

akrobatická cvičení – převaly stranou v lehu – vzpažit (válení sudů) kolébka na zádech

- ze sedu skrčmo, uchopením za bérce z dřepu spojného
- leh vznesmo – zezadu skrčmo kolébkou vzad

Cvičení na náradí

cvičení na lavičce - chůze vpřed, vzad i s obraty (také na kladince lavičky) - přeběhy lavičky

Sportovní hry

příprava - přihrávka obouřuč ve dvojicích (na místě) - vrchní přihrávka jednoruč na místě - vrchní chytání obouřuč na místě

Turistika

chůze k cíli vzdálenému asi 1.5 km - smyslové hry zaměřené na pozorování okolí a hledání předmětů - chování v přírodě - překonávání přírodních překážek - orientace v terénu

Bezpečnost a hygiena v prostředí školy

užívá hygienické zásady a dbá na bezpečnost svou i bezpečnost spolužáků především v prostorách školy

TĚLESNÁ VÝCHOVA 2. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
TV-3-1-01 TV-3-1-02 TV-3-1-03 TV-3-1-04 TV-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	<p>POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové činnosti a aktivity jako pravidelný prvek v životě žáka - pravidelný každodenní pohyb a zdraví - příležitosti k pohybu <p>POŘADOVÁ CVIČENÍ –</p> <p>základní postoje – pozor, pohov, povely – v řad nastoupit, rozchod - nástup do řady, do družstev, společný pozdrav</p> <p>RYTMICKÁ GYMNASTIKA A TANEC</p> <ul style="list-style-type: none"> - motivovaná a rytmizovaná chůze a běh v základním tempu - pokus o přísuný krok, poskočný krok, cval stranou - nácvik správného držení těla (v lehu na zádech), při rytmických cvičeních a tanci <p>DROBNÉ HRY –</p> <ul style="list-style-type: none"> hry spojené s během – honičky - podběhy pod dlouhým kroužícím švihadlem aj. – hry spojené s házením míče - hry spojené s vítězstvím někoho - hry pro uklidnění - hry na hřišti, na sněhu, na ledu
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
TV-3-1-01p TV-3-1-04p TV-3-1-05p	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost - dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti 	<p>LEHKÁ ATLETIKA - běh střídaný s chůzí, překonávání přírodních i umělých překážek - rychlý běh na 25 m - vytrvalostní běh nejdéle 30 s - skok daleký z místa odrazem snožmo a skok daleký z rozběhu - hod míčkem horním obloukem na dálku</p> <p>SPORTOVNÍ GYMNASTIKA- akrobatická cvičení - převaly</p>

	<p>- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů</p>	<p>stranou v lehu – vzpažit (válení sudů) kolébka na zádech – ze sedu skrčmo, uchopením za bérce z dřepu spojného - leh vzesmo – zezadu skrčmo kolébkou vzad CVIČENÍ NA NÁŘADÍ cvičení na lavičce - chůze vpřed, vzad i s obraty (také na kladince lavičky) - přeběhy lavičky i SPORTOVNÍ HRY - příprava - přihrávka obouruč ve dvojicích (na místě) - vrchní přihrávka jednoruč na místě - vrchní chytání obouruč na místě TURISTIKA - chůze k cíli vzdálenému asi 1.5 km - smyslové hry zaměřené na pozorování okolí a hledání předmětů - chování v přírodě - překonávání přírodních překážek - orientace v terénu BEZPEČNOST A HYGIENA V PROSTŘEDÍ ŠKOLY – užívá hygienické zásady a dbá na bezpečnost svou i bezpečnost spolužáků především v prostorách školy</p>
--	--	--

TĚLESNÁ VÝCHOVA 3. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
TV-3-1-01	- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	POHYBOVÉ ČINNOSTI - pohybové činnosti a aktivity jako pravidelný prvek v životě žáka - pravidelný každodenní pohyb a zdraví - příležitosti k pohybu
TV-3-1-02	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	□ POŘADOVÁ CVIČENÍ – základní postoje – pozor, pohov, povely – v řad nastoupit, rozchod - nástup do řady, do družstev, společný pozdrav
TV-3-1-03	- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	RYTMICKÁ GYMNASTIKA A TANEC
TV-3-1-04	- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	- motivovaná a rytmizovaná chůze a běh v základním tempu - pokus o přísuný krok, poskočný krok, cval stranou - nácvik správného držení těla (v lehu na zádech), při rytmických cvičeních a tanci
TV-3-1-05	- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	DROBNÉ HRY – hry spojené s během – honičky - podběhy pod dlouhým kroužícím švihadlem aj. – hry spojené s házením míče - hry spojené s vítězstvím někoho
TV-5-1-11	- adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	- hry pro uklidnění - hry na hřišti, na sněhu, na ledu
TV-5-1-12	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
TV-3-1-01p	- zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	LEHKÁ ATLETIKA - běh střídaný s chůzí, překonávání přírodních i umělých překážek - rychlý běh na 25 m - vytrvalostní běh nejdéle 30 s - skok daleký z místa odrazem snožmo a skok daleký z rozběhu - hod míčkem horním obloukem na dálku
TV-3-1-04p	- dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	SPORTOVNÍ GYMNASTIKA - akrobatická cvičení - převaly
TV-3-1-05p		

<p>TV-5-1-11</p>	<ul style="list-style-type: none"> - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti – - projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů 	<p>stranou v lehu – vzpažit (válení sudů) kolébka na zádech – ze sedu skrčmo, uchopením za bérce z dřepu spojného</p>
<p>TV-5-1-12</p>	<ul style="list-style-type: none"> - adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti 	<p>- leh vznesmo – zezadu skrčmo kolébkou vzad CVIČENÍ NA NÁŘADÍ cvičení na lavičce - chůze vpřed, vzad i s obraty (také na kladince lavičky) - přeběhy lavičky i SPORTOVNÍ HRY - příprava - přihrávka obouruč ve dvojicích (na místě) - vrchní přihrávka jednoruč na místě - vrchní chytání obouruč na místě TURISTIKA - chůze k cíli vzdálenému asi 1.5 km - smyslové hry zaměřené na pozorování okolí a hledání předmětů - chování v přírodě - překonávání přírodních překážek - orientace v terénu BEZPEČNOST A HYGIENA V PROSTŘEDÍ ŠKOLY – užívá hygienické zásady a dbá na bezpečnost svou i bezpečnost spolužáků především v prostorách školy</p>

TĚLESNÁ VÝCHOVA 4. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
TV-5-1-01	- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti;	Činnosti ovlivňující zdraví - vhodné a nevhodné prostředí pro TV
TV-5-1-02	- projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	- význam přípravy organismu před pohybovou činností - význam pohybu pro zdraví
TV-5-1-03	- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	- bezpečný pohyb a chování ve známém i neznámém prostředí pro TV, dodržování pokynů týkajících se jejich bezpečnosti a ochrany zdraví
TV-5-1-04	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her TV uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- hygiena při TV, vhodný sportovní oděv a obuv - dodržovat pořádek a čistotu při pobytu v tělocvičně, na hřišti, v přírodě
TV-5-1-05	- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	- vést žáky ke správné reakci při zranění, přivolat pomoc, lékaře □ pořadová cvičení
TV-5-1-06	- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	- nástupy - hlášení - základní povely a postoje
TV-5-1-07	- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Rytmická cvičení a tanec - rytmizovaný pohyb, nápodoba - tvořivé vyjádření rytmu a melodie pohybem - jednoduché tance
TV-5-1-08	- zorganizuje nenáročnou pohybovou činností a soutěže na úrovni třídy	- vytvoření kreativní choreografie s prvky originality na rytmický doprovod
TV-5-1-09	- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Průpravná cvičení - rozcvičky - příprava organismu pro různé pohybové činnosti
TV-5-1-10	- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	- správné držení těla - rozvoj koordinace pohybů a zvyšování jejich úrovně - v návaznosti na správně provedené průpravné

TV-5-1-11	- adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	cvičení dokáže dítě zvládnout daný cvik Atletika
TV-5-1-12	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	<ul style="list-style-type: none"> - běžecká abeceda - základní pojmy - běh střídavý s chůzí - nízký start, polovysoký start - běh 50 metrů, rychlý běh - skok daleký s rozběhem - rozměření skoku - hod kriketovým míčkem z rozběhu - vytrvalostní běh - štafetový běh gymnastika <ul style="list-style-type: none"> - akrobacie - kotoul vpřed, vzad - průprava pro zvládnutí stoje na ruce
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
TV-5-1-01p	- chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu	- akrobatická kombinace
TV-5-1-02p	- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením	- přeskoky
TV-5-1-03p	- zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností	- průpravná cvičení pro nácvik odrazu z můstku
TV-5-1-04p	- uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	- přeskok dílů bedny (postupné zvyšování dílů) - přeskok přes kozu
TV-5-1-05p	- reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti	- cvičení s náčiním
TV-5-1-06p	- dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i	<ul style="list-style-type: none"> - cvičení na náradí (kladinka, lavičky) Pohybové hry - netradiční pohybové hry s netradičními pomůckami - upevnění pravidel hry - průprava her - míčové hry - soutěživé hry - variace, obměny her - hry pro uklidnění

TV-5-1-11	uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy - adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	Sportovní hry - základní spolupráce při hře - organizace utkání, pravidla, výsledky, losování - průpravné sportovní hry - přihrávky, chytání, práce s míčem a bez míče
TV-5-1-12	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Turistika - pohyb a cvičení v přírodě - orientace v přírodě - ochrana přírody

TĚLESNÁ VÝCHOVA 5. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
TV-5-1-01	- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti;	Činnosti ovlivňující zdraví - vhodné a nevhodné prostředí pro TV
TV-5-1-02	- projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	- význam přípravy organismu před pohybovou činností - význam pohybu pro zdraví
TV-5-1-03	- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	- bezpečný pohyb a chování ve známém i neznámém prostředí pro TV, dodržování pokynů týkajících se jejich bezpečnosti a ochrany zdraví
TV-5-1-04	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her TV	- hygiena při TV, vhodný sportovní oděv a obuv - dodržovat pořádek a čistotu při pobytu v tělocvičně, na hřišti, v přírodě
TV-5-1-05	- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- vést žáky ke správné reakci při zranění, přivolat pomoc, lékaře □ pořadová cvičení
TV-5-1-06	- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	- nástupy - hlášení - základní povely a postoje
TV-5-1-07	- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Rytmická cvičení a tanec - rytmizovaný pohyb, nápodoba - tvořivé vyjádření rytmu a melodie pohybem - jednoduché tance - vytvoření kreativní choreografie s prvky originality na rytmický doprovod
TV-5-1-08	- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Průpravná cvičení - rozcvičky
TV-5-1-09	- zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	- příprava organismu pro různé pohybové činnosti
TV-5-1-10	- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	- správné držení těla - rozvoj koordinace pohybů a zvyšování jejich úrovně - v návaznosti na správně provedené průpravné

	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace 	<p>cvičení dokáže dítě zvládnout daný cvik</p> <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - běžecká abeceda - základní pojmy - běh střídavý s chůzí - nízký start, polovysoký start - běh 50 metrů, rychlý běh - skok daleký s rozběhem - rozměření skoku - hod kriketovým míčkem z rozběhu - vytrvalostní běh - štafetový běh <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - akrobacie - kotoul vpřed, vzad - průprava pro zvládnutí stoje na ruce - akrobatická kombinace - přeskoky - průpravná cvičení pro nácvik odrazu z můstku
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
TV-5-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu 	<ul style="list-style-type: none"> - cvičení s náčiním - cvičení na nářadí (kladinka, lavičky)
TV-5-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením 	<p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - netradiční pohybové hry s netradičními pomůckami
TV-5-1-03p	<ul style="list-style-type: none"> - zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností 	<ul style="list-style-type: none"> - upevnění pravidel hry
TV-5-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - průprava her - míčové hry
TV-5-1-05p	<ul style="list-style-type: none"> - reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - soutěživé hry - variace, obměny her
TV-5-1-06p		<ul style="list-style-type: none"> - hry pro uklidnění <p>Sportovní hry</p>

	<ul style="list-style-type: none">- dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy	<ul style="list-style-type: none">- základní spolupráce při hře- organizace utkání, pravidla, výsledky, losování - průpravné sportovní hry- přihrávky, chytání, střelba, práce s míčem a bez míče <p>Turistika</p> <ul style="list-style-type: none">- pohyb a cvičení v přírodě- orientace v přírodě- ochrana přírody
--	---	--

TĚLESNÁ A ZDRAVOTNÍ VÝCHOVA 6. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
TV-9-1-01	- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Správné držení těla Kondiční programy
TV-9-1-02	- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Protahovací a zahřívací cviky Drogy a jiné stimulanty
TV-9-1-03	- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	Organizace a bezpečnost v tělocvičně i na jiných sportovištích
TV-9-1-04	- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ
TV-9-1-05	- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance
TV-9-2-01	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	úpoly – základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate
TV-9-2-02	- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí
TV-9-3-01	- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	
TV-9-3-02	- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	
TV-9-3-03	- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel

TV-9-3-05	<ul style="list-style-type: none"> - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí 	<p>Žákovské kategorie turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla</p> <p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech</p> <p>organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta pravidla osvojovaných pohybových činností – různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování</p> <p>VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek</p> <p>ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE</p>
TV-9-3-06	<ul style="list-style-type: none"> - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže 	
TV-9-3-07	<ul style="list-style-type: none"> - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	
VZ-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví 	
VZ-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví 	
VZ-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a 	

		dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
TV-9-1-02p	- usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance úpoly – základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí
TV-9-1-03p	- cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy	
TV-9-1-04p	- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem	
TV-9-1-04p	- vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje	
TV-9-1-05p	- uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného	
TV-9-1-05p	- uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti	
TV-9-2-01	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	
TV-9-2-02p	- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků	
TV-9-3-01p		

TV-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> - užívá osvojenou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka 	
TV-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu 	
TV-9-3-04p	<ul style="list-style-type: none"> - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji 	
TV-9-3-05p	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka 	
TV-9-3-06p	<ul style="list-style-type: none"> - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je 	
VZ-9-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> - spolurozhoduje osvojované hry a soutěže 	
VZ-9-1-03p	<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny 	
VZ-9-1-04p,	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím 	
VZ-9-1-09p	<ul style="list-style-type: none"> - respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví 	<p>VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek</p> <p>ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity</p>

TĚLESNÁ A ZDRAVOTNÍ VÝCHOVA 7. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
TV-9-1-01	- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Správné držení těla Kondiční programy
TV-9-1-02	- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Protahovací a zahřívací cviky Drogy a jiné stimulanty
TV-9-1-03	- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	Organizace a bezpečnost v tělocvičně i na jiných Sportovištích
TV-9-1-04	- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity
TV-9-1-05	- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance
TV-9-2-01	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	úpoly – základy sebeobranu, základy aikido, judo, karate
TV-9-2-02	- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí
TV-9-3-01	- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	sportovní hry– herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie
TV-9-3-02	- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy
TV-9-3-03	- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	

TV-9-3-04	- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový
TV-9-3-05	- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ
TV-9-3-06	- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech
TV-9-3-07	- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj –
VZ-9-1-04	- vyvozuje osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta
VZ-9-1-05	- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	pravidla osvojovaných pohybových činností – různém prostředí a při různých činnostech
VZ-9-1-06	- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování
VZ-9-1-07	- dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

TV-9-1-02p	- usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Správné držení těla Kondiční programy Protahovací a zahřívací cviky Drogy a jiné stimulanty Organizace a bezpečnost v tělocvičně i na jiných Sportovištích pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance úpoly – základy sebeobran, základy aikido, judo, karate atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí sportovní hry– herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový
TV-9-1-03p	- cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy	
TV-9-1-04p	- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem	
TV-9-1-04p	- vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje	
TV-9-1-05p	- uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného	
TV-9-1-05p	- uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změní úroveň své tělesné zdatnosti	
TV-9-2-01	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	
TV-9-2-02p	- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků	
TV-9-3-01p	- užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka	
TV-9-3-02	- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, - ochranu přírody při sportu	
TV-9-3-03	- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	
TV-9-3-04p	- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka	

TV-9-3-05p	- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je	<p>přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta pravidla osvojovaných pohybových činností – různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování</p> <p>HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví</p>
TV-9-3-06p	- spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	
VZ-9-1-05p	- projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy	
VZ-9-1-07p	- dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování	
VZ-9-1-08p	- svěří se se zdravotním problémem	
VZ-9-1-13p	- dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her	
VZ-9-1-13p	- uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy	

TĚLESNÁ A ZDRAVOTNÍ VÝCHOVA 8. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
TV-9-1-01	- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Správné držení těla Kondiční programy Protahovací a zahřívací cviky Drogy a jiné stimulanty Organizace a bezpečnost v tělocvičně i na jiných sportovištích ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojených činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojených pohybových činnostech organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta pravidla osvojených pohybových činností – v různém prostředí a při různých činnostech
TV-9-1-02	- zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	
TV-9-1-03	- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	
TV-9-1-04	- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	
TV-9-1-05	- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	
TV-9-2-01	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	
TV-9-2-02	- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	
TV-9-3-01	- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	
TV-9-3-02	- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	
TV-9-3-03	- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	
TV-9-3-04	- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	
TV-9-3-05	- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	

TV-9-3-06	<p>- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p>	<p>měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování</p>
VZ-9-1-08	<p>- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p>	<p>ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti autodestruktivní závislosti – psychická</p>
VZ-9-1-09	<p>- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p>	
VZ-9-1-10	<p>- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p>	
VZ-9-1-11	<p>- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</p>	
VZ-9-1-12	<p>- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuá</p>	
VZ-9-1-13	<p>- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve</p>	

VZ-9-1-14	škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu
VZ-9-1-15	- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci
VZ-9-1-16	- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
TV-9-1-02p	- usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování. dále viz učivo str.234-236
TV-9-1-03p	- cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy	
TV-9-1-04p	- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem	
TV-9-1-04p	- vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje	
TV-9-1-05p	- uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného	
TV-9-1-05p	- uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změní úroveň své tělesné zdatnosti	
TV-9-2-01	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	
TV-9-2-02p	- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků	
TV-9-3-01p	- užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka	
TV-9-3-02	- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	
TV-9-3-03	- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	
TV-9-3-04p	- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka	
TV-9-3-05p	- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je	

TV-9-3-06p	- spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	
VZ-9-1-14p	- uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy	
VZ-9-1-15p	- zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí	
VZ-9-1-16p	- uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla - chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel	

TĚLESNÁ A ZDRAVOTNÍ VÝCHOVA 9. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
TV-9-1-01	- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Správné držení těla Kondiční programy
TV-9-1-02	- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Protahovací a zahřívací cviky Drogy a jiné stimulanty
TV-9-1-03	- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	Organizace a bezpečnost v tělocvičně i na jiných Sportovištích
TV-9-1-04	- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ
TV-9-1-05	- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity
TV-9-2-01	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance
TV-9-3-01	- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	úpoly – základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate
TV-9-3-02	- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí
TV-9-3-03	- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	sportovní hry– herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel
TV-9-3-04	- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	žakovské kategorie turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické

TV-9-3-05	- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla
TV-9-3-06	- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	
TV-9-3-07	- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	
VZ-9-1-01	- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta pravidla osvojovaných pohybových činností – v různém prostředí a při různých činnostech VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví
VZ-9-1-02	- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	
VZ-9-1-03	- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	
VZ-9-1-04	- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	
VZ-9-1-05	- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	
VZ-9-1-06	- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	
VZ-9-1-07	- dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	
VZ-9-1-08		

VZ-9-1-09	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc 	<p>reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity</p>
VZ-9-1-10	<ul style="list-style-type: none"> - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce 	<p>ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ</p> <p>výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy</p>
VZ-9-1-11	<ul style="list-style-type: none"> - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím 	<p>vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim</p>
VZ-9-1-12	<ul style="list-style-type: none"> - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování 	<p>ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty</p>
VZ-9-1-13	<ul style="list-style-type: none"> - uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým 	<p>ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci</p>
VZ-9-1-14	<ul style="list-style-type: none"> - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi 	
VZ-9-1-15		

<p>VZ-9-1-16</p>	<ul style="list-style-type: none"> - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 	<p>RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu</p> <p>skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci</p> <p>bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)</p> <p>manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt</p>
------------------	--	--

		ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
TV-9-1-02p	- usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance úpoly – základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí sportovní hry– herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žakovské kategorie
TV-9-1-03p	- cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy	
TV-9-1-04p	- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem	
TV-9-1-04p	- vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity	
TV-9-1-05p	- uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného, uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti	
TV-9-2-01	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	
TV-9-2-02p	- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků	
TV-9-3-01p	- užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka	
TV-9-3-02	- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	
TV-9-3-03		

TV-9-3-04p	- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	<p>Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví.</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování.</p>
TV-9-3-05p	- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka	
TV-9-3-06p	- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je	
VZ-9-1-01p	- spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	
VZ-9-1-03p	- chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny	
VZ-9-1-04p,	- uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím	
VZ-9-1-09p	- respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví	
VZ-9-1-05p	- projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy	
VZ-9-1-07p	- dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy	
VZ-9-1-08p	- svěří se se zdravotním problémem	
VZ-9-1-13p	- dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her	
VZ-9-1-13p	- uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy	
VZ-9-1-14p	- zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí	
VZ-9-1-15p	- uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla	
VZ-9-1-16p	- chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel	

7. 8 Vzdělávací oblast Umění a kultura

7. 8. 1 Charakteristika vyučovacího předmětu výtvarná výchova

Ve vyučovacím předmětu **Výtvarná výchova** dochází k všestrannému prohlubování výtvarného citění žáka tím, že pomáhá vyjadřovat jeho emoce a dává průchod přirozené aktivitě a fantazii. Obsah vyučovacího předmětu Vv napomáhá vytváření postojů k tvořivému pojmání světa a schopnosti spolupracovat na společné práci a učí žáka toleranci při hodnocení výtvarných projevů ostatních.

Při výtvarných činnostech dochází k rozvíjení smyslového vnímání, představivosti, zlepšování jemné motoriky, prostorového vidění a získávání všestranných výtvarných dovedností. Konkrétní učivo je přiřazováno dle schopností žáků do 3 vzdělávacích etap 1.-3.roč., 4.-5.roč. a 6.-9.ročník.

Výtvarná výchova je členěna do 3 okruhů :

- Rozvíjení smyslové citlivosti
- Uplatňování subjektivity
- Ověřování komunikačních účinků

Výuka se uskutečňuje ve třídách popř. venku, návštěvami vernisáží, galerií a různých tematických výstav.

Časová dotace předmětu Výtvarná výchova:

1. ročník 2h týdně (z toho 1h DČD)
2. ročník 2h týdně (z toho 1h DČD)
3. ročník 1h týdně
4. ročník 2h týdně
5. ročník 2h týdně
6. ročník 1h týdně
7. ročník 1h týdně
8. ročník 1h týdně

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat uvedených v přehledných tabulkách na str. 23 - 32 tohoto dokumentu.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova:

Kompetence k učení:

- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- vedeme žáka k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů i běžného života
- vedeme žáka k práci s výtvarnými materiály

Kompetence komunikativní:

- zajímáme se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vedeme žáka ke komunikaci mezi žáky
- vedeme žáka ke srozumitelnému vyjadřování se jednoduchými větami k výtvarnému projevu

Kompetence pracovní:

- sledujeme při hodině Vv pokrok všech žáků
- vedeme žáky k užívání různých výtvarných materiálů
- vedeme žáka k dodržování dohodnutých pravidel, postupů a termínů
- vedeme žáka k dodržování zásad bezpečnosti, hygieny práce, a k práci podle daného pracovního postupu.

Kompetence sociální a personální:

- nabízíme žákovi posuzování výtvarných stylů a jejich kritické usuzování
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vedeme žáka k respektování pravidel práce v týmu

Kompetence občanská

- vedeme žáka, aby se podílel na hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání

7. 8. 2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu výtvarná výchova

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1. – 3. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
VV-3-1-01	- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Rozvíjení smyslové citlivosti <ul style="list-style-type: none"> • náměty ze života dětí • ilustrace ke známým říkadlům a pohádkám • ztvárnění zážitku kresbou dotváření přírodních výtvorů na základě fantazie
VV-3-1-02	- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Uplatňování subjektivity <ul style="list-style-type: none"> • různé výtvarné postupy a techniky výtvarného vyjadřování: kresba, modelování a barva • hra s barvou • experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály
VV-3-1-03	- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	Ověřování komunikačních účinků <ul style="list-style-type: none"> • vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů
VV-3-1-04	- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	<ul style="list-style-type: none"> • manipulace s objekty • kompoziční zákonitosti
VV-3-1-05	- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	<ul style="list-style-type: none"> • vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem svým, či jiných

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

VV-3-1-01p až VV-5-1-05p	- zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu	Rozvíjení smyslové citlivosti <ul style="list-style-type: none"> • náměty ze života dětí • ilustrace ke známým říkadlům a pohádkám • ztvárnění zážitku kresbou • dotváření přírodních výtvorů na základě fantazie
VV-3-1-01p	- rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	Uplatňování subjektivity <ul style="list-style-type: none"> • kresba měkkým materiálem • malba barvou a štětcem (rozpíjení, zapouštění) • rozvoj smyslu pro prostor • vlastnosti plastických materiálů • vystřihování, nalepování • rozvoj smyslu pro rytmus
VV-3-1-02p VV-3-1-04p	- uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům	Ověřování komunikačních účinků <ul style="list-style-type: none"> • vztah k životnímu prostředí, k lidovému umění, užité tvorbě, odlívání • seznamování s ukázkami ilustrací dětských knih • práce s dětskou hračkou a loutkou

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 4. – 5. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
VV-5-1-01	- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> linie, tvary, objemy, světlost a barevná kvalita textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření <p>Uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> dotváření přírodní formy na základě vlastní fantazie přírodní a umělé formy v ročních obdobích prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) práce s učebnicemi, encyklopediemi, slovníky, časopisy, katalogy
VV-5-1-02	- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařství; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	
VV-5-1-03	- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	
VV-5-1-04	- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	
VV-5-1-05	- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	
VV-5-1-06	- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	
VV-5-1-07	- nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	

		<p>Ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
<p>VV-5-1-01p až VV-5-1-07p</p> <p>VV-5-1-01p, VV-5-1-02p</p> <p>VV-5-1-03p, VV-5-1-04p</p> <p>VV-5-1-06p</p>	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> vztah k lidem a společnosti (lidská postava) dekorativní členění plochy s využitím barvy, linie a tvaru prvků jednoduché grafické techniky týmové prostorové práce kompozice z přírodních materiálů <p>Uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> dotváření přírodní formy na základě vlastní fantazie přírodní a umělé formy v ročních obdobích <p>Ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> základní druhy výtvarného umění rozvíjení kultury umění, užité umění využívání specifik regionu vztah k životnímu prostředí prostřednictvím výtvarné výchovy ilustrační tvorba (komiksy, časopis, kniha, fotografie)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 6. – 7. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
VV-9-1-01	- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	- kresebné vyjádření - tvar, objem a prostor - světlo, stín, polostín - základy kresebné techniky - textura, měkká modelace a šrafura - kompoziční principy, uspořádání v ploše a prostoru (např. kresebné studie, figurální kresba, zátiší, záznamy proměn přírody, záznamy kresebných stop a jiných materiálů, kresebné experimenty, vyjádření pohybu, portrét, živá a neživá příroda, ilustrace, vyjádření pohybu a proměn v časovém průběhu, záznamy smyslového vnímání)
VV-9-1-07	- porovnává na konkrétních případech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	- malířské vyjádření - tvar, objem, prostor - barevná a světelná modelace, textura - teorie barev, míchání barev, kontrast - uspořádání v ploše a v prostoru - malířské techniky (např. zátiší, portrét, vyjádření pohybu, proměny přírody, záznamy barevných stop, malířské experimenty, fantazijní malba, vyjádření proměn v časovém průběhu, záznamy smyslového vnímání)
VV-9-1-02	- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podmětů z představ a fantazie	- grafické vyjádření - bod, linie, plocha – jejich inspirační možnosti - uspořádání v ploše - charakteristika základních grafických technik - doplnění základních grafických technik – např. tisk (např. realistické náměty, fantazijní náměty, grafické experimenty)
VV-9-1-08	- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- prostorová a plastická tvorba - vytváření objektů a plastik z papíru, novin, lepenky, z textilií, z přírodních či umělých materiálů, aj.
VV-9-1-03	- užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video	- tématické práce - Vánoce, Velikonoce - čtyři roční období - prvky lidového umění - duchovní podstata svátků
VV-9-1-06		- užitá tvorba - kultura odívání, užitá grafika (např. vlastní návrhy propagující zdravý životní styl)

VV-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> - písmo - historie písma, písmo psané a konstruované - rozmístění písma s ploše - využití písma v praxi - estetická kvalita písma - pravěké umění, umění starověku a středověku, renesanční sloh - jeskynní malby, pravěké sošky a rytiny - řecká keramika, starověká architektura - byzantské umění, románský sloh, gotika - odkaz renesance současnosti
VV-9-1-05	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu 	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

VV-9-1-01p+ VV-9-1-03p	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i v prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci 	<ul style="list-style-type: none"> - rozdílení smyslové citlivosti - volné zobrazování skutečnosti - rozvíjení výtvarného vnímání, myšlení a vidění - dějové práce, prostorové vztahy a základní proporce lidské postavy
VV-9-1-01p + VV-9-1-08p VV-9-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru - při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledky své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních 	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňování subjektivity - rozšíření možností výtvarného projevu (netradiční materiály, složitější prostorové práce, grafické techniky)
VV-9-1-06p	<ul style="list-style-type: none"> - vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity 	<ul style="list-style-type: none"> - ověřování komunikačních účinků - získání základních představ o vývoji výtvarného umění - porovnávání vlastních výsledků s ostatními

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 8. – 9. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
VV-9-1-01	- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	- kresebné vyjádření, kresba jako nástroj sebepoznání - tvar, objem a prostor - světlo, stín, polostín - jejich uspořádání v ploše a prostoru - výrazové možnosti linie a kresebného záznamu, (např. kresebné studie, zátiší, vyjádření pohybu a proměn, kresebné vyjádření vlastních emocí, pocitů, nálad, duševních stavů, abstraktních stavů, vlastních představ z fantazie, kresebné vyjádření jako výpověď o svém vnitřním světě, kresba jako cesta k sebepoznání, kresba jako nástroj seberegulace a sebeorganizace, kresba jako možná forma primární prevence sociálně patologických jevů)
VV-9-1-07	- porovnává na konkrétních případech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	- malířské vyjádření a malba jako prostředek sebepoznání - barevná a tvarová symbolika - psychologické účinky barvy a tvaru - uspořádání v ploše a prostoru (např. zátiší, vyjádření pohybu a proměn v časovém průběhu, proměny přírody, fantazijní malba, záznamy vlastních pocitů, nálad, duševních stavů, abstraktních jevů, symbolická vyjádření, malba jako cesta k sebepoznání, jako prostředek porozumění druhým lidem, prostředek k budování pozitivního vztahu k sobě samému i druhým lidem, malba jako jedna z forem duševní hygieny, relaxace, pozitivního naladění, malba jako možná forma primární prevence sociálně patologických jevů)
VV-9-1-02	- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podmětů z představ a fantazie	- užitá grafika - stylizace a uplatnění vlastního tvůrčího záměru - počítačová grafika - smyslové účinky tiskovin, televize, elektronických médií a reklamy - základní estetické principy v propagaci (např. vlastní návrhy reklamy propagující zdravý životní styl, vztahující se k prevenci zneužívání návykových látek, ekologickým pravidlům)
VV-9-1-08	- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	
VV-9-1-03	- užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video	
VV-9-1-05	- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	

VV-9-1-04	- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	- písmo - písmo psané a konstruované - rozmístění písma v ploše - využití písma v praxi - estetická kvalita písma - užitá tvorba - design - oděvní kultura - tematické práce - Vánoce, Velikonoce - čtyři roční období - prvky lidového umění - duchovní podstata svátků - architektura - architektonické řešení - umění moderny a postmoderny - umění 20. století až po současnost
VV-9-1-06	- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
VV-9-1-01p + VV-9-1-03p	- uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i v prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci	- rozvíjení smyslové citlivosti - rozvíjení výtvarného vnímání, myšlení a vidění - volně vyjadřovat architektonické prvky
VV-9-1-01p + VV-9-1-08p VV-9-1-02p	- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru - při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledky své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních - vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce,	- uplatňování subjektivity - písmo – vhodný výběr, řazení na ploše, využití v praxi (reklama) - zdokonalovat grafické techniky - lidová tvorba, užitné) - ověřování komunikačních účinků - získání základních představ o vývoji výtvarného umění - grafické práce na PC - seznámení se se současnou architekturou, urbanistickou, bytovou kulturou, odíváním a estetickou úrovní předmětů denní potřeby - hodnocení vlastního výtvarného projevu
VV-9-1-06p	slovně vyjádří své postřehy a pocity	

7. 8. 3 Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební výchova

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace.

Učivo v předmětu Hudební výchova je rozděleno do čtyř okruhů:

1. Vokální činnosti
2. Instrumentální činnosti
3. Hudebně pohybové činnosti
4. Poslechová činnosti

Výuka je realizována v univerzálním sále v budově školy, také ve volné přírodě. Důraz je kladen na všestranný rozvoj estetického a hudebního vnímání žáka.

Časová dotace předmětu Hudební výchova:

1. – 8. ročník 1h týdně

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat uvedených v přehledných tabulkách na str. 23 - 32 tohoto dokumentu.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu Hudební výchova:

Kompetence k učení

- vedeme žáka k zpívání na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- vedeme žáka k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů i běžného života

Kompetence k řešení problémů

- vede žáka k rozlišování jednotlivé kvality tónů, rozpoznání výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- učitel vede žáka, aby rozpoznal v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odlišil hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální činnosti
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní

- vedeme žáka k rytmicizaci a melodizaci jednoduchých textů, k improvizaci v rámci nejjednodušších hudebních forem
- vedeme žáka k reakci pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřovat metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- zajímáme se o náměty, názory, zkušenosti žáků

Kompetence sociální a personální

- nabízíme dostatek situací ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- vedeme žáka k vzájemnému naslouchání
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence občanská

- nabízíme žákům dostatek příležitostí ke kritickému myšlení nad obsahy textů písní a hudebních děl
- žák se podílí na hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- vedeme žáka k využívání jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodné hře, aby tanečním pohybem vyjádřil hudební náladu
- sledujeme při hodině Hv pokrok všech žáků

7. 8. 4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu hudební výchova

HUDEBNÍ VÝCHOVA 1.-3. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
HV-3-1-01	- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> · pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu · hudební rytmus – drobné rytmické hry a doprovody k písním · intonace - vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III., a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvě na, otázka – odpověď apod.) · záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón <p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> · hra na hudební nástroj – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře · rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace – hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) · záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivu <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> · taktování, pohybový doprovod znějící hudby –
HV-3-1-02	- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	
HV-3-1-03	- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	
HV-3-1-04	- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	

<p>HV-3-1-05</p>	<p>- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</p>	<p>dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance</p> <ul style="list-style-type: none"> · pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků · orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> · kvality tónů – délka, síla, barva, výška · hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu · hudba vokální a instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj · hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. · hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p>		
<p>HV-3-1-01p HV-3-1-02p</p>	<p>- zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty - správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu</p>	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> · pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu · hudební rytmus · intonace – durové a mollové písně - hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.)
<p>HV-3-1-04p</p>	<p>- reaguje pohybem na tempové a rytmické změny</p>	

<p>HV-3-1-05p</p>	<p>- rozliší sílu zvuku, pozorně vnímá jednoduché skladby</p>	<p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> · hra na hudební nástroj – reprodukce jednoduchých motivů pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře · rytmizace, melodizace, hudební improvizace – hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> · pohybové vyjádření hudby a reakce na změnu hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků · orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> · kvality tónů – délka, síla · hudební výrazové prostředky – rytmus, melodie, gradace, pohyb melodie - hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.
-------------------	---	---

HUDEBNÍ VÝCHOVA 4. – 5. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
HV-5-1-01	- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	VOKÁLNÍ ČINNOSTI <ul style="list-style-type: none"> · pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu · hudební rytmus – realizace písní ve 2/4 a 3/4 a 4/4 taktu · dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. · intonace, vokální improvizace – hudební hry (ozvě na, otázka – odpověď apod.) · záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI <ul style="list-style-type: none"> · hra na hudební nástroj – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. · rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace – hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednodílná písňová forma (a-b) · záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či
HV-5-1-02	- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	
HV-5-1-03	- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	
HV-5-1-04	- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	
HV-5-1-05	- vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	

HV-5-1-06	<p>- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny</p>	<p>tématu instrumentální skladby, využití notačních programů</p> <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance · pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků · orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách</p>
HV-5-1-07	<p>- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</p>	<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI · kvality tónů – délka, síla, barva, výška · vztahy mezi tóny – souzvuk, akord · hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu · hudba vokální a instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj · hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. · hudební formy – variace · interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)</p>

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
HV-5-1-01p	- zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem	VOKÁLNÍ ČINNOSTI · pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu · dvojhlas a vícehlas – kánon apod. · intonace, vokální improvizace – hudební hry · hudební rytmus – realizace písní ve 2/4 a 3/4 a 4/4 taktu INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI · hra na hudební nástroj –reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladeb pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. · rytmizace, melodizace hudební improvizace – hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), POSLECHOVÉ ČINNOSTI · kvality tónů – délka, síla, výška · hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), · hudba vokální a instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj · hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. · interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to
HV-5-1-02p	- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	
HV-5-1-03p	- doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje	
HV-5-1-06p	- odliší tóny podle výšky, síly a barvy, pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb	
HV-5-1-07p	- správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování	

	<p>- propojí vlastní pohyb s hudbou</p>	<p>hudba a proč je taková)</p> <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none">· pohybový doprovod hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance· pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků· orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách
--	---	--

HUDEBNÍ VÝCHOVA 6. – 8. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
HV-9-1-01	- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>- pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách</p> <p>- intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem</p> <p>- hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu</p> <p>- orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby</p> <p>- rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu</p> <p>- reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)</p> <p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>- hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře,</p>
HV-9-1-02	- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	
HV-9-1-03	- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	
HV-9-1-04	- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	
HV-9-1-05	- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	
HV-9-1-06	- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	

HV-9-1-07	- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)
HV-9-1-08	- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	<p>- záznam hudby – noty, notační programy a další způsoby záznamu hudby</p> <p>- vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje</p> <p>- tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy</p> <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <p>- pohybový doprovod znějící hudby</p> <p>- pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace</p> <p>- pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické</p> <p>- orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách</p> <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <p>- orientace v hudebním prostoru</p> <p>- hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku</p> <p>- hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům</p> <p>- interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí</p>

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

HV-9-1-01p - doprovází písně pomocí ostinata interpretuje vybrané lidové a umělé písně rozeznává různé hudební žánry

HV-9-1-03p - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu

HV-9-1-04p - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru

HV-9-1-02p - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- **pěvecký a mluvní projev** – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace
- **intonace a vokální improvizace** písně v dur a moll
- **hudební rytmus** – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu
- **notový záznam** – seznámení s notovou osnovou a notami
- **rozvoj hudebního sluchu a hudební představitosti**

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- **hra na hudební nástroje (rytmické)** – nástrojová reprodukce, hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře

**tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI**

- **doprovod znějící hudby** – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění
 - **pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla** – pantomima, improvizace
 - **pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby** – tempové, dynamické, rytmické
 - **orientace v prostoru** – rozvoj pohybové paměti,
- POSLECHOVÉ ČINNOSTI**
- **hudební dílo a jeho autor** – nejznámější hudební skladatelé (světoví i čeští)
 - **hudební styly a žánry** – seznámení

7.9 Vzdělávací oblast člověk a svět práce

7.9.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Pracovní činnosti

Vyučovací předmět Pracovní činnosti a je zaměřena na rozvoj jemné a hrubé motoriky, vytváření pracovních dovedností a návyků a umožňuje tak žákům snazší zapojení do běžného života. Žáci získávají zákl. vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech. Učí se správně organizovat svou práci, udržovat pořádek na pracovišti a dbát hygienických a bezpečnostních pravidel. Pracovní činnosti obsahují tyto tematické okruhy:

1. stupeň	2. stupeň
Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstitelské práce Příprava pokrmů	Práce s technickými materiály Pěstitelské práce a chovatelství Provoz a údržba domácnosti Příprava pokrmů Svět práce

Časová dotace předmětu Pracovní činnosti:

1. ročník 4h týdně (z toho 3 DČD)
2. ročník 4h týdně (z toho 3 DČD)
3. ročník 2h týdně (z toho 1 DČD)
4. ročník 2h týdně (z toho 1 DČD)
5. ročník 2h týdně (z toho 1 DČD)
6. ročník 4h týdně (z toho 4 DČD)
7. ročník 4h týdně (z toho 3 DČD)
8. ročník 4h týdně (z toho 3 DČD)
9. ročník 4h týdně (z toho 3 DČD)

Výuka je realizována v dílně, keramické dílně, cvičné kuchyni, na školním pozemku a ve třídě. Výběr a způsob realizace jednotlivých tematických okruhů závisí na podmínkách a možnostech školy a schopnostech žáků. Tematický okruh Svět práce je určen výhradně pro žáky 7. - 9. ročníku.

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat uvedených v přehledných tabulkách na str. 23 - 32 tohoto dokumentu.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu Pracovní činnosti:

Kompetence k učení:

- podněcujeme fantazii žáků a jejich tvořivost
- orientujeme se na učení pro život, vhodně motivujeme příklady ze života

Kompetence k řešení problému:

- uplatňujeme u žáků prvky logického myšlení, sebehodnocení a hodnocení jiných

Kompetence komunikativní:

- zapojujeme žáky do organizování školních akcí a projektů, vedeme je k samostatnému projevu
- podporujeme dialog mezi učitelem a žákem, vedeme je ke kooperativní práci

Kompetence občanské:

- organizujeme pro žáky exkurze do různých institucí a podniků

Kompetence pracovní:

- osobním příkladem vytváříme u žáků představu o správném přístupu k práci
- soustavně budujeme základní pracovní dovednosti a návyky
- vytváříme výrobky k uplatnění v každodenním životě, tak žáky motivujeme k přesné a pečlivé práci
- vedeme žáky k sestavování prac. postupů, k volbě vhodných pomůcek, čtení techn. nákresů a řešení problémových úkolů
- žáky vedeme k dodržování BOZP, PO a hygieny
- pracujeme ve skupinách i individuálně
- uplatňujeme u žáků sebehodnocení i hodnocení práce ostatních
- uplatňujeme cílený proces profesionální orientace

7. 9. 2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Pracovní činnosti

PRACOVNÍ ČINNOSTI 1. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
ČSP-3-1-01 ČSP-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) • pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití • jednoduché pracovní operace (ohýbání, mačkání, překládání, lepení, navlékání, provlékání, modelování apod.) a postupy, organizace práce • bezpečnost práce • lidové zvyky, tradice, řemesla <p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů <p>práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem</p> <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo • pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) • pěstování pokojových rostlin • rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení kuchyně • výběr, nákup a skladování potravin • jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování • technika v kuchyni – historie a význam
ČSP-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 	
ČSP-3-3-01	<ul style="list-style-type: none"> - provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování 	
ČSP-3-3-02	<ul style="list-style-type: none"> - pečuje o nenáročné rostliny 	
ČSP-3-4-01 ČSP-3-4-02	<ul style="list-style-type: none"> - připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování 	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
ČSP-3-1-01p	- zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití jednoduché pracovní operace (ohýbání, mačkání, překládání, lepení, navlékání, provlékání, modelování apod.) a postupy, organizace práce bezpečnost práce <p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) pěstování pokojových rostlin <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> základní vybavení kuchyně jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování
ČSP-3-1-02	- pracuje podle slovního návodu a předlohy	
ČSP-3-2-01	- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	
ČSP-3-3-01p	- provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky	
ČSP-3-3-02	- pečuje o nenáročné rostliny	
ČSP-3-4-01p ČSP-3-4-02	- upraví stůl pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování	

PRACOVNÍ ČINNOSTI 2. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
ČSP-3-1-01 ČSP-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) • pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití • jednoduché pracovní operace (ohýbání, mačkání, překládání, lepení, navlékání, provlékání, modelování apod.) a postupy, organizace práce • bezpečnost práce • lidové zvyky, tradice, řemesla
ČSP-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 	<p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů • práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
ČSP-3-3-01 ČSP-3-3-02	<ul style="list-style-type: none"> - provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny 	<p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo • pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) • pěstování pokojových rostlin • rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie
ČSP-3-4-01 ČSP-3-4-02	<ul style="list-style-type: none"> - připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování 	<p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení kuchyně • výběr, nákup a skladování potravin • jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování • technika v kuchyni – historie a význam

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
ČSP-3-1-01p	- zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití jednoduché pracovní operace (ohýbání, mačkání, překládání, lepení, navlékání, provlékání, modelování apod.) a postupy, organizace práce bezpečnost práce <p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) pěstování pokojových rostlin <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování
ČSP-3-1-02	- pracuje podle slovního návodu a předlohy	
ČSP-3-2-01	- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	
ČSP-3-3-01p	- provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky	
ČSP-3-3-02	- pečuje o nenáročné rostliny	
ČSP-3-4-01p ČSP-3-4-02	- upraví stůl pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování	

PRACOVNÍ ČINNOSTI 3. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<p>ČSP-3-1-01</p> <p>ČSP-3-1-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) • pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití • jednoduché pracovní operace (ohýbání, mačkání, překládání, lepení, navlékání, provlékání, modelování apod.) a postupy, organizace práce • bezpečnost práce • lidové zvyky, tradice, řemesla
<p>ČSP-3-2-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 	<p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů • práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
<p>ČSP-3-3-01</p> <p>ČSP-3-3-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> - provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny 	<p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo • pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) • pěstování pokojových rostlin • rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie
<p>ČSP-3-4-01</p> <p>ČSP-3-4-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> - připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování 	<p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení kuchyně • výběr, nákup a skladování potravin • jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování • technika v kuchyni – historie a význam

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
ČSP-3-1-01p	- zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití jednoduché pracovní operace (ohýbání, mačkání, překládání, lepení, navlékání, provlékání, modelování apod.) a postupy, organizace práce bezpečnost práce lidové zvyky, tradice, řemesla <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) pěstování pokojových rostlin <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování
ČSP-3-1-02	- pracuje podle slovního návodu a předlohy	
ČSP-3-2-01	- provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky - pečuje o nenáročné rostliny	
ČSP-3-4-01p ČSP-3-4-02	- upraví stůl pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování	

PRACOVNÍ ČINNOSTI 4. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
ČSP-5-1-01	- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Práce s drobným materiálem <ul style="list-style-type: none"> vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití jednoduché pracovní operace (ohýbání, mačkání, překládání, lepení, navlékání, provlékání, modelování apod.) a postupy, organizace práce bezpečnost práce lidové zvyky, tradice, řemesla Konstrukční činnosti <ul style="list-style-type: none"> stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Pěstitelské práce <ul style="list-style-type: none"> základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) pěstování pokojových rostlin rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie Příprava pokrmů
ČSP-5-1-02	- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	
ČSP-5-1-03	- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	
ČSP-5-1-04	- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	
ČSP-5-2-01	- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	
ČSP-5-2-02	- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	
ČSP-5-2-03	- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	
ČSP-5-3-01	- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	
ČSP-5-3-02	- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	
ČSP-5-3-03	- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	
ČSP-5-3-04	- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	

ČSP-5-4-01	- orientuje se v základním vybavení kuchyně	<ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení kuchyně • výběr, nákup a skladování potravin • jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování • technika v kuchyni – historie a význam
ČSP-5-4-02	- připraví samostatně jednoduchý pokrm	
ČSP-5-4-03	- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	
ČSP-5-4-04	- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
ČSP-5-1-01p	- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití • jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce • bezpečnost práce • lidové zvyky, tradice, řemesla <p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů • práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
ČSP-5-1-02p	- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii	
ČSP-5-1-03	- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	
ČSP-5-1-04p	- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění	
ČSP-5-2-01	- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	
ČSP-5-2-02	- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	

ČSP-5-2-03p	- udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu	<p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) • pěstování pokojových rostlin • rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> • výběr, nákup a skladování potravin • jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování • technika v kuchyni – historie a význam
ČSP-5-3-01p	- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky	
ČSP-5-3-02p	- dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin	
ČSP-5-3-03	- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování	
ČSP-5-3-04p	- volí podle druhu pěstitelské činnosti správné pomůcky, nástroje a náčiní	
ČSP-5-4-01p	- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě	
ČSP-5-4-02	<p>- uvede základní vybavení kuchyně</p> <p>- připraví samostatně jednoduchý pokrm</p>	

PRACOVNÍ ČINNOSTI 5. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
ČSP-5-1-01	- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Práce s drobným materiálem <ul style="list-style-type: none"> vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití jednoduché pracovní operace (ohýbání, mačkání, překládání, lepení, navlékání, provlékání, modelování apod.) a postupy, organizace práce bezpečnost práce lidové zvyky, tradice, řemesla Konstrukční činnosti <ul style="list-style-type: none"> stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Pěstitelské práce <ul style="list-style-type: none"> základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) pěstování pokojových rostlin rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie
ČSP-5-1-02	- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	
ČSP-5-1-03	- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	
ČSP-5-1-04	- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	
ČSP-5-2-01	- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	
ČSP-5-2-02	- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	
ČSP-5-2-03	- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	
ČSP-5-3-01	- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	
ČSP-5-3-02	- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	
ČSP-5-3-03	- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	
ČSP-5-3-04	- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	

ČSP-5-4-01	- orientuje se v základním vybavení kuchyně	Příprava pokrmů <ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení kuchyně • výběr, nákup a skladování potravin • jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování • technika v kuchyni – historie a význam
ČSP-5-4-02	- připraví samostatně jednoduchý pokrm	
ČSP-5-4-03	- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	
ČSP-5-4-04	- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
ČSP-5-1-01p	- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu	Práce s drobným materiálem <ul style="list-style-type: none"> • pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití • jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce • bezpečnost práce • lidové zvyky, tradice, řemesla Konstrukční činnosti <ul style="list-style-type: none"> • stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů • práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
ČSP-5-1-02p	- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii	
ČSP-5-1-03	- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	
ČSP-5-1-04p	- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění	
ČSP-5-2-01	- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	
ČSP-5-2-02	- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	
ČSP-5-2-03p		

ČSP-5-3-01p	<ul style="list-style-type: none"> - udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu 	<p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) • pěstování pokojových rostlin • rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> • výběr, nákup a skladování potravin • jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování • technika v kuchyni – historie a význam
ČSP-5-3-02p	<ul style="list-style-type: none"> - užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky 	
ČSP-5-3-03	<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin 	
ČSP-5-3-04p	<ul style="list-style-type: none"> - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování 	
ČSP-5-4-01p	<ul style="list-style-type: none"> - volí podle druhu pěstitelské činnosti správné pomůcky, nástroje a náčiní 	
ČSP-5-4-02	<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě - uvede základní vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm 	

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 6. – 9. ROČNÍK

RVP VÝSTUPY	ŠVP VÝSTUPY	UČIVO
ČSP-9-1-01	- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Práce s technickými materiály - vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - jednoduché pracovní operace a postupy - organizace práce, základní technologické postupy - technické náčrtky a výkresy, technické informace, návody - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla
ČSP-9-1-02	- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	
ČSP-9-1-03	- organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	
ČSP-9-1-04	- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	
ČSP-9-1-05	- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	
ČSP-9-3-01	- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	Pěstitelské práce, chovatelství - základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy, obdělání půdy, péče o trávníky - zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny - okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; - ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování; - léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie - chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty
ČSP-9-3-02	- pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	
ČSP-9-3-03	- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	
ČSP-9-3-04	- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	
ČSP-9-3-05	- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	

ČSP-9-4-01	- provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	<p>Provoz a údržba domácnosti</p> <p>- finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti</p> <p>- elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem</p> <p>Příprava pokrmů</p> <p>- kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu</p> <p>- potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku</p> <p>- příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů</p> <p>- úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole</p> <p>Svět práce (od 7. ročníku)</p> <p>- trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce</p>
ČSP-9-4-02	- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	
ČSP-9-4-03	- správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízeními včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu	
ČSP-9-4-04	- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	
ČSP-9-5-01	- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	
ČSP-9-5-02	- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	
ČSP-9-5-03	- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	
ČSP-9-5-04	- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	
ČSP-9-8-01	- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	
ČSP-9-8-02	- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	
ČSP-9-8-03		

<p>ČSP-9-8-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	<ul style="list-style-type: none"> - volba profesní orientace – základní principy □ sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace □ informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb - možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby - zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce □ práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p>		
<p>ČSP-9-1-01p ČSP-9-1-02p ČSP-9-1-03p ČSP-9-1-04p ČSP-9-1-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> - získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje svoji pracovní činnost - pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku 	<p>Práce s technickými materiály</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - jednoduché pracovní operace a postupy - organizace práce, důležité technologické postupy - technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla

<p>ČSP-9-3-01 ČSP-9-3-02p ČSP-9-3-03 ČSP-9-3-04 ČSP-9-3-05p ČSP-9-4-01p ČSP-9-4-02 ČSP-9-4-03p ČSP-9-4-04p ČSP-9-5-01 ČSP-9-5-02p</p>	<p>- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu - volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu - prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami - provádí jednoduché operace platebního styku - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů - správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</p>	<p>Pěstitelské práce, chovatelství - základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy, obdělání půdy, péče o trávníky - zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny - okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin - ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování - léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie - chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty Provoz a údržba domácnosti - finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti - elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem</p>
--	---	--

ČSP-9-5-03p	<ul style="list-style-type: none"> - připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu 	<p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu - potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku - příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů - úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole <p>Svět práce (od 7. ročníku)</p> <ul style="list-style-type: none"> - trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce - volba profesní orientace – základní principy sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace, informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb - možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby - zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání
ČSP-9-5-04	<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni 	
ČSP-9-8-01p	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, 	
ČSP-9-8-02p	<ul style="list-style-type: none"> - v učebních oborech a středních školách - posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života 	
ČSP-9-8-03p	<ul style="list-style-type: none"> - využije profesní informace a poradenské služby pro 	
ČSP-9-8-04p	<ul style="list-style-type: none"> - výběr vhodného dalšího vzdělávání - prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání - byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů - byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání 	

8 HODNOCENÍ ŽÁKŮ

8.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Hodnocení žáků je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole. Hodnocení vykonává učitel ve výuce průběžně po celý školní rok. Pravidla pro hodnocení upravuje vyhláška 48/2005 Sb. V platném znění a vyhláška 27/2016 Sb. v platném znění.

V průběhu výchovně vzdělávacího procesu poskytuje učitel žákovi nezbytnou zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje. Učitel mu pomáhá přetrvávající nedostatky odstranit. Při hodnocení přihlíží učitel k individuálním schopnostem žáka.

Je žádoucí, aby si kvalitní zpětnou vazbu dovedli žáci brzy vytvářet i sami, a naučili se vlastnímu sebehodnocení a hodnocení svých spolužáků. Pro tyto evaluační činnosti by měl vyučující vytvářet dostatečný prostor (pokud je to jen trochu možné). Je tedy velmi důležité učit žáky objektivně posoudit nejen svůj výkon, ale i výkon druhých. K tomu je nezbytné mít předem daná kritéria pro hodnocení (nejlépe předem společně vytvořená žáky a vyučujícím). Při hodnocení se vždy posuzuje individuální pokrok žáka, při respektování jeho individuálních předpokladů.

Často využíváme skupinové práce, kde jednotliví členové skupiny hodnotí své zapojení do práce a současně vzájemně hodnotí zapojení jednotlivých členů do skupiny. Pro celkové hodnocení používáme klasifikaci. Na doporučení SPC a se souhlasem rodičů i slovní hodnocení popř. kombinaci obou možností. Žáci s individuálními plány jsou hodnoceni dle dané formy hodnocení (udává SPC).

8.2 Pravidla pro použití klasifikace

Učitel klasifikuje jen probrané a procvičené učivo. Žáci mají dostatek času k osvojení a zažití učební látky. Znamka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování. U klasifikace používáme 5 klasifikačních stupňů.

Všechny písemné práce jsou včas oznámeny a zkoordinovány s ostatními vyučujícími tak, aby měl žák dostatek času se připravit.

Za koordinaci písemných prací jsou ve svých třídách zodpovědní třídní učitelé. Písemné práce jsou uchovány v daném školním roce a přístupny rodičům.

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován stupni:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Hodnocení musí probíhat průběžně v celém časovém období a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů. V případě zhoršení prospěchu je nutno ihned písemně informovat rodiče a konzultovat s nimi daný problém. Žák má právo si své případné neúspěšné hodnocení plně opravit (po dohodě s vyučujícím).

Stupeň 1 (výborný)

ovládá požadovaná fakta, pojmy osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických a praktických úkolů správně nebo s menšími chybami
ústní i písemný projev je zpravidla správný a výstižný
pracuje samostatně po předběžném návodu učitele

Stupeň 2 (chvalitebný)

v podstatě uceleně ovládá požadovaná fakta, pojmy s menší pomocí chápe souvislosti
osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických a praktických úkolů s menšími chybami
pracuje samostatně s menšími obtížemi po předběžném návodu učitele

Stupeň 3 (dobrý)

má závažné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů své vědomosti dokáže uplatnit jen za pomoci učitele
jeho ústní a písemný projev je málo rozvinutý
nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat
pod dohledem učitele je schopen plnit úkoly

Stupeň 4 (dostatečný)

má četné a závažné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků
své vědomosti dokáže uplatnit velmi omezeně a jen za stálé pomoci učitele
práce v týmu se pouze účastní, jeho působení je občas přínosné
málokdy je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů
je schopen pracovat pouze pod trvalým vedením učitele
jeho ústní i písemný projev je nerozvinutý

Stupeň 5 (nedostatečný)

požadované poznatky si neosvojil
jeho ústní i písemný projev je nevyhovující
není schopen pracovat ani s trvalou pomocí učitele
žák nepracuje pro tým
nedovede pracovat s textem
chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele

Chování žáka se klasifikuje stupni

Stupeň 1 (velmi dobré)

respektuje ustanovení školního řádu a osvojil si základní pravidla společenského chování, která dodržuje ve škole a na akcích pořádaných školou
projevuje dobrý vztah k učitelům i spolužákům

Stupeň 2 (uspokojivé)

žák se dopustil závažného přestupku nebo se dopouští opakovaně méně závažných přestupků proti ustanovení školního řádu a pravidlům společenského soužití ve škole

a na akcích pořádaných školou

je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit

Stupeň 3 (neuspokojivé)

žák se dopouští závažných přestupků proti školnímu řádu, nerespektuje pravidla společenského soužití a porušuje právní normy

i přes opatření k posílení kázně pokračuje v asociálním chování a nemá snahu své chyby napravit.

Formativní hodnocení

Formativní hodnocení se zaměřuje na průběžné hodnocení vzdělávacích pokroků a s ním spojené vyhodnocování potřeb žáků ve vztahu k dosažení stanovených cílů vzdělávání.

Hlavním cílem je zlepšení zpětné vazby pro celý proces učení.

Sebehodnocení

Žáci jsou k sebehodnocení vedeni již od 1. ročníku a to formou komunikativního kruhu. Na II. stupni ve všech ročnících probíhá sebehodnocení v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů průběžně ústně a písemně vždy po skončení tematického celku.

Učitel a žák na konci klasifikačního období společně hodnotí průběh výkonů žáka. Autonomní hodnocení se nesmí stát prostředkem nátlaku na učitele. Cílem je shoda obou hodnocení tak, aby byla pro žáka motivační do dalšího období.

Základní pravidla pro použití slovního hodnocení

Cílem slovního hodnocení je motivovat žáka, podpořit jej i při jeho drobném úspěchu. Je to souhrnná písemná zpráva, kde musí být zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu a k jeho vzdělávacím a osobním předpokladům. Slovní hodnocení tak obsahuje výsledky vzdělávání žáka, ohodnocení jeho píle, jeho přístupu ke vzdělávání s přihlédnutím na jeho zdravotní oslabení, handicap či jiný faktor, který ovlivňuje jeho výkon. Tohoto hodnocení může být využito ve všech ročnících I. i II. stupně.

Kritéria pro slovní hodnocení

Při slovním hodnocení se uvádí ovládnutí učiva předepsaného osnovami:

ovládá bezpečně = 1

ovládá = 2

podstatně ovládá = 3

ovládá se značnými mezerami = 4

neovládá = 5

- úroveň myšlení
- pohotové, dobře chápe souvislosti
- uvažuje celkem samostatně
- menší samostatnost myšlení
- nesamostatné myšlení
- odpovídá nesprávně i na návodné otázky
- úroveň aplikace vědomostí
- spolehlivě užívá vědomostí a dovedností (i s menšími chybami)
- dovede používat vědomostí a dovedností, dopouští se drobných chyb
- s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští
- dělá podstatné chyby, nepadne je překonává
- praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele
- úroveň vyjadřování
- výstižné, poměrně přesné
- celkem výstižné
- nedostatečně přesné
- vyjadřuje se s obtížemi
- nesprávně i na návodné otázky
- píle a zájem o učení
- aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- učí se svědomitě
- k učení a práci potřebuje více podnětů
- malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
- pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

Využití slovního hodnocení není pouhé mechanické převádění číselného klasifikačního stupně do slovní podoby. Cílem hodnocení je objektivní posouzení jednotlivých složek výkonu dítěte, podpora osobního rozvoje žáka a jeho vhodná motivace. Pokud takto stanovené slovní hodnocení nevyhovuje, lze využít širšího slovního hodnocení.

Celkové hodnocení

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

prospěl(a) s vyznamenáním

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 (chvalitebný). Průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré. V případě použití slovního hodnocení nebo širšího slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků „Vyhláška č.48/2005“ ve znění pozdějších předpisů.

prospěl(a)

Žák prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 (nedostatečný) nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

neprospěl(a)

Žák neprospěl, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen stupněm prospěchu 5 (nedostatečný) nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

nehodnocen(a)

Stupeň celkového hodnocení „nehodnocen(a)“ se použije pouze na konci 1. pololetí, a to v případě, že žáka nelze pro závažné objektivní příčiny hodnotit na konci 1. pololetí ani v náhradním termínu. Pokud žáka nelze hodnotit na konci 2. pololetí, použije se stupeň „neprospěl(a)“.

Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Podklady pro klasifikaci a hodnocení získává učitel zejména:

- soustavným sledováním výkonu žáka v průběhu vyučování,
- různými způsoby prověřování vědomostí, dovedností a návyků; sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové,...),
- analýzou výsledků aktivit žáků, zvláště se zaměřením na manuální zručnost, celkovou sociální vyspělost a samostatnost,
- konzultacemi s ostatními učiteli, vychovateli, případně pracovníky speciálně pedagogického centra, pedagogicko psychologické poradny.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně tak, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích. Za koordinaci a správné rozvržení písemných zkoušek je zodpovědný třídní učitel.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje danému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebný pobyt, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které jsou sděleny kmenové škole. Žák se znovu neprezkoušuje.

Zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednávají na pedagogické radě.

Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování dítěte:

třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí
třídní učitel nebo učitel daného předmětu, jestliže si o to zákonní zástupci žáka požádají.

Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní učitele s doporučením speciálně pedagogického centra, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje bezprostředně písemnou formou rodiče vyučující předmětu.

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem dítěte i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

Hodnocení práce v zájmových útvarech

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

pracoval(a) úspěšně

pracoval(a)

nepracoval(a)

Komisionální přezkoušení, opravné zkoušky, postup do vyššího ročníku, individuální vzdělávací plán

Komisionální přezkoušení a opravné zkoušky upravuje vyhláška o základním vzdělávání.

Vysvědčení

Po projednání hodnocení v pedagogické radě vyplní třídní učitel vysvědčení na předepsaném tiskopise. Škola vydá žákovi na konci prvního pololetí výpis a na konci II. pololetí platné vysvědčení.

V 1. – 5. ročníku je hodnocení prospěchu žáka vyjádřeno číslicí 1 – 5. V 6.–9. ročníku odpovídajícím slovním ekvivalentem. Alternativní formou klasifikace

a hodnocení je širší slovní hodnocení popř. kombinace obou možností.

V 1. ročníku (od I. pololetí) je žák klasifikován ze všech předmětů (číslicí) nebo formou širšího slovního hodnocení. Klasifikuje se i chování.

Na vysvědčení se uvádí vzdělávací program, podle kterého byl žák vyučován.

Uvede se způsobilost postupu do vyššího ročníku, zameškané hodiny, celkový prospěch, hodnocení v zájmových útvarech, povinných a nepovinných předmětech.

Tiskopisy vysvědčení vydává SEVT.

Pro vyplňování vysvědčení platí pokyny vydané MŠMT ČR.

9 DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

V případě, že je nařízením karantény, nebo mimořádnými opatřeními KHS nebo opatřeními MZd znemožněna osobní přítomnost žáků ve škole, mohou nastat následující situace:

1. Pokud se onemocnění či karanténa týká více jak poloviny žáků konkrétní třídy, škola pro tyto žáky zajišťuje distanční vzdělávání. Ostatní žáci se nadále vzdělávají prezenční formou.
2. Pokud je z důvodu nařízení karantény nebo kvůli mimořádným opatřením KHS nebo plošným opatřením MZd zakázána přítomnost žáků ve škole alespoň jedné celé třídy, škola poskytuje pro tuto třídu/třídy vzdělávání výhradně distančním způsobem. Pokud je zakázána přítomnost všech žáků, přechází na distanční výuku celá škola. Pokud je nařízeno distanční vzdělávání, stává se pro žáky povinným.

Škola vždy přizpůsobí distanční výuku zdravotnímu stavu a individuálním podmínkám žáka a také personálním a technickým možnostem školy. Distanční výuka se řídí Principy a zásady úspěšného vzdělávání na dálku a dalšími předpisy v platném znění.

Pokud je distanční vzdělávání nařízeno, je povinné pro všechny žáky ZŠ. Pokud je distanční vzdělávání nařízeno v Mateřské škole, je určeno zejména pro děti v Mateřské škole před nástupem školní docházky.

Distanční výuka může být po zvážení zavedena i u žáků, kteří se ze zdravotních důvodů nemohou dlouhodobě vzdělávat ve škole, případně i u žáků, kteří mají na základě doporučení lékaře a SPC sníženou hodinovou časovou dotaci.

9.1 Forma zajištění distanční výuky

- vedení školy a vyučující pedagogové na ZŠ i ZŠS se žáky komunikují prostřednictvím zvolené platformy, např.: Teams, WhatsApp, Messenger, Skype,
- se zákonnými zástupci žáků probíhá komunikace elektronickou poštou a v úředních hodinách rovněž telefonicky,
- před zahájením distanční výuky škola seznámí žáky a jejich zákonné zástupce s pravidly distanční výuky a používáním komunikačních platform, jejímž prostřednictvím bude distanční výuka realizována.

9.2 Pravidla distanční výuky a řešení absence

- distanční výuka se zajišťuje kombinací synchronní a asynchronní výuky,
- při synchronní výuce musí být žáci osobně přítomni on-line přenosu na vybrané platformě, tj. musí být připojeni k internetu a využívat náležité IT zařízení vybavené kamerou a mikrofonom (např. notebook, tablet, mobilní telefon),
- škola zveřejní rozvrh hodin synchronní výuky, který zpřístupní všem žákům a jejich zákonným zástupcům,
- při asynchronní výuce jsou žáci povinni vypracovat jim zadaný úkol a do předem určené lhůty jej prostřednictvím zvolené platformy odevzdat,
- nemohou-li se žáci distanční výuky zúčastnit, mají povinnost se neprodleně omluvit svému pedagogovi. Nepřítomnost žáka při synchronní výuce může být považována za neomluvenou absenci z výuky,

- pokud žák školy nemá k dispozici IT zařízení pro účast na distanční výuce, je možné mu takové zařízení zapůjčit z majetku školy. Pokud škola nemá žádné vhodné IT zařízení k dispozici, bude distanční výuka takového žáka zajištěna jiným vhodným způsobem.

9.3 Hodnocení výsledků vzdělávání na ZŠ

- hodnocení výsledků vzdělávání žáků při distanční výuce se řídí platným školním řádem,
- pedagogové ve zvýšené míře využívají formativní hodnocení, zajišťují průběžnou zpětnou vazbu žákům a směřují žáky ke zlepšení v oblastech, ve kterých potřebují rozvíjet své znalosti a schopnosti. Pedagogové rovněž motivují žáky k vlastnímu sebehodnocení splněných úkolů ve spolupráci s jejich zákonnými zástupci. Sumativní hodnocení přitom po dobu trvání distanční výuky nadále zůstává nedílnou součástí hodnocení žáků,
- pedagogové průběžně monitorují zapojení a aktivitu všech žáků do distanční výuky, poskytují jim v přiměřeném čase zpětnou vazbu, podporují je v hledání řešení a motivují k dalšímu pokroku,
- pokud se žák do distanční výuky nezapojuje nebo se zapojuje v nedostatečné míře, je pedagog povinen zjistit důvody absence a ve spolupráci se zákonnými zástupci žáků hledat způsoby podpory a zapojení žáka do distanční výuky,
- způsob vzdělávání a hodnocení výsledků vzdělávání v rámci distanční výuky se příslušný pedagog snaží přizpůsobit podmínkám konkrétního žáka,
- pro výsledky distančního vzdělávání v pololetním a závěrečném hodnocení u žáků ZŠ lze použít hodnocení běžnou klasifikací, slovní hodnocení nebo jejich kombinaci,
- hodnocení žáků ZŠS je vykonáváno na základě doporučení ŠPZ a v souladu s pravidly hodnocení, jež jsou součástí školního řádu. Průběžná formativní zpětná vazba může významným způsobem podpořit motivaci žáka.

10 AUTOEVALUACE ŠKOLY

Autoevaluace slouží k systematickému a pravidelnému hodnocení cílů podle stanovených kritérií v jednotlivých oblastech vzdělávání a výsledků vzdělávání, klimatu školy a managementu. Díky rozvoji škol se dostává potřeba vědět, jak na tom naše škola opravdu je, zda se daří naplňovat předpokládané záměry a které intervence mohou podpořit další rozvoj školy. Bez znalosti dosaženého stavu není možné ani plánovat, ani prognózovat budoucnost. Na hodnocení závisí veškerá naše činnost. Autoevaluace – vnitřní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Vnitřní hodnocení školy stanoví §11 a §12 zákona č. 561/2004 Sb (školský zákon) a vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy

10.1 Oblasti autoevaluace

- průběh vzdělávání
- materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a okolím
- výsledky vzdělávání
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

10.2 Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem autoevaluace školy je zajistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy. Kritéria autoevaluace jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok. Jedním z kritérií evaluace školy je kladné hodnocení ČŠI a veřejností, spokojenost žáků, rodičů, učitelů.

10.3 Nástroje autoevaluace

Pro sebehodnocení používá škola řadu různých nástrojů tak, aby výsledný obraz fungování školy byl co nejobektivnější a komplexní. Vhodným doplňkem evaluace a zpětnou vazbou pro učitele a vedení školy jsou dotazníky určené žákům školy, pedagogickým pracovníkům a zákonným zástupcům dětí.

Dále získáváme informace prostřednictvím společenských a veřejných aktivit, při realizaci školních projektů.

10.4 Časové rozvržení autoevaluačních činností

- hospitační činnost */v průběhu celého školního roku/*
- sebehodnocení práce učitele */na konci školního roku/*
- projednání hodnocení školy na pedagogické radě za minulý školní rok */do konce září/*
- dotazníky na klima školy */ve 3. čtvrtletí/*
- rozhovory, anketa žáků */v průběhu celého roku/*
- využití schránky důvěry */průběžně/*
- prezentace žákovských prací */průběžně/*